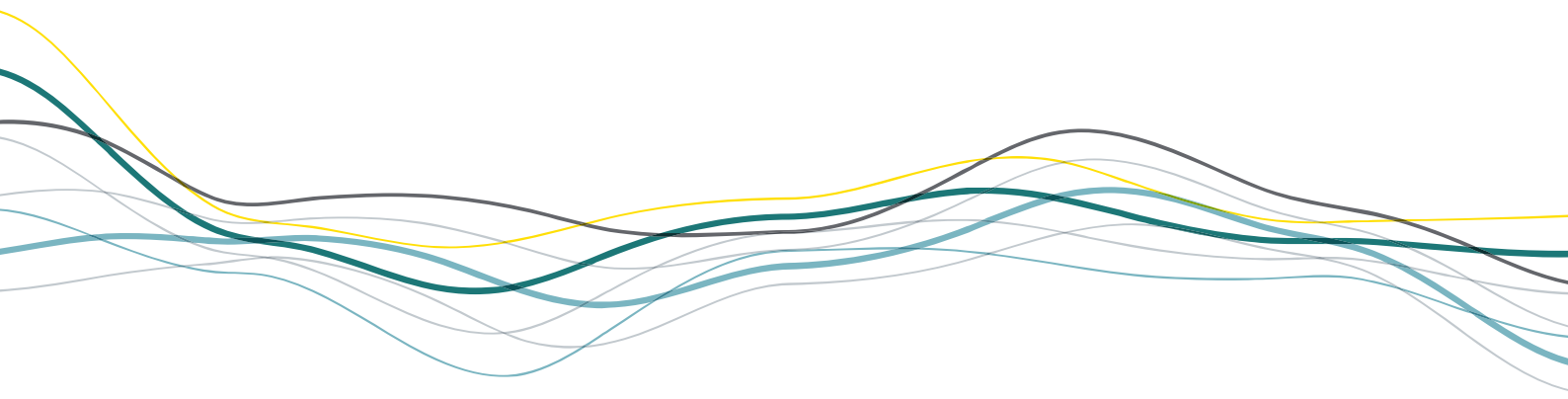
INSINGER GILISSEN
A QUINTET PRIVATE BANK

DIENST-VERLENINGS-DOCUMENT

Informatie voor cliënten Private Banking

Oktober 2026

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave 2
Inleiding 3
1. Het begin van onze relatie 5
2. Dienstverlening 9
3. Risicoprofielen bij beleggen 16
4. Beleggingsaanpak 27
5. Informatievoorziening 41
6. Einde van de relatie 446
7. Nadere informatie en voorwaarden bij dienstverlening 45

Bijlage 1. Vermogenscategorieën 47
Bijlage 2. Kenmerken en risico's financiële instrumenten 50
Bijlage 3. Informatieblad Depositogarantiestelsel (DGS) 79
Bijlage 4. Duidelijk over duurzaamheid 81

Disclaimer 90
Algemene contactgegevens InsingerGilissen en Quintet 91

INLEIDING

U ontvangt het Dienstverleningsdocument van ons, omdat u diensten van ons afneemt of hierin interesse heeft getoond. In dit document leest u wat u van ons kunt verwachten. Daarnaast geven we aan wat we in bepaalde omstandigheden van u verwachten.

We bespreken de volgende onderwerpen:
1. het begin van onze relatie;
2. onze dienstverlening;
3. risicoprofielen bij beleggen;
4. onze beleggingsaanpak;
5. informatievoorziening die onderdeel uitmaakt van onze dienstverlening;
6. het einde van onze relatie;
7. onderwerpen en voorwaarden omtrent onze dienstverlening;
8. vermogenscategorieën (bijlage);
9. kenmerken en risico's van effecten (bijlage).

Heeft u na het lezen van het Dienstverleningsdocument nog vragen? Dan kunt u altijd contact met ons opnemen.

Kennismaking

Voorstel

Formalisering afspraken

Dienstverlening

All-in tarief

Eigen private banker

Einde relatie

Persoonlijk en op maat

Vastlegging

Cliëntacceptatie

Doelstellingen in kaart

Beleggen → Risicoprofiel → Beleggingsaanpak

- Beheer
- Advies
- Execution Only

Private Banking

- Private planning
- Bewindvoering
- Administratieve ondersteuning
- Filantropie
- Volgende generatie

Financieringen

- Woninghypotheek
- Overige kredietvomen

Betalingsverkeer

Informatievoorziening

- Uw private banker
- Eigen online omgeving
- Nieuws en research
- Rapportages
- Bijeenkomsten

1. HET BEGIN VAN ONZE RELATIE

In dit hoofdstuk leest u wat een dienstverleningsrelatie met ons voor u betekent.

1.1 OPMERKING VOORAF

InsingerGilissen is een private bank die zich richt op vermogende particulieren, families, stichtingen en verenigingen. Naast vermogensbeheer en beleggingsadvies bieden we een breed palet aan privatebankingdiensten, waaronder financiële planning, estateplanning en kredietverlening. Ons aanbod voor institutionele partijen bestaat uit assetmanagement, assetconsulting en investeringsproducten. Voor zelfstandig vermogensbeheerders treden we op als depotbank, onder de naam InsingerGilissen Services.

We hebben vestigingen in Amsterdam (hoofdkantoor), Den Haag, Enschede, Eindhoven, Zwolle, Groningen en Rotterdam. We maken onderdeel uit van Quintet Private Bank (Europe) S.A., een netwerk van privatebanking-'boetieks'.

Bij InsingerGilissen hanteren we een all-in-benadering. Dit betekent dat u onze diensten zoveel mogelijk onder één tarief ontvangt. Zo weet u precies waar u aan toe bent. Lees hier meer over in hoofdstuk 2, paragraaf 2.6 'All-in-benadering'.

Voor deze all-in-benadering geldt ook dat we voor particuliere relaties een familiebenadering hanteren. Zo clusteren we het vermogen van familie in eerste graad en neergaande lijn om tot de berekening van een tarief te komen. Voorbeelden van familieclusters zijn:

- vermogen echtgenoot, echtgenote, samenwonende partner;
- vermogen kinderen;
- vermogen kleinkinderen;
- vermogen vennootschap.

Er is sprake van een dienstverleningsrelatie als u van ons beleggingsdiensten afneemt. De dienstverlening kan beginnen wanneer we samen met u hebben vastgesteld dat:

- beleggen bij u past;
- beleggen aansluit op het behalen van uw doelstellingen;
- u de bij beleggen behorende risico's kunt en wilt aanvaarden;
- u de met beleggen samenhangende risico's financieel kunt dragen;

en vervolgens de dienstenovereenkomst met u is aangegaan en uw rekening is geopend.

Beleggen is risicovoller dan sparen. Bovendien brengt een aantal effecten bijzondere risico's met zich mee. Niet ieder effect past bij u(w situatie). Raadpleeg voor nadere informatie hierover de bijlage 'Kenmerken en risico's van effecten' en de website van de Autoriteit Financiële Markten: afm.nl/consumenten, onder het thema 'beleggen'.

In de toekomst kunnen veranderingen plaatsvinden in uw (financiële) situatie. Gepast advies of een juiste inrichting van het vermogen kan dan ook veranderen. Daarom verwachten we van u dat u ons op de hoogte houdt van eventuele wijzigingen in uw (financiële) situatie. Daarnaast beoordelen we periodiek of er wijzigingen in de dienstverlening nodig zijn.

1.2 KENNISMAKING

Een kennismaking is de eerste stap naar een dienstverleningsrelatie. Zo'n kennismaking bestaat uit één of meer gesprekken op een door u gekozen locatie, zoals bij ons op kantoor of bij u thuis. Het is mogelijk om (een deel van) de kennismaking telefonisch of per e-mail te laten plaatsvinden. Voor de kennismaking geldt geen vastgestelde periode. U krijgt van ons alle tijd die u nodig heeft om te beslissen of u (een deel van) uw vermogen bij ons wilt onderbrengen.

Als onderdeel van deze kennismaking brengen we de volgende zaken samen met u in kaart:
- uw huidige en toekomstige financiële positie, uw inkomens- en vermogensdoelstellingen;
- de haalbaarheid van deze doelstellingen;
- uw beleggingsdoelstelling;
- uw mogelijkheden om verliezen te dragen;
- uw risicobereidheid (hoeveel risico neemt u om uw doelstellingen van de beleggingen te realiseren?);
- uw kennis van en ervaring met verschillende effecten*;
- uw specifieke voorkeuren, zoals duurzaam beleggen of beleggen in individuele titels.

* Bij het inventariseren van uw kennis en ervaring in geval van een gezamenlijke rekening is het voor ons van belang dat beide rekeninghouders gezamenlijk de aard van de aangeboden dienst begrijpen en de risico's op juiste wijze kunnen inschatten. U dient in dat geval informatie bij ons aan te leveren die het beste aansluit bij uw gezamenlijke persoonlijke situatie. Van de rekeninghouder die orders aan ons doorgeeft zullen we de beleggingskennis en -ervaring vaststellen.

In geval van een rekening voor een rechtspersoon zullen we de kennis en ervaring van de aangewezen vertegenwoordiger of vertegenwoordigers van de rechtspersoon vaststellen. Ook wanneer u een gevolmachtigde aanstelt om orders aan ons door te geven zullen we zijn/haar beleggingskennis en -ervaring vaststellen. Zie ook 3.2.

1.3 VOORSTEL OP MAAT

Na onze kennismaking ontvangt u van ons een Voorstel op Maat. Behalve als u gebruik gaat maken van de dienst Execution only. In dat geval ontvangt u van ons geen Voorstel op Maat.
Dit voorstel bestaat uit de volgende onderdelen en is gebaseerd op de op dat moment bij ons beschikbare informatie over u:
- een overzicht van uw doelstellingen in relatie tot uw vermogen en de haalbaarheid ervan;
- advies over de omvang van het vermogen waarmee u kunt beleggen;
- advies over het risicoprofiel voor het te beleggen vermogen en inzicht in de bijbehorende
- verdeling over vermogenscategorieën;
- advies over Vermogensbeheer of Beleggingsadvies;
- een voorstel voor de invulling van uw beleggingsportefeuille;
- aanbod over al dan niet aanvullend af te nemen diensten;
- een omschrijving van de door ons geboden informatievoorziening;
- een kennismaking met de door ons voorgestelde Client Advisor;
- tarifering en overzicht van uw beraamde totale kosten op jaarbasis.

1.4 FORMALISERING AFSPRAKEN

1.4.1 Vastlegging van uw definitieve keus

Als u besluit op ons voorstel in te gaan en dus cliënt te worden, gaan we over tot een uitgebreidere, definitieve toetsing. Hierin bekijken we of we alle informatie hebben om onze diensten te kunnen en mogen uitvoeren.

Aan de hand van door u verstrekte informatie over uw kennis en ervaring op beleggingsgebied, uw financiële situatie inclusief uw vermogen om verliezen te dragen, en uw beleggingsdoelstellingen inclusief uw risicotolerantie bepalen we of beleggen geschikt voor u is en spreken we een risicoprofiel met u af. Uw gemaakte keuze en aan ons verstrekte informatie leggen we vast in verschillende documenten: een dienstenovereenkomst, de bijlage Cliëntbeeld en eventuele andere bijlagen als die van toepassing zijn. Wat deze documenten inhouden, leest u hieronder.

Dienstenovereenkomst
Onze afspraken worden vastgelegd in een overeenkomst. Het geeft een overzicht van de diensten die u van ons af gaat nemen. Wanneer u instemt met de overeenkomst, ondertekent u deze en de verstrekte kopie; de kopie houdt u voor uw eigen administratie. Zodra we de getekende overeenkomst hebben terugontvangen, administratief hebben verwerkt en geen bijzonderheden zijn gebleken bij onze cliëntenacceptatieprocedure zullen we uw rekening openen en begint onze dienstverlening. Meer informatie over cliëntenacceptatie kunt u hieronder in paragraaf 1.4.2 lezen.

Bijlage Cliëntbeeld
Samen met de overeenkomst ontvangt u de bijlage Cliëntbeeld. Hierin leggen we onder andere vast wat uw risicoprofiel is en op welke uitgangspunten we onze beleggingsdienstverlening baseren. Dit geeft u én ons een eenduidig beeld. Deze bijlage is voor uw eigen administratie. Wanneer er wijzigingen plaatsvinden in deze uitgangspunten, deze ons bekend worden en leiden tot een nieuw risicoprofiel, stellen we in overleg met u een nieuwe bijlage op die vervolgens de oude vervangt. Verandert er iets in uw persoonlijke omstandigheden? Of wilt u iets wijzigen in uw risicoprofiel? Laat het ons dan zo snel mogelijk weten, zodat we onze dienstverlening daarop kunnen aanpassen.

Overboekingsbrief
Tot slot ontvangt u een voorbeeld van een brief waarmee u uw bank of vermogensbeheerder kunt verzoeken om geld en/of effecten over te maken naar uw rekening(en) bij InsingerGilissen.

1.4.2 Cliëntenacceptatie

We zijn verplicht naar iedere nieuwe cliënt een onderzoek te doen (de zogenoemde Client Due Diligence). Daarbij vragen we bijvoorbeeld naar de herkomst van het vermogen en naar de belastingstatus. Deze cliëntenacceptatieprocedure geldt voor al onze cliënten.
Nadat we de dienstenovereenkomst door u ondertekend hebben terugontvangen en op basis van dit onderzoek geen bijzonderheden zijn gebleken, ontvangt u van ons een bericht dat uw rekening is geopend.

1.5 VERSTREKKING PERSOONS- EN FINANCIËLE GEGEVENS

We vragen u om ons uw persoons- en financiële gegevens te verstrekken. Deze gegevens worden gebruikt bij de totstandkoming van het Voorstel op Maat, de overeenkomst en de bijlage Cliëntbeeld. Het is essentieel dat uw informatieverstrekking juist en volledig is, niet alleen bij aanvang van onze relatie maar ook erna.

We vragen u in ieder geval om het volgende:
- een kopie van uw wettelijk geldend legitimatiebewijs (paspoort of identiteitskaart);
- uw burgerservicenummer (“BSN”), ook wel uw persoonsnummer.

Gaat het om een rechtspersoon, dan vragen we naar de gegevens van de Ultimate Beneficial Owners (UBO, uiteindelijk belanghebbende) van deze rechtspersoon, naast de gegevens over de (vertegenwoordiger(s) van de) rechtspersoon.[1]

[1] De uiteindelijk belanghebbende is over het algemeen de natuurlijke persoon die:
• een belang heeft van meer dan 25% in het kapitaal van de rechtspersoon;
• meer dan 25% van de stemrechten kan uitoefenen in de algemene vergadering;
• begunstigde is van meer dan 25% van het vermogen van de rechtspersoon.

We zijn verplicht om een aantal gegevens te inventariseren in het kader van onze cliëntacceptatie, zoals de herkomst van uw vermogen. Aanvullende gegevens zijn vereist bij rechtspersonen. Ook voor het correct kunnen uitvoeren van de geschiktheidstoets (of de passendheidstoets bij Execution Only) bij onze beleggingsdienstverlening hebben we gegevens van uw nodig. Dat gaat onder andere om uw financiële gegevens, uw beroep, eventuele eerdere beroepen en het genoten opleidingsniveau.
Ook hebben we van u een aantal gegevens nodig om uw financiële transacties aan de Nederlandse toezichthouder te kunnen rapporteren, zoals een paspoortnummer of het nummer van een identiteitskaart als u

een natuurlijk persoon bent. Bent u een rechtspersoon? Dan hebben we een Legal Entity Identifier ("LEI") van u nodig.

Uiteraard behandelen we uw gegevens vertrouwelijk, met de grootst mogelijke zorgvuldigheid en met inachtneming van de toepasselijke wet- en regelgeving, waaronder de Algemene Verordening Gegevensbescherming.

1.6 LEGAL ENTITY IDENTIFIER

De Legal Entity Identifier (LEI) is een wereldwijd unieke code waarmee ondernemers en rechtspersonen op financiële markten geïdentificeerd kunnen worden. De code stelt toezichthouders in staat de betrokken partijen bij een financiële transactie in beeld te krijgen. Dit helpt om financiële risico's beter te beheersen, omdat toezichthouders mogelijke systeemrisico's en marktmisbruik eenvoudig en tijdig kunnen herkennen. Gedurende onze relatie hebben we een actieve LEI van u nodig. Zonder actieve LEI mogen we geen beleggingsdiensten aan u verlenen.
Bent u een zakelijke cliënt (juridische entiteit) en ingeschreven in de Kamer van Koophandel? Dan kunt u daar uw LEI aanvragen. Bent u niet ingeschreven in de Kamer van Koophandel, maar wel een zakelijke cliënt? Dan kunt u de LEI aanvragen bij een buitenlandse uitgever van de LEI. Aan de aanvraag van een LEI zijn mogelijk kosten verbonden. Een LEI is na uitgifte 1 jaar actief en moet daarna ieder jaar worden verlengd. Alleen met een actieve LEI mogen we effectentransacties voor u uitvoeren en kan worden voldaan aan onze rapportageverplichtingen. Meer informatie over de LEI-aanvraag leest u op de website van de AFM en de website van de Kamer van Koophandel.

1.7 PRIVACY

We mogen niet zomaar uw persoonsgegevens opvragen of gebruiken. In de privacywetgeving is vastgesteld dat dit alleen mag als er hier een wettelijke grondslag voor is. InsingerGilissen gebruikt uw persoonsgegevens alleen op basis van de volgende wettelijke grondslagen:

- voor het aangaan en de uitvoering van een contract met u;
- te voldoen aan wettelijke verplichtingen;
- op basis van uw toestemming. Deze toestemming kunt u altijd weer intrekken;
- als we dit na een zorgvuldige belangenafweging gerechtvaardigd vinden.

We hebben passende technische en organisatorische maatregelen genomen om uw persoonsgegevens te beschermen tegen onbevoegde of onrechtmatige verwerking en tegen verlies, vernietiging, beschadiging, wijziging of openbaarmaking.

Toegangsrestricties zijn van toepassing op uw persoonsgegevens zodat alleen geautoriseerde werknemers toegang hebben om uw persoonsgegevens in te zien en te verwerken voor het hiervoor bestemde doeleinde. Alle werknemers van InsingerGilissen hebben een vertrouwelijkheidsverklaring getekend en ingestemd met interne- en externe gedragscodes.

Naast de opgelegde toegangs- en verwerkingsrestricties bewaren we uw persoonsgegevens niet langer dan noodzakelijk voor het doel waarvoor deze oorspronkelijk zijn verzameld.

InsingerGilissen staat als vestiging van Quintet Private Bank (Europe) SA onder toezicht van de Luxemburgse Autoriteit Persoonsgegevens (*Commission Nationale pour la Protection des Données* – CNPD) die op de naleving van de privacywetgeving Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) toeziet.

Meer informatie over hoe InsingerGilissen omgaat met uw persoonsgegevens kunt u terugvinden in onze privacyverklaring op onze website. Hierin leest u onder andere wat uw privacyrechten zijn en voor welk doeleinde we uw persoonsgegevens gebruiken.

We nemen telefoongesprekken tussen u en ons op, ook als u (nog) geen cliënt bent. Dit doen we ter voorkoming van misverstanden en voor kwaliteitsdoeleinden. Ook nemen we telefoongesprekken op die leiden of kunnen leiden tot transacties, deze gesprekken worden door ons vastgelegd en tenminste 7 jaar bewaard. Als u ons daar om vraagt en ons informatie verstrekt zodat we het gesprek kunnen terugvinden, geven we u een kopie van de gespreksopname. Meer informatie hierover leest u in Hoofdstuk 2 van onze Algemene Voorwaarden op insingergilissen.nl/voorwaarden.

1.8 WIJZE VAN COMMUNICEREN

Naast het directe contact tussen u en uw Client Advisor, communiceren we graag zoveel mogelijk digitaal en dus niet per post. Maar u beslist op welke wijze u met ons wilt communiceren en kunt dus altijd met ons afspreken dat u onze informatie op papier ontvangt. Dit geldt ook voor onze Algemene Voorwaarden en andere belangrijke algemene informatie die we onder verwijzing naar onze Website aan u kunnen overleggen. U kunt onze Algemene Voorwaarden en algemene informatie daar inzien, opslaan op uw eigen computer en uitprinten. In onze Dienstenovereenkomst bevestigen we op welke wijze u met ons communiceert.

2. DIENSTVERLENING

In dit hoofdstuk leest u met welke diensten we u (kunnen) ondersteunen.

2.1 DOELSTELLINGEN IN KAART BRENGEN

Als onderdeel van ons Voorstel op Maat, brengen we uw inkomens- en vermogensdoelstellingen in kaart. Dat doen we om te bepalen met welk deel van uw vermogen het verstandig is om te gaan beleggen en in welke vorm dit het beste kan gebeuren. Daarnaast geven we aan wat de haalbaarheid van deze doelstellingen is.

Van een inkomensdoelstelling is sprake wanneer u van plan bent te onttrekken aan uw vermogen. Hierbij kunt u denken aan aanvulling op het inkomen uit arbeid of pensioen, schenkingen aan (klein) kinderen en de aanschaf van een tweede woning.

Een vermogensdoelstelling is een doelstelling die betrekking heeft op uw vermogen, zoals vermogensgroei of instandhouding van het vermogen. U kunt één of meerdere vermogensdoelstellingen hebben, al dan niet in combinatie met één of meerdere inkomensdoelstellingen.

We evalueren uw inkomens- en vermogensdoelstelling(en) en de haalbaarheid ervan regelmatig. Dit betekent dat we periodiek met u doornemen of de doelstellingen nog actueel zijn en of deze haalbaar zijn of bijgesteld moeten worden. Vervolgens ontvangt u een geactualiseerde analyse van de haalbaarheid van uw doelstelling(en).

Voor het in kaart brengen van uw doelstellingen en het doorrekenen van de haalbaarheid ervan, gebruiken we OPAL. Dit is een softwareprogramma van Ortec Finance voor scenarioanalyse van vermogensontwikkeling.

2.2 BELEGGEN

2.2.1 Risicoprofiel

Voor het te beleggen vermogen spreken we een risicoprofiel met u af, tenzij u gebruik maakt van de dienstverlening Execution Only. Hoe we deze inrichten, leest u in het hoofdstuk ‘Risicoprofielen bij beleggen’.

2.2.2 Vermogensbeheer

Heeft u weinig tijd, wilt u uw tijd aan andere zaken besteden of mag u zich beroepsmatig niet bemoeien met uw beleggingen? Dan biedt Vermogensbeheer uitkomst. Hierbij geeft u het nemen van beslissingen over de aan- en verkoop van uw beleggingen uit handen.

Uw Client Advisor zorgt met een team van beleggingsexperts doorlopend voor een passende samenstelling van uw portefeuille, gericht op het behalen van uw doelstellingen en aansluitend bij uw specifieke wensen. Zij zorgen ervoor dat uw assetallocatie binnen de afgesproken bandbreedtes blijft.

De door ons gehanteerde risicoprofielen en portefeuilles dienen als basis. In dit profiel is rekening gehouden met uw kennis en ervaring, beleggingsdoelstelling, persoonlijke omstandigheden, risicobereidheid en uw capaciteit om verlies te dragen en de spreiding binnen uw portefeuille. Ieder kwartaal ontvangt u van ons een geschiktheidsverklaring in uw vermogensrapportage waarin we toelichten of uw beleggingen passen binnen de bandbreedtes van het vastgestelde risicoprofiel.

We ontvangen of behouden geen provisie met betrekking tot het Vermogensbeheer. Alleen kleine niet-geldelijke tegemoetkomingen die de kwaliteit van ons Vermogensbeheer kunnen verhogen en vanwege de omvang en aard geen afbreuk doen aan uw klantbelang kunnen door ons worden aanvaard. Denkt u hierbij aan het deelnemen

aan congressen en seminars over een specifiek effect of beleggingsdienst of het ontvangen van algemene rapporten over de economie en bedrijfsresultaten of het ontvangen van promotiemateriaal met betrekking tot een emissie.

In overleg met u komen we tot een passende opzet van uw beleggingsportefeuille. We bieden keuze, geven advies en stellen u de meest geschikte variant voor. Bij vermogensbeheer maken we gebruik van een fondsstructuur voor uw beleggingen. Deze opzet betekent dat u aandelen krijgt in een fondsstructuur. De fondsstructuur belegt in instrumenten die passen bij uw risicoprofiel en gewenste opzet van uw beleggingsportefeuille. U heeft inzicht in alle beleggingen van het fonds met uw persoonlijke 'Mijn InsingerGilissen' online omgeving.

2.2.3 Beleggingsadvies

Neemt u bij voorkeur zelf de beleggingsbeslissingen en ontvangt u graag over deskundig advies? Kiest u voor de dienstverlening Beleggingsadvies, dan neemt u zelf de beleggingsbeslissingen en geeft u opdracht tot iedere effectentransactie.

Uw Client Advisor is een beleggingsdeskundige die u ondersteunt met gefundeerd advies. Uw Client Advisor benadert u – desgewenst – met beleggingsideeën. Bij een ongevraagd advies over een bepaalde transactie, kunt u ervan uitgaan dat deze past in het door u gekozen risicoprofiel en dat deze de samenstelling van uw portefeuille op dat moment verbetert.

We geven u Beleggingsadvies op onafhankelijke basis. Dit betekent dat we een voldoende groot aantal beschikbare effecten van verschillende aanbieders beoordelen. We zullen niet enkel onze eigen effecten adviseren, maar mogen deze wel meenemen in de beoordeling en vaststelling van ons beleggingsuniversum voor Beleggingsadvies. In paragraaf 4.3 leest u meer over de wijze waarop ons Beleggingsadvies tot stand komt. We ontvangen of behouden geen provisie met betrekking tot het onafhankelijke Beleggingsadvies. Alleen kleine geldelijke tegemoetkomingen die de kwaliteit van het Beleggingsadvies kunnen verhogen en vanwege de omvang en aard geen afbreuk doen aan uw klantbelang kunnen door ons worden aanvaard.

Als we u adviseren dan ontvangt u van ons steeds een geschiktheidsverklaring. In die verklaring wordt het verleende advies weergegeven evenals hoe dat advies past bij uw risicoprofiel en kennis en ervaring. U ontvangt deze geschiktheidsverklaring zoveel mogelijk voorafgaand aan de voorgenomen transactie, behalve als dit niet mogelijk is. Dit is bijvoorbeeld het geval als u telefonisch advies van ons krijgt en vervolgens een order wilt opgeven. In dat geval ontvangt u de geschiktheidsverklaring zo snel mogelijk daarna. U ontvangt van ons geen periodieke geschiktheidsverklaringen waarin de geschiktheid van de gegeven adviezen nogmaals is weergegeven.

Wanneer u zelf het initiatief voor een transactie neemt, stellen we vast of dat effect door ons kan worden aangekocht en bewaard. Ook stellen we vast of deze transactie bij uw risicoprofiel past. Is dat niet het geval, dan waarschuwen we u. Ook toetsen we of u voldoende saldo op de rekening heeft en voldoet aan de dekkingsvereisten met betrekking tot de door u voorgenomen transactie(s).

Het staat u vrij om te besluiten een transactie te doen die niet in het risicoprofiel past. Of u een transactie wel of niet doet, is uw eigen verantwoordelijkheid. We zullen behulpzaam zijn, maar nemen niet de volledige verantwoordelijkheid voor uw beleggingen over. Als u advies vraagt over een effect waarvan we onvoldoende kennis hebben dan kunnen we u over dat effect geen Beleggingsadvies geven. U ontvangt dan ook geen geschiktheidsverklaring. Wel zullen we ons best doen om u van informatie te voorzien zodat u zelf een afweging kunt maken.

Minimaal eens per kwartaal controleren we of de daadwerkelijke invulling van uw beleggingsportefeuille nog overeenkomt met het risicoprofiel dat we in de overeenkomst hebben afgesproken. We waarschuwen u als de invulling structureel en aanzienlijk afwijkt.

Twee maal per jaar stelt uw Client Advisor een portfolioreview op. In deze review vindt u een analyse van uw portefeuille en suggesties tot verbetering van de samenstelling. Uw Client Advisor bespreekt deze review graag met u.

Alle informatie komt voor u beschikbaar in uw persoonlijke online omgeving Mijn InsingerGilissen en in de app.

2.2.4 Execution Only

Bij de dienst Execution Only geeft u zelfstandig en op eigen initiatief orders op. We voeren de door u opgegeven orders uit voor zover we de effecten kunnen administreren en bewaren op uw rekening(en). Alle beleggingsbeslissingen zijn uitsluitend uw verantwoordelijkheid. We adviseren u dan ook niet over door u voorgenomen transacties. Ook nemen we zelf geen initiatief tot transacties. Voorafgaand aan transacties toetsen we of u voldoende saldo op de rekening heeft en voldoet aan de dekkingsvereisten met betrekking tot de door u voorgenomen transactie(s).

U kunt uitsluitend orders opgeven in niet-complexe financiële instrumenten. Onder niet-complex verstaan we beursgenoteerde aandelen, investment grade-obligaties en UCITS beleggingsfondsen (zonder gestructureerde componenten).

Onder voorwaarden toegestane complexe producten

1. Opties: uitsluitend mogelijk indien u de gewenste kennis en ervaring heeft.
2. Crypto-ETP's: uitsluitend mogelijk na het met goed gevolg afleggen en ondertekenen van de kennis- en ervaringstoets voor crypto-ETP's (exchange traded products).
3. Rabobank Certificaten: uitsluitend mogelijk als u al een positie in de portefeuille aanhoudt.

We toetsen voorafgaand aan de dienstverlening of u over voldoende kennis en ervaring beschikt om de risico's van de verschillende beleggingsinstrumenten te begrijpen. Dat doen we alleen als we u geclassificeerd hebben als een niet-professionele belegger. Is uw kennis en ervaring in een bepaald instrument naar onze mening niet voldoende, dan kunt u niet in deze instrumenten beleggen. Heeft u ons geen of onvoldoende informatie gegeven over uw kennis en ervaring, dan kunnen we niet beoordelen of een transactie passend is. Ook in dat geval kan de transactie niet plaatsvinden.

Execution Only behoort niet tot de kerndiensten die we bieden. Tot onze kerndienstverlening behoren wel de diensten Beleggingsadvies of Vermogensbeheer, als onderdeel waarvan we uw doelstellingen vastleggen en een Voorstel op Maat uitbrengen. In voorkomende gevallen kunnen we samen met u besluiten dat Execution Only (voor een deel van) uw vermogen de meest gepaste oplossing is.

2.3 PRIVATE BANKING SERVICES

2.3.1 Private Plan

We bieden u op periodieke basis – minimaal eens per vijf jaar – een Private Plan aan. Dit gebeurt bij aanvang van onze relatie en wanneer er sprake is van een 'life event' – een gebeurtenis die van grote invloed is, zoals geboorte, overlijden of de verkoop van de onderneming.

Het Private Plan geeft u zo toegankelijk en concreet mogelijk inzicht en overzicht in uw totale financiële situatie. Hierin brengen we uw huidige en toekomstige inkomens- en vermogenspositie in kaart. De verschillende onderdelen van uw financiële leven komen in het plan aan bod. U kunt denken aan de gevolgen van arbeidsongeschiktheid en overlijden of de (ver)koop van een (vakantie) woning. De fiscale aspecten van uw beleggingen kunnen deel uitmaken van het plan. Uiteraard overleggen we desgewenst met uw fiscaal adviseur(s).

Het Private Plan gaat verder dan het in kaart brengen van uw doelstellingen, wat we in een eerdere fase hebben gedaan (zie paragraaf 2.1). Dit plan laten we extern opstellen door een gespecialiseerde financieel planner. Deze financieel planner adviseert onafhankelijk, op basis van eigen kennis en inzichten. De door ons geselecteerde

financieel planners zijn gecertificeerd en voldoen aan de door ons gestelde eisen omtrent kennis, communicatie en bedrijfsvoering.

Uw eigen Client Advisor vormt de schakel in het opstellen van het Private Plan. Hij of zij zorgt ervoor dat het plan voor u relevant is en dat het laten opstellen en de uitvoering ervan u zo min mogelijk moeite kosten. Uw Client Advisor adviseert u op basis van dit plan over het al dan niet verder optimaliseren van de samenstelling van uw beleggingsportefeuille, om zo uw doelstellingen te bereiken. Hij of zij doet dit aan de hand van de haalbaarheidsanalyse, opgesteld via OPAL (zie ook paragraaf 2.1).
Deze dienstverlening is in beginsel onderdeel van onze all-in-dienstverlening, mits uw vermogen meer dan 1 miljoen euro bedraagt.
In het Private Plan komen in de basis de relevante onderwerpen en adviezen rond schenken en erven aan de orde. Als uw vraagstukken vooral over estate planning gaan, adviseren we om een estate plan op te laten stellen en kunnen we daar behulpzaam bij zijn.

2.3.2 Shoe Box, administratieve ondersteuning

Heeft u geen tijd voor uw administratie of bent u er niet zo bedreven in? Met onze Shoe Box-service draagt u de zorg voor uw administratie aan ons over. Shoe Box voorziet uw persoonlijke administratie van een duidelijke planning en structuur. Samen met een van onze Shoe Box-specialisten neemt u de verschillende onderdelen van uw administratie en financiën door. Deze specialist maakt afspraken met u over zaken zoals dagelijkse betalingen, de voorbereiding van uw belastingaangifte en het contact met uw eigen accountant en adviseurs. Vervolgens hoeft u alleen nog uw administratie (rekeningen en afschriften) in de Shoe Box te deponeren. Iedere maand haalt onze koerier de gevulde Shoe Box op en voorziet u van een nieuw, leeg exemplaar.

Het Shoe Box-proces werkt als volgt. Eerst bespreken we samen uw financiële situatie en wensen. Vervolgens inventariseren we uw huidige administratie en het structureren ervan. Daarna zijn we in staat om uw administratie te voeren.

Deze dienstverlening maakt in beginsel geen onderdeel uit van onze all-in-dienstverlening, tenzij uw vermogen meer dan 10 miljoen euro bedraagt. Voor lagere vermogens gelden aparte tarieven.

2.3.3 Bewindvoering en executele ondersteuning

U kunt onze experts op het gebied van bewindvoering en executele ondersteuning inschakelen voor de afwikkeling van nalatenschappen en het voeren van bewind. Denk bijvoorbeeld aan een minderjarige met vermogen of het optreden als gevolmachtigde (levensexecuteur) op het moment dat u niet wilsbekwaam bent. Op deze manier kunnen uw wensen over de toekomst van familievermogen optimaal tot recht komen. Onze experts hebben een grondige kennis van het erfrecht, het personen- en familierecht en het fiscale recht. De medewerkers die nalatenschappen afwikkelen, zijn aangesloten bij de Nederlandse Organisatie voor Executeurs (NOVEX).

Deze dienstverlening maakt in beginsel geen onderdeel uit van onze all-in-dienstverlening; er gelden aparte tarieven. De uitvoering van de dienstverlening is in handen van een dochtervennootschap.

2.3.4 Filantropie

Wilt u een giftenstrategie opzetten of uitvoeren? Onze experts op het gebied van filantropie adviseren u hierbij. We kunnen giften volgen en er desgewenst periodiek over rapporteren. En ook wanneer u op een andere manier maatschappelijk actief wilt zijn, adviseren we u over de mogelijkheden.

Concreet gaat het om het volgende:
- eenmalig of periodiek schenkingsadvies;
- het oprichten van een eigen stichting met ANBI-status;
- het opzetten van een fonds op naam.

Met een fonds op naam kunt u op een persoonlijke manier gedurende een langere tijd – zichtbaar of anoniem – geld schenken aan goede doelen. Elk fonds op naam beschikt over een eigen giftenbudget, zonder de rompslomp die het besturen en beheren van een stichting met zich meebrengt. Voor het opzetten van een fonds op naam werken we onder andere samen met het 'paraplu-fonds' Ars Donandi. Kijk op arsdonandi.nl voor meer informatie.

Deze dienstverlening maakt in beginsel geen onderdeel uit van onze all-in-dienstverlening; er gelden aparte tarieven.

2.3.5 Begeleiding (klein)kind(eren)

We zijn ons ervan bewust dat de volgende generatie al een rol heeft of zal krijgen in het nemen van beslissingen over het vermogen. Daarom hebben we voor hen een opleidingsprogramma ontwikkeld. Het programma laat uw (klein)kind(eren) kennismaken met alle belangrijke zaken rond het beheren van een privévermogen. In een aantal studiedagen is uw kind in staat om adviezen op fiscaal, notarieel en financieel gebied op waarde te schatten. Naast het opdoen van kennis, leg(t)(gen) uw (klein)kind(eren) mogelijk waardevolle contacten met andere deelnemers.

Onze dienstverlening baseren we op een generatie-overkoepelende benadering. Dat betekent dat we voor u en uw (klein)kind(eren) een familiebank zijn. We bieden uw (klein)kind(eren) toegang tot dezelfde services en adviezen als waarover u beschikt. Denk aan de financiering van het eerste huis van uw (klein)kind(eren), het voor hem/haar/hen openen van een beleggingsrekening en het beoordelen van de huwelijkse voorwaarden wanneer een (klein)kind in het huwelijksbootje stapt.

Deze dienstverlening maakt onderdeel uit van onze all-in-dienstverlening.

2.4 FINANCIERINGEN

We helpen u graag met flexibele en concurrerende oplossingen voor uw vermogensvraagstukken. Of het nu gaat om de financiering van de aankoop van uw eigen (vakantie)woning, particulier verhuurd onroerend goed of een financiering met als onderpand effecten. Onze oplossingen zijn afgestemd op uw financiële situatie en uw specifieke wensen en behoeften.

In overleg met uw Client Advisor kunt u bij het openen van uw rekening over een financiering met effecten als onderpand tot maximaal 500.000 euro beschikken. Op deze manier creëert u financiële armslag. Bovendien kan deze kredietfaciliteit ook gebruikt worden ter dekking van een bankgarantie en voor mogelijke dekkingsverplichtingen (margin) uit hoofde van derivaten- of valutatermijn-transacties. U hoeft dan geen geld op uw rekening te storten. We toetsen of een financiering met effecten als onderpand passend is.

Als u een financiering met effecten als onderpand (beleggingsportefeuille) afneemt dan zijn daar risico's aan verbonden. Uw effecten worden gebruikt ter zekerstelling van de kredietverplichtingen. Dit betekent dat u niet ongelimiteerd kunt onttrekken aan uw beleggingsportefeuille. De samenstelling van uw beleggingsportefeuille dient aan bepaalde verplichtingen te voldoen. Bij een daling van het onderpand (de beleggingsportefeuille) onder de benodigde dekkingswaarde moet u extra geld inleggen of een aantal beleggingen verkopen om aan uw verplichtingen te kunnen voldoen. Ook kunt u op dat moment niet onttrekken aan uw beleggingsportefeuille.

Voor meer informatie verwijzen we naar de bijlage 'Informatieblad Krediet in Rekening Courant'. Omdat de rente variabel is kunt u altijd voor de actuele rente en kosten de meest recente versie via insingergilissen.nl raadplegen.

Uiteraard is een maatwerk-financiering met effecten als onderpand van meer dan 500.000 euro ook mogelijk. Hiervoor kunt u de rente voor een bepaalde periode vastzetten. Dit geeft u voor die periode rentezekerheid.

We zijn thuis in complexe hypotheekvraagstukken en bieden u financieel advies op maat. Juist ook als u ondernemer bent. We begeleiden u bij uw keuze tot een voor u passende hypotheek. Voor onze dienstverlening is het essentieel dat we uw persoonlijke situatie kennen. Daarom bieden we u hypotheekadvies aan. Over de

kosten van dit advies informeren we u graag. U krijgt een adviesrapport met een uitgebreide toelichting op ons advies.

U kunt onze actuele rentetarieven raadplegen op onze website.

2.5 BETALINGSVERKEER

2.5.1 Internetbankieren

Schakelt u ons in voor betalingsverkeer, dan bieden we u internetbankieren aan. Via een separate, beveiligde omgeving kunt u overboekingen doen van de internetbetaalrekening die we in dat geval kosteloos voor u openen. U kunt gebruikmaken van internetbankieren via de scanner en de pincode welke we u zullen toesturen. Ook kunt u daarmee uw betaalrekening raadplegen via Mijn InsingerGilissen. Met Internetbankieren kunt u bedragen overboeken tussen uw geld- en/of effectenrekening en uw betaalrekening. Daarnaast kunt u uw betaalrekening gebruiken voor het ontvangen en uitvoeren van betalingen. Ook is het mogelijk om derden te laten incasseren van uw betaalrekening. Op ons Informatieblad Betaaldiensten en Vaste Tegenrekening kunt u lezen welke Betaalopdrachten u via internetbankieren kunt uitvoeren.

Deze dienstverlening maakt onderdeel uit van onze all-in-dienstverlening. Voor de geldende rentetarieven op uw internetbetaalrekening(en) verwijzen we u naar onze website.

2.5.2 Betalingen naar vaste tegenrekeningen

Doet u slechts incidenteel betalingen, dan gebeurt dat vanaf uw geld- en effectenrekening. U kunt deze betalingen verrichten naar uw vaste tegenrekening met dezelfde tenaamstelling. Deze vaste tegenrekening geeft u aan ons door en leggen we vast in onze administratie. Uw betaalopdrachten kunt u doorgeven aan uw Client Advisor of zijn/haar commercieel ondersteuner. In voorkomende gevallen is een terugbelprocedure van toepassing, onder andere ter voorkoming van fraude.

Deze dienstverlening maakt onderdeel uit van onze all-in-dienstverlening. Voor de geldende rentetarieven op uw geld- en effectenrekening(en) verwijzen we u naar onze website.

2.5.3 Creditcard

U kunt kiezen voor een InsingerGilissen-creditcard. Het gaat om een MasterCard Gold, verstrekt door International Card Services (ICS). De kaart biedt wereldwijd betaalgemak en – voor Nederlands ingezetenen – verzekeringsdekking bij aankopen.

Met uw creditcard kunt u maandelijks betalingen doen tot de overeengekomen limiet. Deze betalingen kunt u af laten schrijven van een rekening bij onze bank of een betaalrekening die u elders aanhoudt. Laat u het via ons lopen, dan openen we een internetbetaalrekening voor u, waar de incasso van wordt afgeschreven.

We treden enkel als bemiddelaar op. ICS verleent de diensten en brengt u hier separaat kosten voor in rekening. Kijk voor meer informatie en de specifieke voorwaarden op icscards.nl.

2.5.4 Deposito's

We bieden de mogelijkheid om geldbedragen in euro's of in andere belangrijke valuta op deposito te plaatsen. De rentevergoeding is afhankelijk van looptijd en de vigerende geld- en kapitaalmarktrente. Wanneer u tussentijds een deposito wenst open te breken, kan een vergoeding in rekening worden gebracht. Voor de geldende depositotarieven en voorwaarden verzoeken we u contact op te nemen met uw Client Advisor.

2.6 ALL-IN-BENADERING

Voor onze dienstverlening - met uitzondering van Execution only - gaan we uit van een all-in-tarief. Het tarief is een percentage (exclusief btw) van uw vermogen. Dat percentage is afhankelijk van het geclusterde familievermogen. We brengen het ieder kwartaal achteraf per rekeninghouder in rekening, gebaseerd op de gemiddelde vermogenswaarde aan het eind van iedere maand in het betreffende kwartaal. We brengen de all-in fee niet in rekening over liquide middelen die geen onderdeel zijn van het vermogen dat we beheren of beleggingsadvies over geven, het saldo op uw eventuele geldrekening(en) valt dus buiten deze berekening.

All-in tarieven zoals we deze publiceren (met uitzondering van de tarieven op onze website), zijn exclusief btw. Voor Vermogensbeheer waarbij u belegt in een fondsstructuur geldt een all-in benadering die bestaat uit een Private Banking fee (belast met btw) en een Vermogensbeheer fee (vrijgesteld van btw). De Private Banking fee is afhankelijk van het geclusterde familievermogen. De Vermogensbeheer-fee is een vast percentage over uw vermogen dat belegd is in de fondsstructuur. Deze fee wordt verrekend in het fonds. Bij Beleggingsadvies betaalt u over 55% van het tarief 21% btw; 45% van het tarief is vrijgesteld van btw.

In het Voorstel op Maat geven we u een totaaloverzicht van alle te verwachten kosten, voor zover we deze hebben kunnen achterhalen bij derde partijen, zoals fondsbeheerders. Voor sommige kostencomponenten werken we met schattingen. Een voorbeeld hiervan zijn de kosten van vreemde valutatransacties, omdat deze afhankelijk zijn van het aantal transacties per jaar en uw vermogen in niet euro genoteerde effecten.

Ook geven we daarbij inzicht in het cumulatieve effect van de totale kosten op het rendement. We werken hiervoor met een fictief rendement van 4%, zodat u onze kosten kunt vergelijken met andere partijen, en met een door ons verwacht rendement op basis van het door u gekozen risicoprofiel waarbij we werken met een beleggingshorizon van vijftien jaar. Naast deze informatie over de verwachte kosten van de dienstverlening, krijgt u van ons op uw kwartaaloverzichten informatie over de totaal in rekening gebrachte kosten.

Het volgende overzicht geeft u een specificatie van onze all-in-benadering:

Dienstverlening die onderdeel uitmaakt van onze all-in-benadering
(In alfabetische volgorde)

- administratieve ondersteuning met onze Shoe Box-service (voor vermogens groter dan 10 miljoen euro – voor vermogens daaronder geldt een vaste fee van 415 euro per maand, exclusief btw, of een uurtarief);
- analyse van effecten en financiële markten ter ondersteuning van onze diensten Vermogensbeheer en Beleggingsadvies;
- Beleggingsadvies,indienvantoepassing(bewaarnemingeffecten,correspondentinternationale effectentransacties, effectentransacties, inning en verwerking van coupons en dividenden, inning en verwerking van lossingen, inning en verwerking van stockdividenden en claims, terugvorderen bronbelasting van een bepaalde groep landen, verwerking van conversies);
- betalingsverkeer en, indien gewenst, toegang tot internetbankieren;
- effectennota's en -afschriften, in het begin via Mijn InsingerGilissen;
- in kaart brengen en bijhouden van uw doelstellingen;
- periodieke afspraken met uw Client Advisor, bij u of bij ons;
- periodiek Private Plan (bij vermogens groter dan 1 miljoen euro – eronder facturering op uurbasis of per plan);
- periodieke uitvoering van haalbaarheidsanalyse van uw doelstellingen;
- periodieke vermogensrapportages, in beginsel via Mijn InsingerGilissen;
- toegang tot de persoonlijke online omgeving Mijn InsingerGilissen;
- toegang tot ons eigen beleggingsnieuws en door ons uitgebrachte beleggingsresearch;
- toegang tot onze besloten netwerken;
- uitnodigingen voor bijeenkomsten;
- Vermogensbeheer, indien van toepassing (inclusief kosten voor bewaarneming effecten, correspondent internationale effectentransacties, effectentransacties, inning en verwerking van coupons en dividenden, inning en verwerking van lossingen, inning en verwerking van stockdividenden en claims, terugvorderen bronbelasting, verwerking van conversies).

Indien u gebruik maakt van onze Execution Only-beleggingsdienstverlening, dan is geen all-in-tarief van toepassing. U betaalt los voor effectentransacties en –administratie en eventuele andere diensten die u afneemt.

Voor dienstverlening op het gebied van bewindvoering en executele ondersteuning rekenen we een uurtarief dat ligt tussen de 90 euro en 300 euro exclusief btw; afhankelijk van de werkzaamheden.

3. RISICOPROFIELEN BIJ BELEGGEN

U belegt met (een deel van) uw vermogen bij InsingerGilissen, gaat dit doen of overweegt dit te gaan doen. Beleggen doet u om bepaalde financiële doelstellingen te realiseren. Bijvoorbeeld om uw vermogen te laten groeien of uw vermogen koopkrachtbestendig te houden. Ook kunt u met een bestedingsdoelstelling beleggen. Bijvoorbeeld beleggen voor de aankoop van een tweede woning of het verkrijgen van benodigd inkomen uit vermogen voor consumptieve uitgaven of zorgkosten. Bij beleggen is het van belang om te weten welk rendement u wenst of nodig heeft en welke risico's u kunt en wilt lopen.

Hiervoor gebruiken we een aantal risicoprofielen waarvan elk profiel een eigen weging in vermogenscategorieën kent. Dit risicoprofiel is niet alleen een weerspiegeling van uw risicobereidheid, het geeft ook een indicatie van het beleggingsrendement dat mogelijk kan worden behaald.

In dit hoofdstuk informeren we u over de verhouding tussen risico en rendement en de risicoprofielen bij InsingerGilissen. Zo krijgt u inzicht in de manier waarop uw beleggingen op uw persoonlijke – financiële – situatie worden afgestemd.

3.1 RISCOPROFIELEN UITGELEGD

3.1.1 Wat verstaan we onder risico?

Er bestaan meerdere definities van het begrip 'risico'. Om het juiste risicoprofiel vast te stellen, beschouwen we 'risico' als 'de kans dat u er niet in slaagt om uw financiële doelstellingen te behalen'. Een goede maatstaf voor de bepaling van uw risicoprofiel is: de mate waarin het jaarlijkse rendement van de vermogenscategorieën waarmee uw beleggingsportefeuille is opgebouwd kan afwijken van het gemiddelde rendement van deze vermogenscategorieën over een langjarige periode. Dit wordt 'standaarddeviatie' genoemd.

Hoe risicovoller u belegt, hoe groter de afwijking ten opzichte van het historisch gemiddelde berekende rendement kan zijn. Ieder risicoprofiel heeft een eigen risico/rendementskarakteristiek. Over het algemeen geldt: hoe hoger het historisch gemiddelde berekende rendement, hoe hoger het risico dat het daadwerkelijke rendement daarvan afwijkt.

3.1.2 Spreiding over vermogenscategorieën

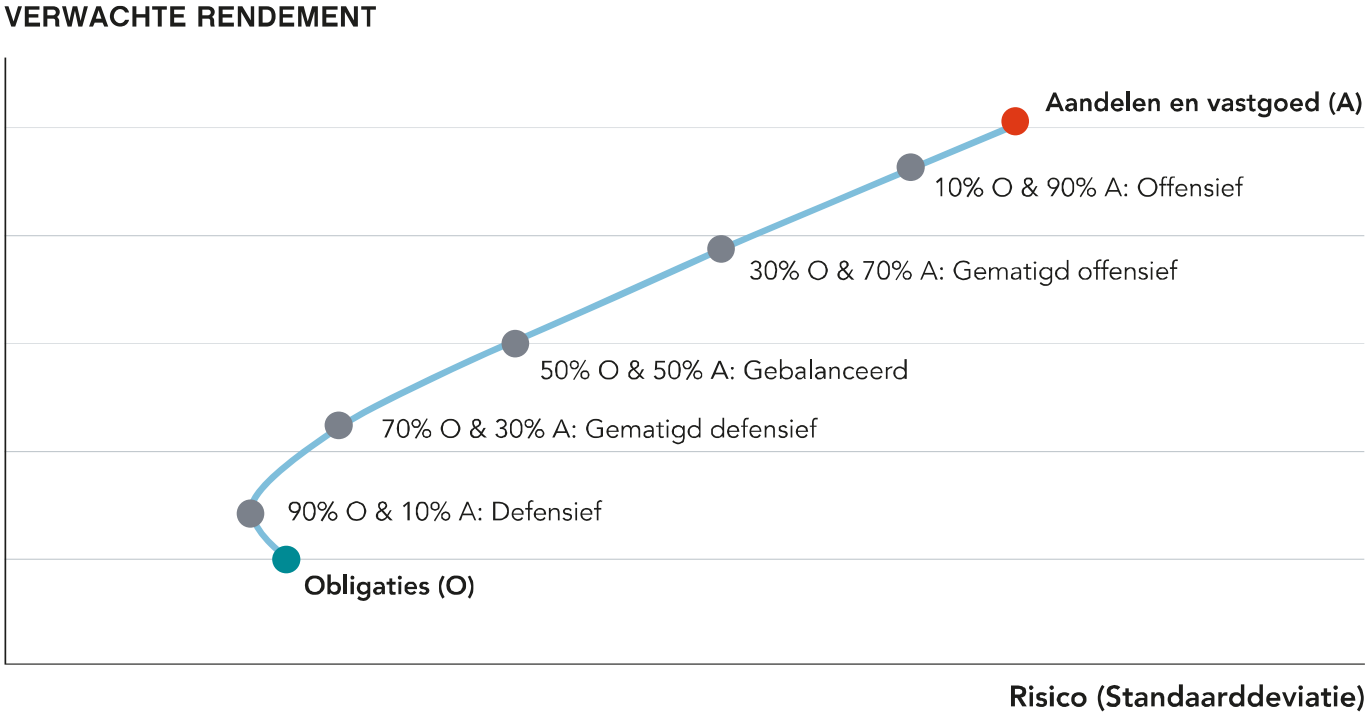
Binnen een risicoprofiel wordt het belegde vermogen verdeeld over vermogenscategorieën. We onderscheiden de volgende vermogenscategorieën (in volgorde van afnemend risico-/rendementspotentieel):

- aandelen
- vastgoed
- alternatieve beleggingen
- niet-traditionele obligaties
- non-investment grade obligaties
- investment grade obligaties
- liquiditeiten

Voor nadere, globale informatie over deze categorieën verwijzen we u naar bijlage 1. Voor verdere details, vooral ook over de effecten die onderdeel uitmaken van deze categorieën, verwijzen we u naar bijlage 2.

Iedere categorie heeft verschillende risico- en rendementskarakteristieken. Binnen ieder risicoprofiel verschilt de verhouding van deze vermogenscategorieën.

In grafiek 1 ziet u de risico- en rendementskarakteristieken van de risicoprofielen. De grafiek toont het verband tussen verwacht rendement en risico voor een beleggingsportefeuille bestaande uit obligaties, aandelen en vastgoed.

Grafiek 1.

Op de verticale as staat het 'verwachte rendement'; op de horizontale as het 'risico'. 'Risico' wordt weergegeven als de 'standaarddeviatie'. Deze geeft aan hoe groot de spreiding van het historische rendement is en kan afwijken van het gemiddelde rendement. Hoe hoger de standaarddeviatie, hoe groter de onzekerheid dat het gemiddelde rendement behaald wordt.

- De blauwe curve toont de verwachte rendementen en de bijbehorende risico's voor mogelijke combinaties van obligaties, aandelen en vastgoed.
- De groene punt links onderaan op het uiteinde van de blauwe curve toont het verwachte rendement en het bijbehorende risico van een beleggingsportefeuille die alleen bestaat uit obligaties. Een portefeuille van alleen obligaties heeft een laag verwacht rendement en een laag risico, maar niet het laagste risico.
- De rode punt rechts bovenaan op het uiteinde van de paarse curve toont het verwachte rendement en het bijbehorende risico van een beleggingsportefeuille die alleen bestaat uit aandelen en vastgoed. Een portefeuille van alleen aandelen en vastgoed heeft het hoogste verwachte rendement, en ook het hoogste risico.
- De grijze punten op de blauwe curve tonen de verwachte rendementen en de bijbehorende risico's voor specifieke combinaties van obligaties, aandelen en vastgoed.

Over het algemeen geldt dat het toevoegen van aandelen en vastgoed aan een beleggingsportefeuille leidt tot een hoger verwacht rendement en een hoger risico, maar dat is niet altijd het geval. Het risico- en rendementskarakteristiek van een beleggingsportefeuille van alleen obligaties is te verbeteren door aandelen en vastgoed aan de portefeuille toe te voegen. Aandelen en vastgoed zijn weliswaar risicovoller, maar op de lange termijn verwachten we dat deze vermogenscategorieën beter renderen.

Met een indeling naar risicoprofielen maken we de risico's en kansen van beleggen inzichtelijker. Naast spreiding over vermogenscategorieën en de specifieke risico's van effecten, kunnen ook het moment van aan- of verkopen en de kosten van invloed zijn op het uiteindelijk te realiseren rendement.

3.1.3 Vijf risicoprofielen

We hanteren de volgende risicoprofielen:

- defensief
- gematigd defensief
- gebalanceerd
- gematigd offensief
- offensief

Een risicoprofiel correspondeert met de specifieke samenstelling van een beleggingsportefeuille die is opgebouwd uit verschillende vermogenscategorieën. In het overzicht vindt u de verdeling van de verschillende vermogenscategorieën per risicoprofiel. De verdeling geeft het minimale en maximale percentage weer van een vermogenscategorie binnen een bepaald risicoprofiel. Daarbij hanteren we twee begrippen: normweging en bandbreedte. Van ieder van de vijf risicoprofielen hanteren we ook een versie zonder alternatieve beleggingen.

Binnen de vermogenscategorieën kunnen de wegingen – afhankelijk van onze beleggingsvisie – per risicoprofiel variëren. Deze bevinden zich echter wel altijd binnen de bandbreedte van het profiel. Met onze risicoprofielen geven we de bandbreedtes aan waarbinnen de verschillende vermogenscategorieën bij de invulling van het beleggingsbeleid kunnen variëren. Daarnaast is in bepaalde gevallen een gezamenlijke limiet weergegeven met betrekking tot de allocatie naar twee of meer vermogenscategorieën tezamen.

In het overzicht ziet u wat een belegging van 1 miljoen euro in een bepaald risicoprofiel met een betrouwbaarheidsinterval van 90% zou opleveren. Dat wil zeggen dat negentig procent van de uitkomsten zich naar verwachting bevindt tussen het optimistische en het pessimistische scenario. Vijf procent van de uitkomsten kan dus slechter zijn dan het geschetste pessimistische scenario; vijf procent van de uitkomsten kan dus beter zijn dan het geschetste optimistische scenario. We maken hierbij onder andere gebruik van historische statistische gegevens over een langere termijn, uitgaande van de normwegingen van de beleggingen. Daarbij houden we rekening met een groot aantal verschillende economische scenario's. De berekende rendementen zijn exclusief kosten en belastingen, het nettorendement zal hierdoor lager zijn.

Voor dit verwachte rendement speelt spreiding een belangrijke rol. Daarbij hanteren we een minimum en een maximumweging binnen een vermogenscategorie. Onze actuele visie op de optimale weging van deze vermogenscategorie treft u aan in de normweging. De normwegingen geven een indicatie van hoe we uw portefeuille op de lange termijn gemiddeld verdelen over de vermogenscategorieën. De normwegingen worden periodiek geëvalueerd en, als dit leidt tot betere risico- en rendementskarakteristieken, ook bijgesteld. De historische gegevens vormen echter geen garantie voor toekomstige resultaten, slechts een indicatie. Het blijft immers een afweging van rendementskansen en potentiële beleggingsrisico's, zoals debiteurenrisico, liquiditeitsrisico en marktrisico.

Ook kunt u aflezen of uw beleggingsdoelstelling overeenkomt met de doelstelling waarvoor het betreffende risicoprofiel geschikt is.

Aan de rechterzijde is bij elk risicoprofiel de 'Risicometer' weergegeven. In het algemeen geldt dat hoe hoger het risico is, hoe hoger ook de volatiliteit (ook wel 'beweeglijkheid' genoemd) is. Deze volatiliteit is zichtbaar gemaakt in de Risicometer. Voor het berekenen hiervan is gebruikgemaakt van historische gegevens die door de Vereniging voor Beleggingsanalisten (VBA) zijn aangeleverd. Deze beweeglijkheid wordt vertaald naar een schaal tussen 1 en 7 en wordt in de Risicometer aangegeven met een zwarte meter. Zo kunt u de risicoprofielen onderling eenvoudiger vergelijken.

U kunt voor nadere informatie ook de webpagina 'Risicometer Beleggen' van de Nederlandse Vereniging van Banken raadplegen (nvb.nl).

DEFENSIEF RISICOPROFIEL

	Min	Norm	Max
Aandelen	0%	9,5%	30%
Vastgoed	0%	0%	5%
Gezamenlijke limiet			**30%**
Investment grade obligaties	50%	76,5%	100%
Non-investment grade obligaties	0%	8%	20%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	20%
Gezamenlijke limiet			**100%**
Alternatieve beleggingen	0%	4%	10%
Liquiditeiten	0%	2%	30%

- Bij dit defensieve risicoprofiel streeft u naar zeer geringe waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 1 jaar of langer.
- Doelstelling: instandhouding en/of inkomen.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 1.804.437

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 4%	5% kans

Pessimistische uitkomst:
€ 1.472.346

Optimistische uitkomst:
€ 2.334.516

GEMATIGD DEFENSIEF RISICOPROFIEL

	Min	Norm	Max
Aandelen	0%	24,5%	45%
Vastgoed	0%	0%	5%
Gezamenlijke limiet			**45%**
Investment grade obligaties	30%	60,5%	85%
Non-investment grade obligaties	0%	10%	20%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	20%
Gezamenlijke limiet			**85%**
Alternatieve beleggingen	0%	3%	20%
Liquiditeiten	0%	2%	30%

- Bij dit gematigd defensieve risicoprofiel streeft u naar beperkte waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 3 jaar of langer.
- Doelstelling: inkomen, groei. Meer gericht op inkomen dan groei.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 1.952.002

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 4,6%	5% kans

Pessimistische uitkomst:
€ 1.426.661

Optimistische uitkomst:
€ 2.685.279

GEBALANCEERD RISICOPROFIEL

	Min	Norm	Max
Aandelen	10%	50%	65%
Vastgoed	0%	0%	6%
Gezamenlijke limiet			**65%**
Investment grade obligaties	20%	35%	60%
Non-investment grade obligaties	0%	8,5%	15%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	15%
Gezamenlijke limiet			**60%**
Alternatieve beleggingen	0%	4,5%	20%
Liquiditeiten	0%	2%	30%

- Bij dit gebalanceerde risicoprofiel streeft u naar redelijke waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 5 jaar of langer.
- Doelstelling: inkomen en groei in min of meer gelijke mate.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 2.180.808

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 5,3%	5% kans

Pessimistische uitkomst:
€ 1.277.182

Optimistische uitkomst:
€ 3.565.696

GEMATIGD OFFENSIEF RISICOPROFIEL

	Min	Norm	Max
Aandelen	30%	65,3%	80%
Vastgoed	0%	0%	10%
Gezamenlijke limiet			**80%**
Investment grade obligaties	0%	22%	50%
Non-investment grade obligaties	0%	6,5%	10%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	10%
Gezamenlijke limiet			**50%**
Alternatieve beleggingen	0%	4,2%	20%
Liquiditeiten	0%	2%	30%

- Bij dit gematigd offensieve risicoprofiel accepteert u behoorlijke waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 8 jaar of langer.
- Doelstelling: inkomen en/of groei. Meer groei dan inkomen.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 2.273.239

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 5,6%	5% kans

Pessimistische uitkomst:
€ 1.155.224

Optimistische uitkomst:
€ 4.216.109

OFFENSIEF RISICOPROFIEL

	Min	Norm	Max
Aandelen	40%	85,5%	100%
Vastgoed	0%	0%	10%
Gezamenlijke limiet			**100%**
Investment grade obligaties	0%	6,5%	30%
Non-investment grade obligaties	0%	4%	10%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	10%
Gezamenlijke limiet			**30%**
Alternatieve beleggingen	0%	2%	30%
Liquiditeiten	0%	2%	30%

- Bij dit offensieve risicoprofiel accepteert u grote waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 10 jaar of langer.
- Doelstelling: groei.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 2.354.382

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 5,9%	5% kans

Pessimistische uitkomst:
€ 978.685

Optimistische uitkomst:
€ 5.285.764

DEFENSIEF RISICOPROFIEL ZONDER ALTERNATIEVE BELEGGINGEN

	Min	Norm	Max
Aandelen	0%	9,5%	30%
Vastgoed	0%	0%	5%
Gezamenlijke limiet			**30%**
Investment grade obligaties	50%	80,5%	100%
Non-investment grade obligaties	0%	8%	20%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	20%
Gezamenlijke limiet			**100%**
Alternatieve beleggingen	0%	0%	0%
Liquiditeiten	0%	2%	40%

- Bij dit defensieve risicoprofiel streeft u naar zeer geringe waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 1 jaar of langer.
- Doelstelling: instandhouding en/of inkomen.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 1.795.765

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 4%	5% kans

Pessimistische uitkomst:
€ 1.437.707

Optimistische uitkomst:
€ 2.309.532

GEMATIGD DEFENSIEF RISICOPROFIEL ZONDER ALTERNATIEVE BELEGGINGEN

	Min	Norm	Max
Aandelen	0%	24,5%	45%
Vastgoed	0%	0%	5%
Gezamenlijke limiet			**45%**
Investment grade obligaties	30%	63,5%	85%
Non-investment grade obligaties	0%	10%	20%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	20%
Gezamenlijke limiet			**85%**
Alternatieve beleggingen	0%	0%	0%
Liquiditeiten	0%	2%	40%

- Bij dit gematigd defensieve risicoprofiel streeft u naar beperkte waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 3 jaar of langer.
- Doelstelling: inkomen, groei. Meer gericht op inkomen dan groei.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 1.945.850

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 4,5%	5% kans

Pessimistische uitkomst: € 1.400.957

Optimistische uitkomst: € 2.712.695

GEBALANCEERD RISICOPROFIEL ZONDER ALTERNATIEVE BELEGGINGEN

	Min	Norm	Max
Aandelen	10%	51%	65%
Vastgoed	0%	0%	6%
Gezamenlijke limiet			**65%**
Investment grade obligaties	20%	38,5%	60%
Non-investment grade obligaties	0%	8,5%	15%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	15%
Gezamenlijke limiet			**60%**
Alternatieve beleggingen	0%	0%	0%
Liquiditeiten	0%	2%	40%

- Bij dit gebalanceerde risicoprofiel accepteert u redelijke waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 5 jaar of langer.
- Doelstelling: inkomen en groei in min of meer gelijke mate.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 2.177.339

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 5,3%	5% kans

Pessimistische uitkomst: € 1.244.020

Optimistische uitkomst: € 3.619.175

GEMATIGD OFFENSIEF RISICOPROFIEL ZONDER ALTERNATIEVE BELEGGINGEN

	Min	Norm	Max
Aandelen	30%	66,3%	80%
Vastgoed	0%	0%	10%
Gezamenlijke limiet			**80%**
Investment grade obligaties	0%	25,2%	50%
Non-investment grade obligaties	0%	6,5%	10%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	10%
Gezamenlijke limiet			**50%**
Alternatieve beleggingen	0%	0%	0%
Liquiditeiten	0%	2%	40%

- Bij dit gematigd offensieve risicoprofiel accepteert u behoorlijke waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 8 jaar of langer.
- Doelstelling: inkomen en/of groei. Meer groei dan inkomen.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 2.256.119

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 5,6%	5% kans

Pessimistische uitkomst:
€ 1.121.685

Optimistische uitkomst:
€ 4.279.413

OFFENSIEF RISICOPROFIEL ZONDER ALTERNATIEVE BELEGGINGEN

	Min	Norm	Max
Aandelen	40%	86,5%	100%
Vastgoed	0%	0%	10%
Gezamenlijke limiet			**100%**
Investment grade obligaties	0%	7,5%	30%
Non-investment grade obligaties	0%	4%	10%
Niet-traditionele obligaties	0%	0%	10%
Gezamenlijke limiet			**30%**
Alternatieve beleggingen	0%	0%	0%
Liquiditeiten	0%	2%	40%

- Bij dit offensieve risicoprofiel accepteert u grote waardeschommelingen van de portefeuille.
- Beleggingshorizon: vanaf 10 jaar of langer.
- Doelstelling: groei.

Meest waarschijnlijke uitkomst: € 2.348.383

5% kans	Indicatief gemiddeld jaarrendement: 5,9%	5% kans

Pessimistische uitkomst:
€ 964.084

Optimistische uitkomst:
€ 5.339.805

Hoe werkt dit in de praktijk?

- Maakt u gebruik van onze dienst Vermogensbeheer, dan volgen we de aangegeven verdeling – inclusief normweging en bandbreedtes – voor het inrichten en onderhouden van uw portefeuille.
- Maakt u gebruik van onze dienst Beleggingsadvies, dan adviseren we u in lijn met het risicoprofiel. U bent zelf eindverantwoordelijk voor het al dan niet doen van beleggingstransacties. We informeren u als uw beleggingsportefeuille afwijkt van uw gekozen risicoprofiel. Daarnaast adviseren we u op dat moment hoe u uw portefeuille weer in lijn kunt brengen met het risicoprofiel.

3.1.4 Rendementsverwachting

Per risicoprofiel stellen we de risico- en rendementskarakteristieken vast. Dit doen we met behulp van een scenarioanalyse. Hierbij brengen we het mogelijk te behalen rendement in beeld, zowel voor een optimistisch als een pessimistisch scenario. De mogelijke rendementen blijven echter schattingen, uitgaande van rendementen uit het verleden en inschattingen van toekomstige ontwikkelingen. Zij vormen dan ook geen garantie voor toekomstige resultaten. In onderstaande tabel staat de standaarddeviatie en het meest waarschijnlijke rendement per risicoprofiel. Deze tabel is gebaseerd op berekende beleggingsresultaten van de afgelopen decennia. De genoemde rendementen zijn niet gecorrigeerd voor inflatie en zijn nog zonder aftrek van kosten. Het rendement zal daardoor in de praktijk lager uitkomen. De tabel toont in de eerste kolom de standaarddeviatie (SD) en vervolgens het berekende rendement over vijf, tien en vijftien jaar. Deze standaarddeviatie geldt als graadmeter voor het risico. Hoe hoger de standaarddeviatie, hoe hoger de volatiliteit. Dat betekent dat er een groter risico is dat het historische gemiddelde rendement niet behaald gaat worden. Daartegenover staat ook een grotere kans dat het rendement uiteindelijk hoger zal zijn.

Standaarddeviatie en berekend gemiddeld meetkundig rendement

Profiel	SD	Rtn 5jr	Rtn 10jr	Rtn 15jr	Pessimistisch 15jr	Verwacht 15jr	Optimistisch 15jr
Defensief	4,2	3,9	4,1	4,0	1.472.346	1.804.437	2.334.516
Gematigd defensief	5,8	4,4	4,6	4,6	1.426.661	1.952.002	2.685.279
Gebalanceerd	9,7	5,2	5,4	5,3	1.277.182	2.180.808	3.565.696
Gematigd offensief	12,0	5,5	5,7	5,6	1.155.224	2.273.239	4.216.109
Offensief	15,3	5,9	5,9	5,9	978.685	2.354.382	5.285.764
Defensief zonder alternatieven (z.a.)	4,3	3,8	4,0	4,0	1.437.707	1.795.765	2.309.532
Gematigd defensief z.a.	5,9	4,4	4,6	4,5	1.400.957	1.945.850	2.712.695
Gebalanceerd z.a.	9,7	5,2	5,4	5,3	1.244.020	2.177.339	3.619.175
Gematigd offensief z.a.	12,0	5,5	5,7	5,6	1.121.685	2.256.119	4.279.413
Offensief z.a.	15,3	5,8	6,0	5,9	964.084	2.348.383	5.339.805

Wilt u meer inzicht in het rendement en de standaarddeviatie? Uw Client Advisor kan u een analyse geven. Deze geeft op basis van de historische gegevens en inschatting van toekomstige ontwikkelingen een indicatie van de bandbreedte waarbinnen uw beleggingsresultaat zich mogelijk zal bewegen. Dit kan u helpen bij de vaststelling van uw risicoprofiel.

3.2 VASTSTELLING VAN UW RISICOPROFIEL

Onze dienstverlening kenmerkt zich door maatwerk. Daarom zijn uw persoonlijke (financiële) omstandigheden van groot belang voor het vaststellen van een geschikt risicoprofiel. Belegt u middels een en/of rekening? In dat geval

is het van belang dat u de informatie aanlevert zoals die van toepassing is op u beiden. Voor de beleggingskennis- en ervaring gebruiken we de kennis die van toepassing is op de persoon die contacten onderhoud met de bank over de beleggingen.

Bij het beleggen voor een entiteit gaan we uit van de financiële situatie en doelstellingen van de entiteit. De beleggingskennis- en ervaring van de contactpersoon van de bank wordt getoetst.
Deze persoonlijke omstandigheden brengen we in kaart met behulp van de volgende informatie:
uw financiële situatie;

- uw doelstelling(en) rondom uw vermogen;
- uw beleggingshorizon;
- uw beleggingskennis en -ervaring;
- uw risicobereidheid, waarbij we ook rekening houden met de mate waarin u verliezen kunt en wilt dragen.

3.2.1 Uw financiële positie

We hebben informatie nodig over uw financiële positie of uw entiteit. Dat wil zeggen: wat zijn uw bezittingen, schulden, inkomsten en uitgaven?

- Bij bezittingen en schulden gaat het om zaken als de saldi op bank- en effectenrekeningen, onroerende goederen, (hypothecaire) geldleningen en andere verplichtingen.
- Bij inkomsten en uitgaven gaat het om de bron en de omvang van periodieke inkomsten en de financiële verplichtingen.

Ook willen we inzicht in de financiële mogelijkheden die u heeft om verliezen te dragen.

3.2.2 Doelstellingen en horizon

Om aan uw financiële doelstellingen of die van uw entiteit te kunnen voldoen, hebben we inzicht nodig in uw situatie en wensen rondom uw vermogen. Samen met u beantwoorden we onder andere de volgende vragen:

- Waar wilt u een vermogen voor opbouwen?
- Wat zijn uw doelstellingen?
- Hoe belangrijk zijn deze doelstellingen?
- Wat is de waarschijnlijkheid dat u deze in de toekomst nog wilt aanpassen?
- Hoeveel vermogen heeft u nodig voor deze doelstelling(en) en hoeveel opbrengsten moeten er uit de beleggingen komen?
- Hoe lang wilt u de beleggingen aanhouden? Hoeveel tijd heeft u om uw doelstelling(en) te realiseren?

3.2.3 Beleggingskennis en -ervaring

Om u de meest geschikte dienstverlening en het meest geschikte risicoprofiel aan te bieden, hebben we ook inzicht nodig in uw kennis en ervaring met betrekking tot beleggen. Zo willen we graag van u weten welke effecten u aanhoudt of heeft aangehouden, hoe vaak u hierin transacties doet en welke omvang deze transacties hebben. Daarnaast willen we in dit kader ook weten wat uw opleidingsniveau, uw huidige beroep en voormalige beroep is.

3.2.4 Risicobereidheid

Tot slot is het van belang om vast te stellen wat uw risicobereidheid is. Deze bereidheid willen we zowel op emotioneel niveau (hoe ervaart u tussentijdse waardeschommelingen?) als financieel niveau (kunt u zich tussentijdse waardeschommelingen permitteren?) vaststellen. Daarbij is het ook van belang te begrijpen hoe afhankelijk u van het op te bouwen vermogen bent.
Op basis van deze informatie bepalen we of beleggen voor u geschikt is en voor welk gedeelte van uw vermogen dat kan. Vervolgens brengen we een advies uit over welk risicoprofiel bij uw situatie past. Vanzelfsprekend doen we dit in samenspraak met u. Daarna toetsen we – periodiek en in overleg met u – of het risicoprofiel nog steeds geschikt is voor u. Veranderingen in uw persoonlijke (financiële) situatie kunnen een aanleiding zijn om het risicoprofiel te veranderen. Het is daarom van belang dat u ons tijdig op de hoogte stelt van wijzigingen in uw persoonlijke situatie.

4. BELEGGINGSAANPAK

In dit hoofdstuk lichten we onze beleggingsaanpak toe. Voor zowel Vermogensbeheer als Beleggingsadvies bespreken we het beleggingsproces. Voor Execution Only geldt dit niet, omdat er in feite geen sprake is van een beleggingsproces. Voor Execution Only-cliënten voeren we namelijk alleen uw effectenorder uit. Het Orderuitvoeringsbeleid, zoals beschreven in paragraaf 4.4 geldt zowel voor Beleggingsadvies en Vermogensbeheer, als voor Execution Only.

4.1 UITGANGSPUNTEN

4.1.1 Beleggingsbeleid en -filosofie

In de uitwerking van ons beleggingsbeleid staat onze beleggingsfilosofie centraal. Voor deze filosofie gelden de volgende waarden en ambities.

Cliëntbelang
We stellen uw belang als cliënt centraal in de beleggingskeuzes die we maken.

Duurzaamheid
Duurzaamheidrisico's zijn een integraal onderdeel van onze beleggingen.

Integriteit
We handelen integer in het belang van al onze belanghebbenden, waaronder onze cliënten, regelgevers en toezichthouders.

Professionaliteit/beleggingsexpertise
We zijn professioneel in het voeren van ons beleggingsbeleid en het hierbinnen nemen van besluiten. We doen dit met een bekwaam team dat over uitstekende beleggingskwaliteiten beschikt.

Rentmeesterschap
Het vermogen dat ons is toevertrouwd, beheren we zorgvuldig.

Transparantie
In onze besluitvorming, uitleg en rapportages zijn we transparant. Dit betekent dat we open zijn in de uitleg van ons beleggingsbeleid en de met beleggen gemoeide kosten.

De beleggingsfilosofie en het beleid dient sluit als vanzelfsprekend aan bij de door Quintet Private Bank geformuleerde uitgangspunten voor het strategische en tactische beleggingsbeleid. Zo geldt dat gedisciplineerd beleggen van eminent belang is om de valkuilen van emotioneel beleggen te vermijden en als zodanig beleggingsdoelstellingen te bereiken en dat strategische en tactische asset allocatie verschillende functies hebben in de algehele portefeuille.

4.1.2 Actief en verantwoord beleggingsbeleid

We beleggen actief. Dat doen we om uw beleggingsdoelstelling te realiseren en vanwege de ambitie om op lange termijn een goed rendement te behalen. Dit betekent dat we ernaar streven actief te anticiperen op marktontwikkelingen. Hierbij gaan we voor elk risicoprofiel uit van een strategische assetallocatie die periodiek wordt geëvalueerd op basis van historische en verwachte risico- of rendementskarakteristieken voor de lange termijn. De strategische assetallocatie komt tot uiting in de normwegingen in uw risicoprofiel, zoals omschreven in

het vorige hoofdstuk. Dankzij de samenwerking met BlackRock kunnen we beschikken over geavanceerde technieken, risicomodellen en scenarioanalyses. Op basis daarvan evalueren we ieder kwartaal onze risicoprofielen opnieuw. Als daaruit blijkt dat we de risico- en rendementskarakteristieken van uw risicoprofiel kunnen verbeteren door de normwegingen aan te passen aan de veranderde lange-termijnverwachtingen, zullen wij dit doen. In de praktijk zal een aanpassing van de normweging naar verwachting relatief beperkt zijn en gemiddeld niet vaker dan jaarlijks voorkomen. Onze actuele normwegingen en de risico- en rendementskarakteristieken per risicoprofiel publiceren we op onze website (https://www.insingergilissen.nl/nl-nl/risicoprofielen).

Verantwoord beleggen is onze norm, zoals verwoord in ons beleid ten aanzien van verantwoord beleggen. Als zodanig zijn we actief betrokken bij de ondernemingen waarin we beleggen.

Economische ontwikkelingen hebben een belangrijke invloed op financiële markten en op het rendement van uw beleggingen. In ons beleggingsbeleid bepalen we op basis van deze ontwikkelingen de actuele wegingen in uw portefeuille, ook wel 'tactische allocatie' genoemd. Hiermee willen we het risico van uw beleggingsportefeuille beperken in tijden van economische onzekerheid en juist vergroten bij gunstige economische vooruitzichten. Deze tactische assetallocatie kan afwijken van de strategische allocatie (normwegingen), maar wel altijd binnen de bandbreedte van uw risicoprofiel.

Ons beleggingsbeleid is gebaseerd op onze beleggingsovertuigingen. Dit zijn onze belangrijkste overtuigingen:

Het belang van spreiding
Vermogenscategorieën reageren verschillend en soms tegengesteld op economische bewegingen. Om risico's te beheersen is spreiding over en binnen de vermogenscategorieën van belang. Daarbij spelen de keuze van effecten en de bijbehorende risico- en rendementskarakteristieken een belangrijke rol. Ook een goede spreiding over landen (geografische spreiding) en sectoren (sectorale spreiding) zijn van belang om risico's te beheersen.

Investeren in wat we begrijpen
De financiële markten zijn in beweging, ook ten aanzien van effecten. Deze kunnen complex zijn, waardoor het ook moeilijk is om het risico in te schatten. We baseren onze beleggingsbesluiten op fundamentele analyse; wij beleggen alleen in wat we begrijpen en doorgronden.

Rendement, risico en kosten
Beleggen draait niet alleen om het verwachte rendement. Het is een geïntegreerde afweging van rendement, beleggingsrisico's en kosten. Het selecteren van beleggingen doen we altijd op basis van netto rendementsverwachtingen. Dit betekent dat kosten zorgvuldig worden meegewogen in beleggingsbeslissingen.

Afwijken van marktconsensus
In ons beleggingsbeleid richten we ons op het behalen van rendement tegen een acceptabel risico. Ons beleid kan dan ook afwijken van marktconsensus als de risico's in verhouding tot het verwachte rendement naar onze mening te groot zijn. Als wij bijvoorbeeld van mening zijn dat specifieke vermogenscategorieën, regio's of sectoren te grote risico's met zich meebrengen, dan zullen we deze mijden.

Voorkeur voor kwaliteit
In onze beleggingen hebben we een sterke voorkeur voor kwaliteit. Zo wordt bij het selecteren van ondernemingen gelet op een sterke balans en winstgroei en bij beleggingsfondsen zijn consistente beleggingsprestaties van belang. Dergelijke kwaliteitsinvesteringen leiden tot betere risico-/ rendementskarakteristieken over een lange termijn dan de bredere markt.

4.1.3 Beleggingsproces

Quintet Private Bank streeft naar een eenduidig beleggingsbeleid binnen de verschillende vestigingen. Het beleggingsproces is erop gericht dit te bewerkstelligen aan de hand van een aantal stappen die tezamen leiden tot een gedegen besluitvorming. Centraal in dit proces staat het Quintet Investment Committee. Dit comité is samengesteld uit het Hoofd Research en Hoofd Portfoliomanagement en vertegenwoordigers van de Private

Banks uit de verschillende landen, waaronder het Hoofd van Investments & Client Solutions Nederland. De leden van het comité bespreken wekelijks onder andere de ontwikkelingen op financiële markten, macro-economische en marktvooruitzichten, de prestaties van beheerportefeuilles en de huidige positionering. Het comité beoordeelt voorstellen van het Quintet Investment Team, onder andere op het gebied van tactische assetallocatie en instrumentselectie. Het Investment Team bestaat uit beleggingsspecialisten van de Europese kantoren en is onderverdeeld naar aandachtsgebied. Naast het doen van eigen research laat het Investment Team zich adviseren door BlackRock, waarmee wij een strategisch samenwerkingsverband hebben. De adviezen hebben vooral betrekking op de tactische en strategische assetallocatie, alsmede de selectie van externe fondsmanagers. Quintet draagt de volledige eindverantwoordelijkheid voor alle beleggingsbeslissingen.

Voorstellen tot aanpassingen van de strategische en tactische assetallocatie worden in het Investment Committee besproken en gevalideerd. Deze voorstellen vormen de basis voor de beleggingsadvisering en het vermogensbeheer op lokaal niveau. In de vertaling van het beleggingsbeleid naar cliëntenportefeuilles wordt rekening gehouden met lokale factoren en specifieke richtlijnen van cliënten. Voor meer gedetailleerde informatie over ons beleggingsproces kunt u contact opnemen met onze Client Advisors.

4.1.4 Duurzaamheid

Als private bank zijn we ons bewust van onze positie in de samenleving en de invloed die we hierop hebben. We zien het als onze plicht om verantwoord te handelen en verantwoord te beleggen en als zodanig verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst van onze planeet, de maatschappij als geheel en voor de generaties na ons. We zijn ervan overtuigd dat met goed beleid, verantwoord beleggen en uitvoering daarvan, risico's in beleggingsportefeuilles in belangrijke mate worden beperkt.

We zijn ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties en hanteren ons Beleid verantwoord beleggen voor onze beleggingen. Onderdeel van dit beleid zijn minimale ESG-vereisten, actief aandeelhouderschap, ethische uitsluitingen, ESG-integratie en rapportage.

Als onderdeel van ons Beleid verantwoord beleggen hanteren we ook aanvullende richtlijnen voor directe duurzame beleggingen. Deze richtlijnen gaan verder op het gebied van duurzaamheid, en omschrijven drempels bepalend voor uitsluiting bij betrokkenheid van (als niet-duurzaam aangemerkte) activiteiten en bij controverses/ernstige incidenten. Voor deze beleggingsportefeuilles gelden strengere eisen om te voldoen aan de Global Compact Principles van de Verenigde Naties. Ook zijn verschillende duurzaamheidsscores medebepalend voor de keuze of een instrument in een beleggingsportefeuille wordt opgenomen en hoe een beleggingsportefeuille wordt samengesteld. Hierbij maken we onder andere gebruik van onafhankelijke research.

Meer informatie vindt u in Bijlage 4 "Duidelijkheid over duurzaamheid".

4.2 VERMOGENSBEHEER

4.2.1 Beleggingsproces Vermogensbeheer

Voor het beleggingsproces van Vermogensbeheer volgen we de volgende stappen:

1. In overleg met uw Client Advisor komt u tot een passend risicoprofiel van uw beleggingsportefeuille, mede afhankelijk van uw persoonlijke doelstellingen.
2. U ondertekent onze overeenkomst en stemt daarmee in met de voorwaarden die van toepassing zijn op Vermogensbeheer.
3. Zodra we de beschikking hebben over gestorte gelden en effecten, voeren onze experts de aan- en verkooptransacties uit die nodig zijn om tot de gekozen portefeuille te komen. We streven ernaar de portefeuille binnen drie maanden in te richten in lijn met het gekozen risicoprofiel. Gelden en effecten kunnen gefaseerd worden gestort en worden overgeboekt. Het inrichten van de portefeuille kan plaatsvinden binnen een langer tijdbestek.

4. Op doorlopende basis beoordelen onze experts in hoeverre er aanpassingen en dus transacties binnen de beleggingsportefeuille (of fondsstructuur) nodig zijn. Waar nodig voeren zij deze transacties door. Uw risicoprofiel en het tactische beleggingsbeleid dienen als uitgangspunt. Bij aanpassing van het tactische beleggingsbeleid zorgen onze experts ervoor dat de verhoudingen tussen vermogenscategorieën in lijn komen met dit beleid. Uw risicoprofiel dient als uitgangspunt.
5. Ieder kwartaal leggen we via de vermogensrapportage verantwoording af over het door ons gevoerde beleggingsbeleid. Ook ontvangt u duurzaamheidsinformatie, afhankelijk van de door u gekozen Vermogensbeheer-propositie.
6. Wilt u bijstorten, dan verdelen we de bijstorting op zo'n manier dat de portefeuilleverhoudingen in lijn blijven met het door ons gevoerde beleid.
7. Wilt u onttrekken, dan verdelen we de onttrekking op zo'n manier dat de portefeuilleverhoudingen zoveel mogelijk hetzelfde en in lijn blijven met het door ons gevoerde beleid.
8. Wilt u bijstorten als u belegd bent in een fondsstructuur, dan kopen we aandelen in de fondsstructuur aan. Als u wilt onttrekken, dan verkopen we aandelen in de fondsstructuur voor u.

4.2.2 Proposities Vermogensbeheer

Bij InsingerGilissen heeft u binnen Vermogensbeheer de keuze uit verschillende beheeroplossingen, die in verschillende risicoprofielen kunnen worden toegepast. Standaard maken we gebruik van Vermogensbeheer via een fondsstructuur. In bepaalde situaties kunnen we Vermogensbeheer op maat aanbieden.

We bieden de volgende Vermogensbeheeroplossingen aan:

Beheeroplossing	Structuur	Risicoprofiel				
		Defensief	Gematigd Defensief	Gebalanceerd	Gematigd Offensief	Offensief
Beheerstrategie Bewust	Fondsstructuur		●	●	●	●
Duurzaam - Spiegel van Beheerstrategie Bewust	Niet in een fondsstructuur	●	●	●	●	● ●
Duurzaam Direct	Niet in een fondsstructuur	●	●	●	●	● ●
Beheerstrategie	Fondsstructuur			●	●	
Future+	Niet in een fondsstructuur		●	●	●	● ●
Inkomen	Niet in een fondsstructuur		●	●	●	● ●
Index+	Niet in een fondsstructuur		●	●	●	● ●

● Beschikbare beheeroplossing waarbij er binnen het risicoprofiel wordt gealloceerd naar verschillende vermogenscategorieën.
● Beschikbare beheeroplossing waarbij er uitsluitend wordt gealloceerd naar de vermogenscategorie 'aandelen'

Beheerstrategie Bewust
U kiest voor deze vermogensbeheeroplossing als u wereldwijd gespreid wilt beleggen met aandacht voor mens, milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur. In deze beheerstrategie wordt minimaal 20% belegd in duurzame instrumenten zoals gedefinieerd in de SFDR. Uiteraard belegt deze strategie ook volgens ons Beleid verantwoord beleggen. U kunt hier meer over lezen in Bijlage 4. Bij deze beheeroplossing kiest u voor een actief beleggingsbeleid binnen een fondsstructuur, waarbij u profiteert van de inzichten van ons beleggingsteam en onze externe adviseurs, waaronder de wereldwijd toonaangevende vermogensbeheerder BlackRock. Bij deze oplossing wordt belegd in individuele aandelen, obligaties en actief en passief beheerde beleggingsfondsen. Hiermee zorgen we voor een brede spreiding, gebruikmakend van de specialistische kennis en ervaring van externe fondsbeheerders. Deze beheeroplossing belegt niet in alternatieve beleggingen. Onze samenwerking met BlackRock betekent dat kan worden belegd in exclusieve producten, zoals de door ons samen met BlackRock ontwikkelde serie multimanagerfondsen.

Duurzaam zonder fondsstructuur
U kiest voor deze vermogensbeheeroplossing als u wilt beleggen volgens dezelfde aanpak als de fondsstructuur 'Beheerstrategie Bewust', maar als beleggen binnen een fondsstructuur niet mogelijk of wenselijk is voor u. Dan stellen we uw portefeuille, voor zover mogelijk, samen zoals we doen binnen onze Beheerstrategie Bewust, maar dan niet binnen een fondsstructuur. Afhankelijk van de gekozen portefeuille wordt minimaal 15% tot 20% belegd in duurzame instrumenten, zoals gedefinieerd in de SFDR. U houdt de beleggingen dan direct aan op uw Geld en

Effectenrekening. Onze samenwerking met BlackRock betekent dat er kan worden belegd in exclusieve producten, zoals de door ons samen met BlackRock ontwikkelde serie multimanagerfondsen.

Beheerstrategie
U kiest voor deze vermogensbeheeroplossing als u wereldwijd gespreid wilt beleggen volgens ons Beleid verantwoord beleggen. U kunt hier meer over lezen in Bijlage 4. De Beheerstrategie biedt alle voordelen van de Beheerstrategie Bewust, met als belangrijkste verschil dat in deze strategie wel alternatieve beleggingen zoals grondstoffen en goud kunnen worden opgenomen en de nadruk niet ligt op duurzaam beleggen. Bij deze beheeroplossing kiest u voor een actief beleggingsbeleid binnen een fondsstructuur en wordt belegd in individuele aandelen, obligaties en actief en passief beheerde beleggingsfondsen. Hiermee zorgen we voor een brede spreiding. We maken gebruik van de specialistische kennis en ervaring van externe fondsbeheerders. Ook kunnen we alternatieve beleggingen opnemen om gebruik te maken van een zo breed mogelijk palet aan beleggingsmogelijkheden en zo de risico-rendementskarakteristieken te verbeteren. Onze samenwerking met BlackRock betekent dat er kan worden belegd in exclusieve producten, zoals de door ons samen met BlackRock ontwikkelde serie multimanagerfondsen.

Inkomen
U kiest voor deze beheeroplossing als u wereldwijd gespreid wilt beleggen en graag regelmatige inkomsten wilt ontvangen uit de portefeuille. Bij deze beheeroplossing maken we gebruik van de expertise van externe adviseurs, waaronder de wereldwijd toonaangevende vermogensbeheerder BlackRock. De strategie combineert een aantrekkelijk risico-gewogen rendement op de lange termijn met het streven naar een regelmatige inkomstenstroom. De portefeuille wordt belegd in individuele aandelen, obligaties en actief en passief beheerde beleggingsfondsen. Hiermee zorgen we voor een brede spreiding. Ook maken we gebruik van de specialistische kennis en ervaring van externe fondsbeheerders. Onze samenwerking met BlackRock betekent dat u als cliënt van InsingerGilissen exclusief toegang heeft tot specifieke producten, zoals de samen met BlackRock ontwikkelde serie multimanagerfondsen.

Index+
In de beheeroplossing Index+ kiest u voor een wereldwijd gespreide portefeuille die actief wordt beheerd, en waarbij de portefeuille volledig is ingericht met 'passieve' instrumenten. Actief beheer houdt in dat de spreiding over markten wordt bepaald door ons beleggingsteam. Voor de passieve instrumenten wordt gebruik gemaakt van indexfondsen (fondsen die een bepaalde index volgen). Het rendement van iedere belegging komt doorgaans overeen met het indexrendement van die markt. Dus terwijl de assetallocatie de actuele visie en inzichten van ons beleggingsteam volgt, is er op het niveau van individuele beleggingsinstrumenten doorgaans geen rendementsverschil met het betreffende marktgemiddelde.

Future+
U kiest voor deze beheeroplossing als u met uw beleggingen een positieve impact wilt hebben op milieu- en sociale factoren en tegelijkertijd vermogensgroei op lange termijn wilt realiseren. Het doel van de beheeroplossing Future+ is vermogensgroei op lange termijn op basis van actieve assetallocatie, met behulp van duurzame actieve en passieve fondsen met sterke ESG-kenmerken. Het mandaat beoogt ten minste 75% duurzame beleggingen, gericht op drie componenten: de afbouw van fossiele grondstoffen, duurzame thema's en groene, sociale en duurzame (GSS-) obligaties. Van de 75% duurzame beleggingen wordt ten minste 50% van de vastrentende allocatie belegd in groene, sociale en duurzame obligaties (GSS-obligaties) en ten minste 50% van de aandelenallocatie belegd in fondsen die in lijn beleggen met het klimaatverdrag van Parijs. De beleggingsstrategie Future+ is afgestemd op het risicoprofiel van de cliënt. De strategie biedt een gediversifieerde blootstelling aan snelgroeiende sectoren en duurzame beleggingen via ETF's, indexfondsen en actief beheerde fondsen. De portefeuilles zullen naar verwachting volledig belegd zijn, waarbij cashinstrumenten doorgaans worden gebruikt voor een kleiner deel van de portefeuilles.

4.2.3. Beleggen via een fondsstructuur

Als u kiest voor de Vermogensbeheeroplossing Beheerstrategie Bewust of N.V. belegt u via een fondsstructuur. Beleggen via een fondsstructuur heeft verschillende voordelen, zoals het afwegen van rendement tegenover risico

en de verlaging van onderliggende kosten. Daarnaast is een betere uitleg mogelijk en meer transparantie in de behaalde resultaten.

Zie onderstaande mogelijkheden:

- Institutionele instrumenten opnemen die niet beschikbaar zijn voor niet-professionele beleggers. Met de opname van institutionele investeringen kan het rendement van de portefeuille verbeterd en/of het risico verlaagd worden. De kosten van deze institutionele beleggingen kunnen lager uitvallen.
- Meer beleggingsmogelijkheden. In een fondsstructuur is het mogelijk om instrumenten op te nemen die zonder deze structuur moeilijk of niet toe te passen zijn. Een voorbeeld hiervan is opname van derivaten, met als doel de risico's af te dekken.
- Door een bundeling van beleggingen worden kosten verlaagd.
- Optimaal portefeuillebeheer. Via een fondsstructuur is het relatief makkelijk om posities van het fonds aan te passen. Belangrijk hierbij is dat naar aanleiding van veranderende marktomstandigheden, snel en adequaat aanpassingen doorgevoerd kunnen worden.
- Performance analyse. Een professionele performance meting met een diepgaande analyse geeft inzicht in de onderliggende prestaties.
- Een liquide fondsstructuur. Met een fondsstructuur is het eenvoudig om cash vrij te maken. Het fonds faciliteert dagelijks in of uit te stappen. Het voordeel voor u is dat enkel het fonds verhandeld wordt.

Derivaten om risico's af te dekken

Met de fondsstructuur kunnen eventuele risico's afgedekt worden door derivaten. Derivaten worden alleen gebruikt om het risico te verlagen. Zo kan het risico van een koersdaling bijvoorbeeld afgedekt worden door putopties. Daalt de koers van de onderliggende waarde en mochten we de winst willen realiseren, dan kunnen we kiezen uit de volgende twee mogelijkheden:

- de optie op de derivatenmarkt verkopen. De winst bestaat in dat geval uit de stijging van de premie;
- besluiten de optie uit te oefenen. Afhankelijk van de specificaties van de optie verkopen we bij uitoefening de onderliggende waarde.

Blijft de koers van de onderliggende waarde gelijk of stijgt de koers, dan kunnen we een gedeelte van of het gehele geïnvesteerde bedrag verliezen. Het maximale verlies, dat we op de aankoop van een putoptie kunnen lijden, is het geïnvesteerde bedrag (de premie).

In Bijlage 1 en Bijlage 2 van dit Dienstverleningsdocument kunt u meer lezen over de vermogenscategorieën die onderdeel uitmaken van de fondsstructuren en de kenmerken en risico's van de financiële instrumenten waarin de fondsstructuur belegd is.

4.3 BELEGGINGSADVIES

4.3.1 Onafhankelijk beleggingsadvies

We hebben ervoor gekozen om advies op onafhankelijke basis aan te bieden. Dit betekent dat we bij het advies per beleggingscategorie of onderdeel daarvan een voldoende groot aantal beschikbare financiële instrumenten beoordelen. Ook kijken we daarbij naar verschillende typen financiële instrumenten van verschillende aanbieders.

Zo maakt een 'peer group' analyse (dat wil zeggen het bekijken van de prestaties en statistieken van een brede groep van vergelijkbare fondsen) onderdeel uit van ons fondsselectieproces.
Ook voeren we regelmatig aandelenscreenings uit, waaruit op basis van bepaalde criteria een veelheid aan individuele aandelen wordt gerangschikt. Dit wordt vervolgens weer meegewogen in de verdere analyse en het eindoordeel om een aandeel wel of niet aan te bevelen.

We kunnen ook onze eigen instrumenten of instrumenten van de groep waartoe we behoren, meenemen in deze beoordeling. Dat doen we alleen als we denken dat dit voor de belegger van toegevoegde waarde kan zijn. We hebben voor het (de)selecteren van eigen fondsen een beleid opgesteld. Dit beleid zorgt ervoor dat bij de (de)selectie van eigen fondsen altijd een aantal factoren wordt meegenomen in die afweging. U kunt hierbij denken aan kosten, risico/rendement op de lange termijn en kwaliteit van het betreffende product.

4.3.2 Proces Beleggingsadvies

Voor het beleggingsproces van Beleggingsadvies volgen we de volgende stappen:

1. In overleg met uw Client Advisor komt u tot geschikt risicoprofiel voor uw beleggingsportefeuille.
2. U ondertekent onze overeenkomst en stemt daarmee in met de voorwaarden die van toepassing zijn op Beleggingsadvies.
3. In overleg met uw Client Advisor komt u tot een invulling van uw beleggingsportefeuille. Hierbij wegen uw eigen wensen, uw risicoprofiel en de visie van uw Client Advisor mee. Hij of zij gaat hierbij (en bij het latere onderhoud) uit van:
   a) ons beleggingsbeleid;
   b) de lijst met aanbevolen beleggingsfondsen, geselecteerd door onze specialisten;
   c) adviesideeën en beleggingsthema's;
   d) opinies van onze aandelenanalisten;
   e) advieslijsten met Nederlandse, Europese en Amerikaanse aandelen.
4. U bepaalt zelf hoe, wanneer, hoe vaak en waarin u effectentransacties doet. We stemmen dit graag goed met u af.
5. Wilt u effectentransacties verrichten, waardoor u buiten de bandbreedtes van uw risicoprofiel komt en u daardoor mogelijk uw doelstellingen niet bereikt? In dat geval stelt uw Client Advisor u hiervan op de hoogte. De verantwoordelijkheid om een transactie te doen, ligt te allen tijde bij u.
6. Komt u door marktontwikkelingen buiten de bandbreedtes van uw risicoprofiel en bereikt u daardoor mogelijk uw doelstellingen niet? In dat geval informeert uw Client Advisor u. Bovendien kunt u altijd met onze rapportage – beschikbaar via Mijn InsingerGilissen of de InsingerGilissen app – zien dat uw portefeuille niet in lijn is met de bandbreedtes van uw risicoprofiel. Als bank voeren we deze controle minimaal één keer per kwartaal uit. Uw Client Advisor overlegt – indien nodig – met u over (de consequenties voor uw beleggingsportefeuille door) wijzigingen in ons beleggingsbeleid en adviseert in dat geval ook over het doorvoeren van mutaties.
7. Twee maal per jaar stelt uw Client Advisor een portfolioreview voor u op. In deze review vindt u een analyse van de samenstelling van uw portefeuille en een overzicht van mogelijkheden voor de verbetering daarvan.
8. Wilt u beleggen in een beleggingsfonds? Dan verstrekken we u de Essentiële Beleggersinformatie over dit fonds, voordat u besluit tot aankoop van dit beleggingsfonds. Wilt u beleggen in zogenaamde PRIIP's (dit zijn verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten, zoals gestructureerde producten of derivaten)? Dan ontvangt u van ons een Essentiële-informatiedocument. Op basis van deze informatie kunt u beslissen of u de transactie in het betreffende beleggingsfonds of PRIIP wilt laten uitvoeren.
9. Wilt u bijstorten, dan overleggen we met u hoe u dit wilt vertalen naar uw beleggingsportefeuille.
10. Wilt u onttrekken, dan bespreken we met u welke effecten u wenst te verkopen.

4.3.3 Proposities Beleggingsadvies

Advies gerelateerd aan Vermogensbeheer
Het startpunt voor onze adviezen is de ontwikkelingen binnen onze Vermogensbeheerportefeuilles. Dit betekent dat we de besluiten die we voor onze Vermogensbeheer-cliënten nemen, in de meeste situaties ook als advies delen met onze adviesrelaties. Denk aan het besluit om het ene aandeel naar het andere te ruilen binnen Vermogensbeheer. Zo'n advies kunnen we delen via uw Client Advisor via de nieuws- en researchomgeving binnen Mijn InsingerGilissen of via de InsingerGilissen-app.

Specifieke beleggingsideeën
Naast de adviesideeën die gerelateerd zijn aan ons Vermogensbeheer zijn genomen, worden ook andere aantrekkelijke beleggingsideeën en -thema's geïdentificeerd. Denk aan aanbevelingen op het gebied van aandelen (zie hieronder), obligaties, valuta en passieve of actieve beleggingsfondsen of specifieke thema's. Soms kan op een thema verschillend worden ingespeeld. Uw Client Advisor kan deze ideeën en/of thema's als ze relevant voor u zijn, met u delen. Daarnaast brengen we de beleggingsthema's in veel gevallen onder de aandacht via Mijn InsingerGilissen.

Aandelenopinies
We beschikken over ruime kennis en ervaring op het gebied van individuele aandelen. Denk bijvoorbeeld aan aandelen in grote, vaak bekende Amerikaanse of Europese ondernemingen, waarbij we mede gebruik kunnen maken van afgeleide (externe) research. Daarnaast worden ook aandelenopinies gevormd ten aanzien van Nederlandse middelgrote tot grote ondernemingen. Dit is een specifiek expertisegebied van InsingerGilissen. Onze aandelenanalisten richten zich onder meer op een brede selectie van Nederlandse aandelen uit de AEX-index en de AMX-index.

Beleggingsadvies met Satelliet Portefeuille
Deze dienst biedt beleggingsadvies voor specifieke beleggingscategorieën of strategieën die niet passen binnen onze standaard diensten (Beleggingsadvies of Vermogensbeheer). Deze dienst brengt aanzienlijk hogere risico's met zich mee dan onze standaard risicoprofielen. Dit komt onder andere door:

- minder spreiding van beleggingen (minder diversificatie);
- hogere risico's van de gebruikte producten en instrumenten.

Een satelliet portefeuille mag daarom slechts een beperkt deel van uw totale vermogen bij ons zijn. Dit is bedoeld om uw financiële risico's te beperken, zoals:

- waardeschommelingen (fluctuaties);
- concentratierisico door minder spreiding;
- specifieke risico's van individuele beleggingen.

Wij bieden deze dienst alleen aan als:

- wij hebben vastgesteld dat deze geschikt is voor uw profiel; en
- dit ook expliciet door ons is bevestigd.

Daarnaast voeren wij extra controles uit, waaronder:

- minimaal jaarlijks een geschiktheidsbeoordeling;
- een controle of de satelliet portefeuille nog steeds een beperkt deel van uw totale vermogen vormt.

Als de waarde van uw satelliet portefeuille te groot wordt ten opzichte van uw totale vermogen, kunnen wij contact met u opnemen om:

- uw portefeuille opnieuw in verhouding te brengen (rebalancing); of
- andere maatregelen te nemen om risico's te verminderen.

Specifieke risicowaarschuwingen
1. Hoog risico op verlies

- U kunt een groot deel of zelfs uw volledige inleg verliezen.
- Deze dienst is niet geschikt voor cliënten die geen grote verliezen kunnen dragen.

- Sommige beleggingen vereisen een lange beleggingshorizon.

2. Sterke waardeschommelingen (volatiliteit)
   - De waarde van uw portefeuille kan sterk stijgen of dalen zonder waarschuwing.
   - Grote schommelingen in korte tijd komen regelmatig voor.

3. Geen vaste inkomsten
   - De strategie is gericht op waardegroei (kapitaalgroei).
   - U ontvangt geen regelmatige inkomsten of dividenden.

4. Concentratierisico
   - De portefeuille kan bestaan uit een klein aantal beleggingen.
   - Minder spreiding betekent dat een slecht presterende belegging grote impact kan hebben.
   - InsingerGilissen houdt niet actief toezicht op het ontstaan van concentratierisico in uw stelliet portefeuille.

5. Liquiditeitsrisico
   - Sommige beleggingen (zoals Private Equity, Hedgefondsen of infrastructuur) zijn moeilijk snel te verkopen.
   - Bepaalde beleggingen zijn onderhevig aan lock-upperiodes waarin verkoop of terugbetaling niet mogelijk is, dan wel slechts beperkt. (lock-up periodes).
   - Deze periodes kunnen zeer lang zijn (soms meer dan 15 jaar).

6. Valutarisico
   - Beleggingen in vreemde valuta kunnen leiden tot winsten of verliezen door wisselkoersschommelingen.

4.4 NADERE INFORMATIE

4.4.1 Uitvoering van effectentransacties

Uw effectentransacties worden uitgevoerd door onze afdeling Order Execution Services. Al uw effectenorders komen hier binnen – of u nu kiest voor Vermogensbeheer, Beleggingsadvies of Execution Only. Bij Vermogensbeheer komen orders vanuit onze afdeling Investments binnen bij Order Execution Services.

Bij Beleggingsadvies en Execution Only lopen uw orders via uw Client Advisor of een van zijn/haar collega's. U kunt uw order op verschillende manieren opgeven, waarbij de opdracht moet voldoen aan de eisen die we daaraan stellen.

- Telefonisch: U kunt uw order alleen opgeven op het vaste telefoonnummer van de bank van bijvoorbeeld uw Client Advisor.
- Per e-mail: Maar alleen als we het door u gebruikte mailadres hebben opgenomen in onze administratie.
- Per post/fax: Uw opdracht moet dan wel voorzien zijn van een handtekening.
- Tijdens een bespreking met uw Client Advisor: Daarvoor is het nodig dat uw Client Advisor het orderregistratieformulier invult dat vervolgens door u wordt ondertekend.

Geeft u uw order op een andere manier dan telefonisch? Dan kan het zijn dat we uw order later ontvangen of zien en later beginnen met de uitvoering van uw order.

Het kan zijn dat we uw order niet kunnen uitvoeren. Dit is bijvoorbeeld het geval als we het betreffende effect niet kunnen administreren of als u onvoldoende saldo op uw rekening heeft staan. Ook als we van u onvoldoende informatie – denkt u hierbij aan de LEI of een andere identificatiecode – hebben ontvangen om aan onze rapportageverplichtingen naar de toezichthouder te kunnen voldoen, kunnen we uw order mogelijk niet uitvoeren. In zo'n geval zullen we u hierover informeren.

4.4.2 Orderuitvoeringsbeleid

We hebben een Orderuitvoeringsbeleid waarvan u hieronder een samenvatting vindt. Wanneer wij een order uitvoeren, dan zullen we, afhankelijk van eventuele van u ontvangen specifieke instructies, alle toereikende maatregelen treffen om het best mogelijke resultaat te behalen. In geval van uw specifieke instructies ligt de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van de uitvoering van de order bij u.
Prijs en uitvoeringskosten beschouwen we als de voornaamste factoren bij het verkrijgen van het best mogelijke resultaat. Deze kosten bestaan onder andere uit brokerkosten, beurskosten en clearingkosten. Onder bepaalde omstandigheden en voor sommige cliënten kunnen andere factoren echter voorrang krijgen boven prijs en kosten. U moet hier met name denken aan liquiditeit, en dientengevolge adequate prijsvorming.

Aandelen en beleggingsfondsen
- Deze instrumenten kunnen op een of meerdere concurrerende platforms worden verhandeld. De belangrijkste criteria zijn de prijs en kosten waartegen uw order kan worden uitgevoerd en de waarschijnlijkheid van uitvoering.
- Orders in deze financiële producten met een (relatief) hoog volume kunnen, indien dat voor u in prijs dan wel liquiditeit voordeliger, buiten een handelsplatform om worden verhandeld.

Obligaties
- De obligatiemarkt is een andere dan de aandelen- en derivatenmarkt. Vraag en aanbod vinden elkaar meestal niet via de gereguleerde markt maar via het opvragen van bied- en laatprijzen op een multilaterale trading faciliteit. Belangrijkste criteria zijn de prijs en kosten waartegen uw order kan worden uitgevoerd.

Derivaten
- Derivaten worden op gereglementeerde markten verhandeld. De belangrijkste criteria zijn de prijs en kosten waartegen uw order kan worden uitgevoerd en de waarschijnlijkheid van uitvoering.
- Voor Orders in derivaten met een groot volume kunnen we een prijs afspreken via het professionele circuit. We zullen dat doen als dat voor u in prijs dan wel in liquiditeit voordeliger is. De Order wordt vervolgens via de beurs bevestigd en afgewikkeld.

Gestructureerde producten
- Gestructureerde producten worden als een aparte beleggingscategorie beschouwd. Indien mogelijk worden deze via een gereglementeerde markt verhandeld of rechtstreeks met de uitgevende instelling. Het belangrijkste criterium is de waarschijnlijkheid van uitvoering.

Alternatieven
- Voor niet-beursgenoteerde fondsen worden orders verzonden via een gespecialiseerde broker aan de aanbieder van het fonds. Verrekening met u geschiedt op basis van de intrinsieke waarde van het fonds vermeerderd of verminderd met een op- of afslag conform de fondsvoorwaarden. De belangrijkste criteria zijn de kosten en de waarschijnlijkheid van uitvoering.

We zullen regelmatig, ten minste jaarlijks, de doeltreffendheid van ons beleid evalueren om eventuele verbeteringen te kunnen signaleren. Bovendien zullen we regelmatig toetsen of de in dit beleid genoemde plaatsen van uitvoering en de derden aan wie we orders doorgeven, consistent het best mogelijke resultaat opleveren en of wijzigingen nodig zijn.

Daarnaast zullen we jaarlijks op onze website per klasse beleggingsproduct een top vijf van meest gebruikte uitvoeringsplaatsen en brokers publiceren, waar de bank orders uitvoert en/of waar de bank orders doorgeeft. Ook kunt u hier de toetsing van de kwaliteit van voornoemde uitvoeringsplaatsen vinden.

4.4.3 Ordertypen

Effectentransacties kunnen bij ons op drie manieren worden opgegeven. Deze ordertypen zijn niet voor alle effecten mogelijk. Beleggingsfondsen kunnen bijvoorbeeld alleen ‘bestens’ opgegeven worden. De drie ordertypen zijn als volgt:

Bestensorders
Geeft u een bestensorder op, dan geeft u aan dat de order tegen de eerstvolgende koers, tot en met volledige uitvoering, moet worden uitgevoerd.

Limietorders
Geeft u een limietorder op, dan geeft u aan welke koers u minimaal wilt ontvangen bij verkoop, of maximaal wilt betalen bij aankoop. Daarnaast geeft u aan tot wanneer de order geldig is. Geeft u een limiet mee aan uw order, dan zal uw order worden behandeld wanneer op uw limiet of op een betere koers kan worden gehandeld.

Stop loss-orders
Geeft u een stop loss-order op, dan geeft u aan vanaf welke prijs uw order moet ingaan – en dus niet bij een lagere prijs. Bij een verkooporder geeft u een trigger-limiet op die lager ligt dan de huidige koers. Ook geeft u aan tot wanneer de order geldig is. Daalt de koers van het aandeel tot de door u opgegeven trigger, dan wordt de order een bestensorder. Betreft het een aankooporder, dan geeft u een triggerlimiet op die hoger ligt dan de huidige koers. Pas vanaf het moment dat de koers van het aandeel stijgt tot de door u opgegeven trigger, handelt u en wordt de order een bestensorder. Dit omdat u verwacht dat dan de weerstandsgrens is gebroken en verder opwaarts potentieel is te verwachten.

Voor een grondige uitleg over het door ons toegepaste beleid in deze, verwijzen we u naar ons orderuitvoeringsbeleid. Deze vindt u via insingergilissen.nl of op aanvraag.

4.4.4 Essentiële Beleggersinformatie/Essentiële Informatiedocument

Geeft u een order aan ons door in een beleggingsfonds of in een PRIIP? Dan leggen we u allereerst de Essentiële Beleggersinformatie (EBI) over dit fonds of het Essentiële-Informatiedocument over deze PRIIP voor. Op grond hiervan beslist u of u de order wilt laten uitvoeren.

4.4.5 Beleggingsfondsen InsingerGilissen

Carne Global Fund Managers (Luxembourg) S.A., gevestigd in Luxemburg en onder toezicht van de CSSF, de Luxemburgse toezichthouder, is de beheerder van de beleggingsfondsen van InsingerGilissen.

4.4.6 Terugvordering buitenlandse coupon- of dividendbelasting

Het terugvorderen van coupon- of dividendbelasting (bronbelasting) in het buitenland is een ingewikkeld traject. We zijn bekend met dit proces en nemen het werk graag voor u uit handen. Met de service 'terugvordering bronbelasting' vorderen we, voor een aantal landen, de belasting voor u terug. Uw Client Advisor – of een ander aanspreekpunt bij onze bank – geeft u graag meer informatie. Kijk ook op insingergilissen.nl.

4.4.7 Vreemde valuta

U houdt bij ons op uw naam of rechtspersoon in beginsel een rekening aan in euro. Effectentransacties rekenen we dan ook in beginsel af in euro. Het aanhouden van een rekening in vreemde valuta is naar wens mogelijk. In dat geval vindt afrekening van transacties plaats via de rekening in de betreffende valuta.

Als we transacties in euro's afrekenen terwijl de Effecten niet in euro noteren, hanteren we een wisselkoers. Deze wisselkoers is gelijk aan de marktkoers op het moment waartegen we aankopen of verkopen. U handelt tegen deze marktkoers en u betaalt ons een vaste procentuele vergoeding over het transactiebedrag in euro. Deze vergoeding is niet inbegrepen in het all-in tarief en kunt u terugvinden op onze tariefkaart.

Voorbeeld
Indien u een Amerikaans fonds aankoopt voor USD 1000 met een wisselkoers van 1,16 bedraagt de vergoeding 0,5% over EUR 862 = EUR 4,31.

4.4.8 Aandeelhoudersrechten

Het is de verantwoordelijkheid van InsingerGilissen om u, als belegger in beursgenoteerde Europese ondernemingen, als u dit wilt, in staat te stellen uw aandeelhoudersrechten uit te oefenen en ervoor te zorgen dat u de daarvoor benodigde informatie van deze ondernemingen ontvangt. Vanzelfsprekend betreft dit dan alleen de aandelen die op uw rekening bij InsingerGilissen worden geadministreerd.

Als u in meerdere ondernemingen belegt, kan het zijn dat de hoeveelheid informatie omvangrijk is en dat er veel aandeelhoudersvergaderingen zullen plaatsvinden waarvoor u informatie zult ontvangen. Daarom bieden we u de mogelijkheid om aan te geven of u de informatie van beursgenoteerde ondernemingen, die nodig is voor de uitoefening van uw aandeelhoudersrechten, wilt ontvangen.

4.4.9 Belangenconflictenbeleid

Bij de uitvoering van onze dienstverlening kunnen er situaties ontstaan waarbij sprake is van een belangenconflict. Dit kan bijvoorbeeld gebeuren wanneer de belangen van twee klanten(groepen) onderling tegenstrijdig zijn of wanneer het klantbelang tegenstrijdig is met ons belang of het belang van onze medewerker(s). We willen voorkomen dat u of andere betrokken partijen negatief worden geraakt bij een (mogelijk) belangenconflict. Daarom hebben we maatregelen genomen die ervoor zorgen dat we belangenconflicten tijdig kunnen signaleren en daarmee zoveel mogelijk kunnen voorkomen.

Deze maatregelen beschrijven we uitvoerig in ons Beleid Belangenconflicten. Dit beleid kunt u nalezen op onze website. Voor verdere vragen kunt u altijd contact met ons opnemen.

De meest belangrijke maatregelen ter voorkoming van belangenconflicten zijn:

Algemene gedragscode
We hebben een Gedragscode met betrekking tot Integriteit vastgesteld met regels waar onze medewerkers zich aan moeten houden. Het naleven van deze gedragscode zorgt er kort gezegd voor dat onze medewerkers uw belang vooropstellen.

Marktmisbruik
We hebben gedragsregels, waaronder verboden handelingen, opgesteld voor onze medewerkers. Met deze regels willen we voorkomen dat medewerkers manipulatieve handelingen kunnen verrichten of misbruik maken van vertrouwelijke of koersgevoelige informatie waardoor uw belangen of het belang van de financiële markt geschaad worden.

Beleggingsonderzoek
We brengen beleggingsaanbevelingen uit. Om ervoor te zorgen dat deze beleggingsaanbevelingen zorgvuldig worden opgesteld, hebben we gedragsregels opgesteld voor onze financiële analisten.

Chinese walls
Onze medewerkers kunnen over vertrouwelijke, (koers)gevoelige informatie (KGI) beschikken en dienen hier met gepaste zorg mee om te gaan. Om ervoor te zorgen dat koersgevoelige informatie veilig is, zijn er 'Chinese walls' opgesteld.

- maatregelen in het kader van de uitwisseling van vertrouwelijke informatie;
- scheiden van toezicht op relevante personen.

Privébeleggingstransacties:
Om te voorkomen dat onze medewerkers gebruik maken van (koers)gevoelige informatie in hun eigen belang, hebben we de regeling privétransacties opgesteld. Bij deze regeling kijken we niet alleen naar onze medewerkers, maar ook naar hun directe familieleden. Op deze manier borgen we dat (de schijn van) handelen met voorkennis en vermenging van zakelijke- en privébelangen wordt voorkomen.

Geschenken en overige beloningen
Onze medewerkers mogen niet zomaar een geschenk of uitnodiging voor een evenement accepteren. We beschikken over een geschenken- en evenementenregeling. Hierin zijn voorwaarden opgenomen met betrekking tot het accepteren en verstrekken van geschenken of uitnodigingen.

Beheerst beloningsbeleid
Vaste en variabele salarissen zijn gekoppeld aan de afdeling waar iemand werkzaam is. Deze vergoedingen zullen in principe marktconform zijn. De wijze van beloningen zijn opgenomen in de zogenoemde remuneratie beleid;

Nevenfuncties
Medewerkers moeten hun nevenactiviteiten en daarbij horende financiële belang registreren en zij moeten vooraf uitdrukkelijk toestemming hebben om dergelijke functies uit te voeren.

We hebben ook diverse maatregelen op het gebied van fysieke beveiliging (het gebouw en verschillende ruimtes in het gebouw) en ICT beveiliging (logische beveiliging) getroffen. Deze maatregelen moeten voorkomen dat informatie binnen een afdeling ongewild verder wordt verspreid en terecht komt bij medewerkers van een afdeling die deze informatie niet nodig hebben voor het uitoefenen van hun functie.

Al deze maatregelen moeten ervoor zorgen dat belangenconflicten zoveel mogelijk worden voorkomen. Als een belangenconflict, ondanks de door ons getroffen maatregelen, onvermijdelijk is, informeren we u hierover. U kunt dan zelf een keuze maken of u gebruik wilt (blijven) maken van onze dienstverlening.

5. INFORMATIEVOORZIENING

In dit hoofdstuk omschrijven we op welke manier we u voorzien van informatie rondom uw vermogen. Zie ook de bijlagen bij dit document.

5.1 UW CLIENT ADVISOR

Uw eigen Client Advisor staat centraal binnen onze dienstverlening aan u. Uw Client Advisor is – als eerste contactpersoon bij onze bank – voor u een belangrijke bron van informatie en advies. Hij of zij is beschikbaar voor persoonlijke afspraken, telefonisch overleg of contact via e-mail. Ook streven we ernaar dat u uw Client Advisor kunt ontmoeten tijdens onze relatiebijeenkomsten.

U bepaalt in overleg met uw Client Advisor hoe vaak, op welke wijze en over welke onderwerpen u in beginsel contact onderhoudt. Ook bepaalt u samen bij wie het initiatief tot contact bij voorkeur ligt en welke mate van proactiviteit u van uw Client Advisor verwacht. Mocht er op basis van onze overeenkomst aanleiding voor zijn, dan neemt uw Client Advisor contact met u op. Periodiek vindt er een revisiegesprek plaats.

Uw Client Advisor maakt onderdeel uit van een team. Teamleden kunnen dan ook taken overnemen als uw Client Advisor niet beschikbaar is. Wij streven er in zulke gevallen naar dat uw zaken onverminderd goed worden behartigd en dat de vervanger van uw Client Advisor en de Client Advisor Assistent op de hoogte zijn van uw persoonlijke situatie.

Houdt u een belegd vermogen van minder dan 1.000.000 euro bij onze bank aan? In dat geval treedt ons team Investment Services in beginsel als uw aanspreekpunt op.

5.2 MIJN INSINGERGILISSEN EN DE INSINGERGILISSEN-APP

Mijn InsingerGilissen is uw persoonlijke online omgeving. Hier kunt u voor de rekening(en) die u bij onze bank aanhoudt, dagelijks de volgende zaken raadplegen:

- rekeningsaldo;
- details over (de ontwikkeling van) het totaalvermogen en individuele geld- en effectenposities;
- geld- en effectenmutaties;
- stortingen en onttrekkingen;
- vermogensrapportages, nota's en afschriften;
- Informatie van uw Client Advisor of onze Investments-afdeling met betrekking tot uw beleggingen of beleggingsadviezen;
- onafhankelijke research met betrekking tot uw beleggingen en beleggingsresearch door Quintet
- nieuws over InsingerGilissen, onze dienstverlening en marktactualiteiten (beperkt aanbod bij Execution Only).

Ook personen die door u gemachtigd zijn, hebben toegang tot deze informatie.

Maakt u gebruik van onze dienst internetbankieren? Via Mijn InsingerGilissen krijgt u toegang tot deze omgeving.

Om toegang te krijgen tot Mijn InsingerGilissen, heeft u een gebruikersnaam en een wachtwoord nodig. Deze worden u bij de start van onze relatie of op aanvraag via uw Client Advisor aangeboden.

Juist ook met onze Mijn InsingerGilissen-app, beschikbaar (voor iOS en Android), heeft u heel gemakkelijk inzicht in uw beleggingen. De app kunt u downloaden in de app-store. Met behulp van uw gebruikersnaam en wachtwoord kunt u een vijfcijferige toegangscode aanmaken – voor snelle en eenvoudige toegang.

5.3 NIEUWS EN RESEARCH

Wilt u frequent op de hoogte blijven van de content die we speciaal voor u hebben geselecteerd op Mijn InsingerGilissen? En bent u daarbij vooral geïnteresseerd in beleggingsresearch en -nieuws? In dat geval sturen we u graag onze digitale nieuwsbrief toe.

5.4 VERMOGENSRAPPORTAGE

Via Mijn InsingerGilissen maken we vermogensrapportages beschikbaar. In deze vermogensrapportage geven we alle mutaties en posities op uw Effectenrekening weer over de voorgaande periode. De vermogensrapportage is zo opgebouwd en ingedeeld dat u een volledig en inzichtelijk totaalbeeld krijgt over uw vermogen en de ontwikkeling ervan gedurende een bepaalde periode. U ontvangt deze rapportage tenminste ieder kwartaal. U ontvangt van ons een mail als de nieuwe rapportage voor u klaar staat.

Via Mijn InsingerGilissen bieden we vermogensrapportages aan in pdf-formaat. We raden u aan deze rapportages op te slaan op uw computer en/of uit te printen voor uw eigen administratie. Desgewenst sturen wij u de vermogensrapportage per post toe. Gezien ons uitgangspunt van digitaal communiceren, hanteren we hiervoor specifieke voorwaarden.

Als u gebruik maakt van Vermogensbeheer dan ontvangt u van ons tegelijkertijd met de vermogensrapportage een verantwoording over het gevoerde beleggingsbeleid. U kunt hierin ieder kwartaal lezen welke beslissingen we genomen hebben in die periode en waarom. De rapportage over het eerste kwartaal bevat ook een duurzaamheidsverslag volgens het template van de SFDR, voor zover van toepassing op de beheeroplossing. Binnen de beheeroplossingen *Beheerstrategie, Beheerstrategie Bewust, Future+, Index+ en Inkomen* gebruiken we de Morningstar Peergroup Average als benchmark voor de vergelijking van de behaalde resultaten.

De Morningstar Peergroup Average vertegenwoordigt het gemiddelde rendement van alle producten binnen een geselecteerde Morningstar-peergroep, doorgaans bestaande uit vergelijkbare fondsen of beheeroplossingen met een vergelijkbaar risicoprofiel en verdeling over beleggingscategorieën. De benchmark dient om de relatieve performance van het beheerde vermogen te vergelijken met die van vergelijkbare marktpartijen. Het is geen belegbare marktindex.

De vermogensrapportage omvat grotendeels informatie die u ook binnen Mijn InsingerGilissen zelf terug kunt vinden. Een uitzondering hierop zijn onder meer het kostenoverzicht, het overzicht van ‘corporate actions’ (zoals dividenduitkeringen) en de benchmarkvergelijking. Deze informatie is wel beschikbaar in de vermogensrapportage, maar daarvan vindt u geen recent overzicht binnen Mijn InsingerGilissen. Ook kunt u via Mijn InsingerGilissen vermogensrapportages genereren met een door uzelf ingestelde tijdsperiode.

5.5 KOSTENINFORMATIE

Indien u bij ons de dienstverlening Beleggingsadvies of Execution Only afneemt, ontvangt u bij het advies in de geschiktheidsverklaring of voorafgaand aan de transactie een indicatie van de kosten. We streven ernaar om een zo accuraat mogelijke kostenindicatie op te geven. Indien u dit overzicht raadpleegt, houd dan rekening met het volgende:

1. De kostenindicatie berekenen we op basis van de slotkoersen en valutakoersen van de vorige handelsdag.
2. Voor obligaties houden we geen rekening met de opgelopen rente.
3. De bied-laatspreads zijn gebaseerd op marktinformatie (Bloomberg). Indien die niet beschikbaar is, maken we gebruik van een intern model om tot een schatting te komen. Deze kosten zijn van toepassing op transacties in beursgenoteerde instrumenten waarvan de prijzen via bied- en laatkoersen tot stand komen. Bied-laat-spreadkosten zijn verwerkt in de koers van een instrument en daarmee ook in het beleggingsrendement van uw portefeuille.
4. Het is niet mogelijk om swing pricing mee te nemen in de kostenindicatie. Door toepassing van swing pricing wil de beheerder van het fonds bestaande beleggers beschermen tegen inflow en outflow in het fonds. In de Prospectus/ het KI(I)D van het beleggingsfonds wordt meer informatie gegeven over de swing pricing.

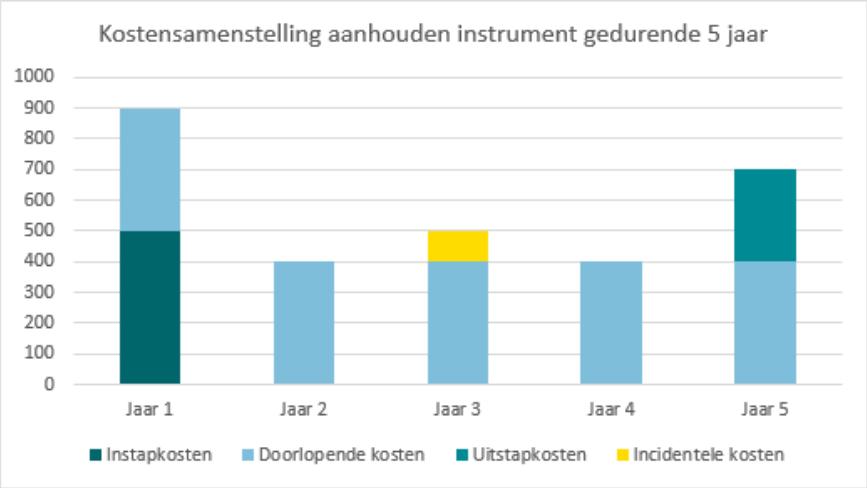
5. In bepaalde gevallen kunnen door fondsbeheerders en distributeurs van gestructureerde producten directe in- en uitstapkosten worden geheven. Ze bepalen hier vooraf een maximumpercentage.
   Met deze kosten willen zij beleggers ontmoedigen zich in te schrijven als een strategie tegen zijn maximale capaciteit zit, of ontmoedigen te onttrekken als het fonds illiquide dreigt te worden. De kosten komen vaak ten goede van het fonds waarin wordt belegd.
   Deze heffing komt nog slechts in uitzonderingssituaties voor en wordt meegewogen bij de keuze voor selectie van het instrument in ons beleggingsuniversum. In onze kostenindicatie geven we deze kosten weer als we zeker weten dat deze van toepassing zijn.
6. Verwerkingskosten buitenland zijn door brokers aan ons doorberekende kosten om aan- en verkooptransacties van aandelen te moeten verwerken. Als wij de Verwerkingskosten buitenland niet of volgens een niet standaard-afspraak aan u doorbelasten, nemen wij deze kosten niet op in de kostenindicatie. Als u deze kosten standaard wel betaalt, vindt u ze uiteraard terug in het overzicht.
7. FTT en stamp duty zijn meegenomen in de kostenindicatie. Deze belastingen zijn van toepassing op transacties in aandelen met een hoofdnotering in onder andere Frankrijk, Italië, Spanje, Engeland, Ierland, Hong Kong, Singapore en Zuid-Afrika. Het tarief en de condities verschillen per land. De Engelstalige afkorting FTT staat voor Financiële Transactiebelasting.
8. US SEC fee is meegenomen in de kostenindicatie. Deze kosten zijn van toepassing op alle verkooptransacties in VS aandelen. De afkorting SEC staat voor Securities and Exchange Commission.
9. De kostenindicatie toont standaard valutakosten. Uitzonderingen hierop zijn rekeningen met het muntprofiel 'valutafonds'. Indien u een rekening in de betreffende valuta van het instrument aanhoudt dan brengen we deze kosten niet in rekening.
10. We tonen de kostenindicatie in de valuta van uw rekening. Uitzonderingen hierop zijn rekeningen met het muntprofiel 'valutafonds'. Voor deze rekeningen tonen we de kostenindicatie in de valuta van het instrument.

De kostenindicatie maakt een onderscheid tussen Kosten dienstverlening en Kosten van instrumenten. Kosten dienstverlening zijn directe kosten en zijn verdeeld in kosten InsingerGilissen en kosten derden. Kosten van instrumenten zijn verdeeld in indirecte kosten derden en doorlopende kosten derden (ook de doorlopende kosten worden op indirecte manier berekend). De kosten worden zowel in een bedrag als in een percentage getoond.

1. Kosten dienstverlening InsingerGilissen (eenmalig): hieronder vallen transactiekosten, valutakosten en verwerkingskosten buitenland.
   Deze eenmalige kosten per transactie betaalt u aan InsingerGilissen.
2. Kosten dienstverlening derden (eenmalig): hieronder vallen FTT en stamp duty, US SEC fee, en de bied-laatspread.
   Deze eenmalige kosten betaalt u via InsingerGilissen aan de relevante derde partij, zoals bijvoorbeeld de belastinginstantie.
3. Kosten van instrumenten - indirecte kosten derden (eenmalig): hieronder vallen bij beleggingsfondsen en gestructureerde producten: de in- of uitstapkosten. Dit betreffen in de transactieprijs verwerkte kosten van het kopen en verkopen van het beleggingsfonds en gestructureerd product die een fondsbeheerder en distributeur van een gestructureerd product zich kan voorbehouden.
   Deze eenmalige kosten betaalt u niet aan InsingerGilissen, maar worden door aanbieders van beleggingsfondsen en gestructureerde producten in meerdering en mindering gebracht op de NAV (Net Asset Value) van het instrument. De NAV (Net Asset Value) is de intrinsieke waarde van het instrument.
4. Kosten van instrumenten - doorlopende kosten derden (per jaar): hieronder vallen kosten voor het aanhouden van het instrument. Bij beleggingsfondsen zijn dit bijvoorbeeld uit de beheervergoeding, de distributiekosten en de transactiekosten in het fonds.
   Deze jaarlijkse kosten betaalt u niet aan InsingerGilissen, maar worden door aanbieders van beleggingsfondsen en gestructureerde producten verwerkt in de NAV (Net Asset Value) van het instrument.

In de meeste gevallen kent een (beleggings)fonds of een gestructureerd product, naast eenmalige kosten, ook doorlopende kosten. Deze worden verwerkt in de NAV van het instrument. Daarnaast kennen deze instrumenten in sommige gevallen in- en uitstapkosten (maximumprijzen). Dit betekent dat u mogelijk niet alleen bij de aankoop kosten maakt, maar ook gedurende de aanhoudtermijn en bij de verkoop van het instrument. Dit gaat ten laste van uw bruto-rendement. Illustratief weergeven zouden de kosten van een dergelijk instrument zich zo kunnen verhouden:

Rekenvoorbeeld kosten instrument ABC met een transactiewaarde van € 10.000,-

Totale kosten gedurende geschetste aanhoudtermijn	€ 2.900,-	29%
Jaarlijkse gemiddelde kostenimpact (periode van 5 jaar)	**€ 580,-**	**5,80%**

Uw Client Advisor kan u een nadere specificatie van deze kosten verstrekken. We benadrukken dat de daadwerkelijke kosten kunnen afwijken in verband met fluctuaties in koersen en kostencomponenten waarover we vooraf geen schatting kunnen geven. De in- en uitstapkosten bij beleggingsfondsen en gestructureerde producten zijn slechts in uitzonderingsgevallen van toepassing en worden getoond als we zeker weten dat deze van toepassing zijn.
Uw nota die u na uitvoering van de transactie ontvangt bevat het overzicht van de daadwerkelijk door ons in rekening gebrachte kosten.

5.6 NOTA'S EN AFSCHRIFTEN

Via de archieffunctionaliteit van Mijn InsingerGilissen maken we digitaal beschikbaar:
- rekeningafschriften;
- aan- en verkoopnota's van effecten.

Als u ons een order heeft opgegeven en we hebben deze voor u uitgevoerd, dan ontvangt u uiterlijk op de eerste werkdag na de uitvoering van die order van ons een effectennota. We kunnen met u afspreken om deze informatie per post toe te sturen. Gezien ons uitgangspunt van digitaal communiceren, hanteren we hiervoor specifieke voorwaarden. Informatie over eventuele marginverplichtingen en fiscale jaaroverzichten sturen we u digitaal of per post toe.

5.7 INSINGERGILISSEN.NL

Insingergilissen.nl is de publieke website van InsingerGilissen. Niet alleen kunt u hier inloggen op Mijn InsingerGilissen, ook vindt u hier bijvoorbeeld informatie over onze dienstverlening en onze organisatie.

5.8 BIJEENKOMSTEN EN WEBINARS

Met regelmaat organiseren wij bijeenkomsten waar we stilstaan bij relevante thema's zoals beleggings- of fiscale actualiteiten, vermogensplanning en beleggen in alternative equity. Tijdens onze bijeenkomsten kunt u bovendien waardevolle netwerkcontacten leggen. Uw Client Advisor informeert u hier graag over.

5.9 TOEGANKELIJKE EXPERTS

Bij InsingerGilissen is iedere werkdag een team van experts voor u aan het werk, zoals beleggingsstrategen, portfoliomanagers en financieel planners.
Onze experts delen hun bevindingen met uw Client Advisor of direct met u via Mijn InsingerGilissen of de app. Ook in de media komt u hen met regelmaat tegen. En bij veel van onze bijeenkomsten vervullen zij een rol door hun kennis met u te delen. Heeft u een vraag die u direct wilt stellen aan één van onze experts, dan faciliteren we dat graag.

6. EINDE VAN DE RELATIE

In dit hoofdstuk informeren we u over de stappen die van toepassing zijn indien u de relatie, en daarmee onze dienstverlening, wilt of moet beëindigen.

6.1 BEËINDIGEN OVEREENKOMST

Indien u de overeenkomst tussen u en ons wilt of moet beëindigen, dient u dit schriftelijk aan te geven. Dit doet u door een door u (en eventuele mederekeninghouders) ondertekende brief te sturen aan ons (of uw Client Advisor) om uw rekening(en) op te heffen. Ook kunt u een door u ondertekende brief (door uw nieuwe bank of vermogensbeheerder laten) sturen met het verzoek om alle effecten en liquiditeiten over te boeken naar een andere bank.

6.2 OPHEFFEN REKENING

Om een rekening op te heffen en zo de bijbehorende overeenkomst te beëindigen, geldt het volgende:
- effectenposities verkopen we of leveren we uit, conform uw instructies;
- rente- en kostenboekingen maken we conform onze voorwaarden;
- geldelijke tegoeden op uw rekening boeken we over;
- eventuele geldelijke tekorten op uw rekening dient u aan te zuiveren;
- eventuele kredietfaciliteit dient te worden afgelost;
- uw rekening mag niet om een bepaalde reden geblokkeerd zijn.

Indien uw effecten of geld op uw rekening geblokkeerd zijn (bijvoorbeeld omdat deze als zekerheid voor bepaalde verplichtingen dienen of omdat er door een schuldeiser beslag op is gelegd), kunnen we uw effecten en geld niet naar een andere bank overboeken.

Ook bij het eindigen van de relatie zullen we uw belang centraal blijven stellen en de afwikkeling van de relatie zo zorgvuldig mogelijk laten plaatsvinden.

De gehele afwikkeling kan tijd vergen als gevolg van afhankelijkheid van andere instellingen of bijvoorbeeld aanmeldings- en uitvoeringsperioden bij beleggingsfondsen.

6.3 CURATELE EN WILSONBEKWAAMHEID

Als u de vrije beschikking over uw bezittingen en vermogen bij ons verliest, heeft dat ook gevolgen voor onze dienstverlening aan u. Dit speelt als u onverhoopt failliet gaat, u uw wil niet meer kunt bepalen of uw vermogen onder bewind wordt gesteld. In dat geval zullen we over uw vermogen contact hebben met de persoon die, al dan niet tezamen met u, wel bevoegd is over uw vermogen te beschikken.

6.4 OVERLIJDEN

6.4.1 Geld- en Effectenrekening

Vanaf het moment dat we op de hoogte zijn van het overlijden van een rekeninghouder wordt de tenaamstelling van de rekening gewijzigd door voor de naam van de overledene “nalatenschap” of “erven” te plaatsen.

De rekening kan op naam van de overledene alleen staan, maar het is ook mogelijk dat het om een zogenaamde ‘en/of rekening’ of een ‘en/en rekening’ gaat. In alle gevallen blokkeren we de rekening. We doen dit omdat we op het moment van overlijden niet weten tot welk deel van het saldo op de rekening de langstlevende

rekeninghouder gerechtigd is. We maken hierop wel een uitzondering voor betalingen van de rekening die moeten plaatsvinden in verband met de primaire levensbehoeften van de langstlevende rekeninghouder, zoals de huur of hypotheeklasten en de kosten voor gas, water en licht. Tevens is het toegestaan om de kosten die samenhangen met de uitvaart te betalen vanaf deze rekening. Eventuele creditcards van die rekening komen te vervallen, de rekening wordt geblokkeerd voor automatische incasso's en periodieke overboekingen worden stopgezet. Indien van toepassing wordt ook de toegang tot internetbankieren beëindigd. Vanaf dat moment kunnen er dus in principe geen betalingen meer plaatsvinden vanaf deze rekening, totdat we weten wie de erfgenamen zijn.

6.4.2 Vermogensbeheer

Indien de overledene een overeenkomst Vermogensbeheer met ons heeft gesloten, dan sluiten we het liefst zo snel mogelijk een nieuwe overeenkomst met de erfgenamen. Tot het moment dat een nieuwe overeenkomst is gesloten of de lopende overeenkomst is opgezegd, zullen we na het overlijden doorgaan met het beheer van de portefeuille voor een periode van maximaal twaalf maanden tegen de afgesproken vergoeding. Gedurende deze twaalf maanden kunnen we, als we dat nodig vinden, het risicoprofiel terugbrengen naar een defensiever profiel.

6.4.3 Beleggingsadvies

Indien de overledene een overeenkomst Beleggingsadvies met ons heeft gesloten, dan eindigt het beleggingsadvies zodra we het overlijdensbericht hebben ontvangen. Dit betekent dat we geen adviezen meer mogen geven. Het vermogen van de overledene blijft dus op eenzelfde wijze belegd. Vanaf dat moment kunnen we slechts adviseren over de portefeuille in verband met het verminderen van risico en betaling erfbelasting. Orders kunnen alleen nog worden gegeven door de (bevoegde) executeur, de gezamenlijke erfgenamen of een door hen gemachtigd persoon. We raden aan om risicovolle posities, zoals openstaande derivaten, zo snel mogelijk te sluiten. We zullen alleen zelfstandig transacties verrichten – uit het oogpunt van zaakwaarneming (zoals geregeld in de wet) – indien dit strikt noodzakelijk is. We zullen vanaf het moment van overlijden alleen bewaarloon en eventuele transactiekosten in rekening brengen.

6.4.4 Execution Only

Indien de overledene een overeenkomst Execution Only met ons heeft gesloten, dan wordt deze overeenkomst automatisch beëindigd op het moment van overlijden. Het vermogen van de overledene blijft dus op eenzelfde wijze belegd. We kunnen vanaf dat moment slechts orders accepteren van de gezamenlijke erfgenamen (of executeur). We raden aan om risicovolle posities, zoals openstaande derivaten, zo spoedig mogelijk te sluiten. We zullen het overeengekomen tarief in rekening blijven brengen.
Het is daarom ook in geval van Beleggingsadvies en Execution Only van belang dat er zo snel mogelijk duidelijkheid komt over de erfgenamen. Als de erfgenamen bekend zijn, dan zal in gezamenlijk overleg worden bepaald wat er met het vermogen moet gebeuren.

6.4.5 Volmacht

Na het overlijden van de rekeninghouder vervalt een (mede) door de rekeninghouder gegeven volmacht.

6.4.6 Krediet

Als een cliënt is overleden, worden de erfgenamen aansprakelijk voor de nakoming van de verplichtingen in verband met een aan de overledene verstrekt krediet of iedere andere schuld of verplichting die de overledenen jegens ons had. Dit is alleen anders als een erfgenaam de nalatenschap niet aanvaardt. Als het krediet aan meerdere personen is verstrekt, blijven de andere personen aansprakelijk voor de nakoming van de verplichtingen uit de kredietovereenkomst, tenzij daarover iets anders is afgesproken.

Het kan zijn dat we het nodig vinden om een krediet op te eisen als de kredietnemer is overleden. Het krediet moet dan heel snel worden terugbetaald door de personen die daarvoor aansprakelijk zijn. We treden graag in overleg met de erfgenamen om de situatie te bespreken. Voor nadere details verwijzen we u naar onze Algemene Voorwaarden, beschikbaar via insingergilissen.nl/voorwaarden.

7. NADERE INFORMATIE EN VOORWAARDEN BIJ DIENSTVERLENING

In dit hoofdstuk gaan we in op onderwerpen die raken aan onze dienstverlening.

7.1 SOLVABILITEIT

Bij de betrouwbaarheid van uw bank wilt u geen vraagtekens hoeven zetten. Bij InsingerGilissen vindt u die zekerheid. Met een relatief groot eigen vermogen en een gezond balanstotaal, hebben wij een goede solvabiliteitspositie. Voor meer informatie verwijzen we u naar insingergilissen.nl.

7.2 QUINTET PRIVATE BANK (EUROPE) S.A.

InsingerGilissen is een Nederlandse vestiging van Quintet Private Bank (Europe) S.A. Quintet opereert vanuit Luxemburg en omvat een netwerk van zelfstandig opererende private banks in zes Europese landen. De bankgroep heeft een gezonde financiële structuur. Op haar beurt is Quintet in handen van het Luxemburgse Precision Capital, dat de belangen vertegenwoordigt van een groep private beleggers uit Qatar.

Kijk voor meer informatie over Quintet Private Bank (Europe) S.A. en Precision Capital op quintet.com.

7.3 TOEZICHT

InsingerGilissen is een Nederlandse vestiging van Quintet Private Bank (Europe) S.A., een solide bank naar Luxemburgs recht. Quintet en ook InsingerGilissen staan onder toezicht van de Europese Centrale Bank (ECB) en *La Commission de Surveillance du Secteur Financier (CSSF)*. Daarnaast staat InsingerGilissen onder (beperkt) toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

7.4 GARANTIES GELDEN EN EFFECTEN

We zorgen ervoor dat de effecten en gelden die u bij ons aanhoudt worden beschermd in geval Quintet niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen. In dat kader bewaren we uw gelden en effecten afgescheiden van ons eigen vermogen. Verder vallen we onder het Luxemburgse depositogarantiestelsel, het *Fonds de Garantie des Dépôts Luxembourg (FGDL)*. Op grond van de toepasselijke wet- en regelgeving kunnen cliënten die voldoen aan bepaalde criteria worden gecompenseerd voor een maximum bedrag van 100.000 euro per persoon.

We vallen ook onder het Luxemburgse beleggerscompensatiestelsel: het *Système d'Indemnisation des Investisseurs Luxembourg (SIIL).* Op grond van de toepasselijke wet- en regelgeving kunnen cliënten die voldoen aan bepaalde criteria worden gecompenseerd voor een maximum bedrag van 20.000 euro per persoon. Tot slot is ook de Wet giraal effectenverkeer van toepassing, omdat uw effecten bij InsingerGilissen in Nederland worden geadministreerd en bewaard. Deze drie regelingen beschermen u en uw vermogen op een verschillende manier. Meer informatie over de 'Maatregelen om uw vermogen te beschermen' leest u op onze website insingergilissen.nl/voorwaarden, ook vindt u daar het Informatieblad Depositogarantiestelsel. Zoals u kunt lezen in dit Informatieblad opereert Quintet Private Bank (Europe) S.A. ook onder andere namen, zoals InsingerGilissen Services. Heeft u tegoeden onder deze merknamen, dan zijn deze tegoeden samen gedekt tot maximaal 100.000 euro.

Als uw vermogen belegd is in een fondsstructuur van InsingerGilissen, valt het cashgedeelte dat aangehouden wordt in de fondsstructuur niet onder het Depositogarantiestelsel. Voor de in de fondsstructuur bij ons aangehouden gelden staat Quintet in voor terugbetaling aan de fondsstructuur.

7.5 KLACHTENAFHANDELING

Als u een klacht heeft, kunt u ons dat laten weten. We hebben hiervoor een klachtenprocedure welke u kunt nalezen op onze website insingergilissen.nl/voorwaarden. U kunt bij ons een klacht indienen. Wilt u rechtstreeks informatie over de klachtenprocedure van ons ontvangen, dan kunt u ons dat vragen.

7.6 ALGEMENE VOORWAARDEN

Op onze dienstverlening zijn de 'Algemene Voorwaarden InsingerGilissen' van toepassing. Deze kunt u nalezen op onze website insingergilissen.nl/voorwaarden.

BIJLAGE 1. VERMOGENSCATEGORIEËN

In deze bijlage geven we een nadere toelichting bij vermogenscategorieën.

Vermogenscategorieën

Een risicoprofiel bestaat uit een verdeling over verschillende vermogenscategorieën. Iedere vermogenscategorie omvat diverse soorten effecten, met gelijksoortige risico- en rendementskarakteristieken.
Hieronder omschrijven we iedere vermogenscategorie, in volgorde van afnemend risico-/rendementspotentieel. Voor een uitvoerige beschrijving van deze categorieën en de risico's van de onderliggende effecten verwijzen we u naar bijlage 2.

Aandelen

Aandelen zijn deelnemingen in het eigen vermogen van een vennootschap. Er is dan ook sprake van risicodragend kapitaal waarvan de waarde kan teruglopen tot nul. Bij een eventueel faillissement komt de aandeelhouder als laatste aan bod. Dit betekent dat aandeelhouders een groter risico lopen ten opzichte van beleggers in bijvoorbeeld bedrijfsobligaties. Aandelen en aandelengerelateerde instrumenten (zoals derivaten, futures en warrants) vertegenwoordigen over het algemeen een hoog risico, gecombineerd met een hoog rendementspotentieel. Het risico-/rendementspotentieel hangt echter af van het type effect waarin u belegt.

Tot de categorie 'aandelen' behoren bij ons zowel aandelen als aandelenbeleggingsfondsen, maar ook aandelenindextrackers (een instrument waarmee een index nauwgezet gevolgd wordt). Ook behoren gemengde fondsen (bestaande uit een mix van aandelen en obligaties) tot deze categorie, gezien het risico dat de aandelencomponent met zich meebrengt.

De categorie 'aandelen' verdelen we onder naar regio op basis van het vestigingsland van de onderneming. We onderscheiden specifieke regio's zoals Europa, Noord-Amerika, Pacific en opkomende markten.

Derivaten (waaronder opties) worden ook geclassificeerd onder aandelen.

Vastgoed

Deze categorie bevat voornamelijk beursgenoteerd vastgoed. Daarnaast kunnen er ook beursgenoteerde ondernemingen opgenomen worden die zich richten op de infrastructuur. Deze ondernemingen halen hun omzet grotendeels uit de ontwikkeling, exploitatie en handel in onroerend goed of infrastructuur, zoals de exploitatie van tolwegen en tunnels. De beleggingsfondsen, trackers en hedge funds zonder een hefboomwerking en die altijd blootgesteld (netto long) worden aan de vastgoedmarkt, vallen ook onder deze categorie. Door de verhandelbaarheid op de beurs is het liquiditeitsrisico van deze categorie lager dan van niet- beursgenoteerd vastgoed, dat we onder alternatieve beleggingen categoriseren.

Alternatieve beleggingen

Bij alternatieve beleggingen worden de rendementen niet met conventionele beleggingen – zoals aandelen en obligaties – behaald, maar met andere (alternatieve) beleggingen. Denk daarbij aan hedge funds met een hefboomwerking die netto short kunnen gaan, grondstoffen, private markets (private equity, private credit, niet-genoteerd vastgoed en niet-genoteerde infrastructuur) en Crypto ETPs Vaak hebben deze instrumenten meer complexe karakteristieken of een beperkte verhandelbaarheid.

Het opnemen van alternatieve beleggingen als vermogenscategorie draagt bij aan een betere risicospreiding binnen uw beleggingsportefeuille. Niet alleen wordt uw vermogen over meer instrumenten verspreid, ook

bewegen deze instrumenten anders op ontwikkelingen op de financiële markten dan conventionele vermogenscategorieën. Zo kunnen alternatieve beleggingen niet
alleen voor een betere risicospreiding zorgen, maar ook op langere termijn een hoger rendement opleveren. Alternatieve beleggingen ontwikkelen zich veelal onafhankelijk van de koersbeweging van aandelen en obligaties.

We hanteren vijf reguliere risicoprofielen en vijf risicoprofielen zonder alternatieve beleggingen. Binnen Vermogensbeheer nemen we alternatieve beleggingen op indien we verwachten dat deze bijdragen aan een hoger rendement of juist risico-reducerend werken. We zullen samen met u bepalen of het opnemen van alternatieve beleggingen in uw situatie geschikt en mogelijk is.

Er zijn ook beperkingen aan alternatieve beleggingen. Zo zijn sommige alternatieve beleggingen minder goed verhandelbaar en kan deze beperkte liquiditeit voor problemen zorgen indien u onverwacht over vermogen moet beschikken. Ook beleggen sommige alternatieve beleggingsproducten in derivaten.

Met betrekking tot kosten is het goed om u te realiseren dat sommige alternatieve beleggingen hogere kosten met zich mee kunnen brengen. Deze hogere kosten kunnen voortkomen uit bijvoorbeeld prestatiebeloningen die worden berekend indien er bepaalde doelen worden gerealiseerd. Het kostenniveau van een belegging wordt meegewogen in de totale beoordeling van de belegging.

Niet-traditionele obligaties

De vermogenscategorie 'niet-traditionele obligaties' omvat vastrentende producten of obligaties met een verhoogd risico ten opzichte van conventionele obligaties. Deze obligaties kenmerken zich in het feit dat ze geen vaste coupon hebben of dat de terugbetaling van de hoofdsom niet onvoorwaardelijk is. Binnen de vermogenscategorie 'niet-traditionele obligaties' onderscheiden we vijf subcategorieën:

1. Absolute return: dit zijn beleggingsfondsen die als doel hebben om een consistent rendement te behalen door middel van beleggingen in vastrentende producten. Met deze fondsen wordt niet geprobeerd om een beter rendement te behalen dan de markt, maar een doelrendement onafhankelijk van de marktbeweging nagestreefd. Hierbij wordt vaak gebruikgemaakt van derivaten om risico's af te dekken. Het risico van deze categorie is relatief beperkt. Aangezien deze effecten niet hetzelfde reageren als traditionele obligaties op veranderingen in de rentestand of kredietwaardigheid, vallen deze in de categorie niet-traditionele obligaties. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat met deze effecten juist geanticipeerd wordt op een verandering in de rentestand doordat de rente variabel is.
2. Gestructureerde producten met kapitaalsgarantie: hieronder vallen beleggingsproducten die een kapitaalsgarantie hebben en waarvan de aflossing van de hoofdsom niet verbonden is aan additionele voorwaarden, zoals de eindstand van een index of aandelenkoers. Deze garantie wordt door een financiële instelling afgegeven. Producten waarbij de (hoogte van de) aflossing van de hoofdsom wél verbonden is met voorwaarden, classificeren we onder de vermogenscategorie aandelen. U loopt hier immers een groter risico op uw initiële inleg.
3. Converteerbare obligaties: dit zijn obligaties die kunnen worden omgezet in een vooraf vastgesteld aantal aandelen van de uitgevende onderneming. Als de koers van de aandelen van de uitgevende onderneming stijgt, dan stijgt ook de aantrekkelijkheid om de obligaties om te zetten. De prijs van de obligaties is daarmee afhankelijk van zowel de geldende rentestand als ook de kredietwaardigheid en de aandelenkoers van de uitgevende onderneming. Bij converteerbare obligaties is er immers een nauw verband tussen deze twee, gezien het conversierecht naar aandelen. Door dit conversierecht is de rente op een converteerbare obligatie in de regel lager dan op een conventionele obligatie.
4. Directe leningen: dit zijn leningen aan ondernemingen of individuen. Deze zijn echter niet gestandaardiseerd en dus niet via de effectenbeurs verhandelbaar. Banken kunnen deze leningen wel buiten de markt om aan derde partijen doorverkopen. Veelal hebben deze leningen een direct onderpand (bijvoorbeeld hypothecaire geldleningen). Hierdoor hebben ze in de regel meer zekerheid dan conventionele obligaties. Maar omdat de verhandelbaarheid beperkt is, categoriseren we deze leningen apart.
5. Achtergestelde obligaties: deze obligaties bieden de laagste zekerheid in de kapitaalstructuur van een onderneming in geval van een faillissement. Bij achtergestelde obligaties ontvangen de beleggers in deze

leningen pas een uitkering nadat de houders van preferente en reguliere obligaties een uitkering hebben ontvangen. Tegenover deze hogere onzekerheid staat in de regel een hogere rente.

6. Inflation-linked bonds (inflatiegekoppelde obligaties): dit zijn obligaties waarvan de coupon en de hoofdsom zijn gekoppeld aan de ontwikkeling van de inflatie. Doorgaans wordt de hoofdsom van de obligatie aangepast aan de inflatie, gemeten aan de hand van de stand van een prijsindex. De couponrente stijgt via de aanpassing van de hoofdsom ook mee met de inflatie.

Non-investment grade-obligaties

Obligaties met een mindere kredietstatus vallen in de categorie 'non-investment grade'. Bij deze obligaties heeft de uitgevende instelling dus een lage kredietwaardigheid. Dit betekent dat de kans groter is dat de instelling in gebreke blijft met de couponbetaling of de aflossing. Dit hogere risico gaat gecombineerd met een hoger rendementspotentieel.

In de categorie 'non-investment grade' onderscheiden we staatsobligaties van ontwikkelde landen met een lagere kredietwaardigheid. Een ander type obligaties binnen deze vermogenscategorie is 'high yield-obligaties'. Dit zijn obligaties van bedrijven met een relatief lage kredietwaardigheid. Hierdoor hebben deze obligaties vanwege het hoge risico een verhoudingsgewijs hoge rente (vandaar de naam high yield). Ook beleggingsfondsen die hoofdzakelijk in high yield-obligaties beleggen vallen in deze categorie. Tot slot is er binnen deze vermogenscategorie 'emerging market debt' (obligaties van opkomende markten). Dit kunnen zowel individuele obligaties als beleggingsfondsen zijn die hoofdzakelijk in obligaties uit opkomende markten beleggen.

Investment grade-obligaties

Een obligatie uit de investment grade-categorie heeft een minimale beoordeling door een rating agency – zoals S&P – ontvangen. Binnen de categorie 'investment grade' maken we onderscheid in de soort uitgevende instelling. Hierbij hanteren we de categorie 'staatsobligaties', waaronder naast overheden ook supranationals (bijvoorbeeld: Europese Investerings Bank, EIB) en semi-staat (bijvoorbeeld: Nederlandse Waterschapsbank) vallen. Daarnaast onderscheiden we de categorieën 'bedrijfsobligaties' en 'obligaties met onderpand' (ook wel: covered bondsgenaamd).

1. De categorie 'staatsobligaties' kent over het algemeen de hoogste kredietwaardigheid. Het risico van de obligatie op wanbetaling van een coupon of aflossing is relatief laag in vergelijking met de andere categorieën obligaties.
2. De categorie 'bedrijfsobligaties' omvat obligaties uitgegeven door bedrijven. In de regel ligt de kredietwaardigheid van bedrijfsobligaties lager dan bij staatsobligaties. Dit hogere risico vertaalt zich over het algemeen in een hoger rendementspotentieel.
3. De categorie 'obligaties met onderpand' zijn obligaties waarbij een specifiek onderpand gekoppeld is aan de obligatie. Hierdoor krijgt de obligatiehouder een hogere zekerheid dat de uitgevende instelling de obligatie kan aflossen.

Onder de categorie 'investment grade-obligaties' vallen ook obligatiebeleggingsfondsen en obligatie-indextrackers (een instrument waarmee een index nauwgezet gevolgd wordt) met een duidelijk investment grade-karakter.

Liquiditeiten

Liquide middelen op rekening courant, deposito's en geldmarktfondsen vallen onder liquiditeiten. Geldmarktfondsen zijn beleggingsfondsen die het geld in (kortlopende) deposito's en andere geldmarktproducten beleggen met als doel om een hoger rendement dan liquiditeiten te behalen.

BIJLAGE 2. KENMERKEN EN RISICO'S FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Voorwoord

1 Algemene opmerkingen over beleggen
Risico 1 – Koersrisico
Risico 2 – Renterisico
Risico 3 – Valutarisico
Risico 4 – Debiteurenrisico
Risico 5 – Ondernemingsrisico
Risico 6 – Beursrisico
Risico 7 – Politiek risico
Risico 8 – Liquiditeitsrisico
Risico 9 – Kredietrisico
Risico 10 - Duurzaamheids- of ESG risico

2.1 Aandelen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.1.1 Certificaten van aandelen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.1.2 Aandelenfondsen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.1.3 Gemengde fondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.1.4 Beleggingsproducten met aflossingsvoorwaarden (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

2.2 Derivaten: opties (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.2.1 Wat is een optie?
2.2.2 Hoe werkt een optie?
2.2.3 De contractspecificaties
2.2.4 De uitoefening van opties
2.2.5 Doelstellingen van de optiebelegger
2.2.6 Het kopen van callopties
2.2.7 Het kopen van putopties
2.2.8 Het schrijven van callopties
2.2.9 Het schrijven van putopties
2.2.10 De handel in opties
2.2.11 Procedure bij uitoefening van het optierecht

2.3 Derivaten: futures (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.3.1 De contractspecificaties
2.3.2 Onderliggende waarden en contractgrootte
2.3.3 Laatste handelsdag
2.3.4 Afrekening
2.3.5 Doelstelling van de futurebelegger

2.4 Derivaten: turbo's (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

2.5 Derivaten: warrants (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

2.6 Derivaten: OTC-derivaten (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8)

2.7 Vastgoed en infrastructuur (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

2.7.1 Vastgoedfondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.8 Obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8)
2.8.1 Obligatiefondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

2.9 Investment grade-obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.9.1 Reguliere obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.9.2 Bevoorrechte obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.9.3 Obligaties met variabele rente (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.9.4 Obligaties met vervroegde terugbetaling (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

2.10 Non-investment grade-obligates (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.10.1 High yield-obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
2.10.2 Emerging market debt (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

2.11 Niet-traditionele obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.11.1 Absolute return (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
2.11.2 Gestructureerde producten met kapitaalsgarantie (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
2.11.3 Converteerbare obligatie of 'convertible' (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
2.11.4 Omgekeerd converteerbare obligatie of 'reverse convertible' (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
2.11.5 Directe leningen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
2.11.6 Achtergestelde obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.11.7 Steepener (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.11.8 Perpetuele obligatie (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.11.9 Zerobond (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)
2.11.10 Dual currency-obligatie (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

2.12 Alternatieven (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.1 Hedgefondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.2 Commodities (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.3. Private markets (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.4 Private equity (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.5 Private credit (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)
2.12.6 Vastgoed-CV's (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.7 Niet-genoteerd vastgoed (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.8 Niet-genoteerd infrastructuur (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.9 Obligatie met warrant (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.12.10 Crypto ETP's (risico's: 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10)

2.13 Gestructureerde producten (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

2.14 Beleggingsfondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.1 Aandelenfondsen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.2 Obligatiefondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.3 Vastgoedfondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.4 Geldmarktfondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.5 Gemengde fondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.6 Fondsen met kapitaalgarantie/clickfondsen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.7 Venture capital-fondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.8 Opties- en futuresfondsen (zie ook risico's eerder genoemd)
2.14.9 Fund of funds (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
2.14.10 Paraplufondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

2.15 Tot slot

Voorwoord bijlage 2

Deze beschrijving is onderdeel van uw overeenkomst met InsingerGilissen en bevat algemene informatie over beleggen en de risico's die in het algemeen aan beleggen zijn verbonden. Daarnaast bevat het informatie over de risico's die verschillende financiële instrumenten met zich meebrengen.

De in deze beschrijving opgenomen informatie is uitsluitend bedoeld ter kennisgeving en dient niet te worden uitgelegd als een aanbieding betreffende een financieel, bank- of ander product of dienstverlening. Aan de verstrekte informatie kunnen geen rechten worden ontleend. De hieronder opgenomen informatie en materialen zijn niet bedoeld als juridisch, financieel, belastingtechnisch, boekhoudkundig of enig ander advies. U dient altijd te overwegen of de in deze beschrijving opgenomen effecten geschikt en passend zijn in de relatie tot uw specifieke situatie en financiële positie. In effecten die niet in ons Beleggingsuniversum zijn opgenomen kan niet bij ons worden belegd.

Dit document maakt er geen aanspraak op alle risico's te beschrijven inherent aan beleggingen in financiële instrumenten. De doelstelling is eerder basisinformatie te verstrekken en u te wijzen op de risico's inherent aan beleggingen in financiële instrumenten. U wordt verzocht geen enkele belegging te doen voordat u gevolgen van uw belegging kunt inschatten alsook alle risico's van uw belegging begrijpt. Mocht u na het lezen van dit document nog vragen hebben of nader uitleg hierover wensen, neemt u dan gerust contact met ons op zodat we u hier nader over kunnen inlichten.

1 Algemene opmerkingen over beleggen

U kunt tegenwoordig in nagenoeg alles beleggen: kunst, onroerend goed en een grote verscheidenheid aan financiële instrumenten, waarbij aandelen en obligaties de meest bekende zijn. In de regel zult u geld beleggen dat u niet direct nodig heeft voor consumptieve doeleinden. Het doel van beleggen is duidelijk en altijd hetzelfde; u belegt in de hoop of verwachting dat het in de belegging geïnvesteerde bedrag zal toenemen.

Er zijn diverse factoren die bij beleggen een belangrijke rol spelen. De meest belangrijke factoren zijn echter risico en rendement. Bij beleggen gaan rendement en risico hand in hand. De algemene regel is: hoe hoger het gewenste rendement, hoe hoger het risico (zijnde de kans dat het beoogde rendement niet wordt gehaald). Welke mate van risico u bereid bent te nemen, is persoonlijk.

Het is echter ook niet zwart of wit. U bent niet verplicht tussen het ene uiterste (compleet risicomijdend) en het andere uiterste (risicovol) te kiezen. Er zijn verschillende combinaties te bedenken. U kunt immers gebruikmaken van de eigenschappen van verschillende financiële instrumenten die soms tegengesteld bewegen. Zo kan het verlies van het ene financiële instrument gecompenseerd worden met de winst van het andere. Het is ook mogelijk om met relatief risicovolle producten (bijvoorbeeld derivaten) het risico van minder risicovolle producten (bijvoorbeeld aandelen) af te dekken. Op die manier kunt u het risico mitigeren, maar niet uitsluiten. U moet zich realiseren dat er altijd bepaalde risico's verbonden zijn aan beleggen. Wees u daarvan bewust wanneer u besluit om te gaan beleggen.

Zoals gezegd, gaan rendement en risico altijd samen. Er zijn verschillende soorten risico's, waarvan de omvang afhankelijk is van het soort product waarin men belegt en de type dienst die men afneemt. Hieronder gaan we nader in op een aantal soorten risico's.

Risico 1 – Koersrisico

Dit risico bestaat uit fluctuaties van de koers op de markt waarop het betreffende financiële instrument wordt verhandeld, waardoor de waarde van de betreffende belegging in waarde schommelt. Deze fluctuaties kunnen bijvoorbeeld het gevolg zijn van een negatief bericht over een bepaalde onderneming, de financiële markt in het algemeen of de rentestand.

Risico 2 – Renterisico

Renterisico bestaat uit twee componenten: het herbeleggingsrisico en het koersrisico. Het herbeleggingsrisico wordt veroorzaakt door het gegeven dat u uw geld slechts één keer kunt uitgeven. Indien u een bepaald bedrag voor een bepaalde periode heeft vastgelegd in een bepaald financieel instrument tegen een bepaald rentepercentage, en de rente op de kapitaalmarkt stijgt, dan loopt u rendement mis. U heeft echter als voordeel dat u geen verlies lijdt als de rente op de kapitaalmarkt daalt. Onder renterisico met betrekking tot een obligatie wordt verstaan: het risico dat een obligatie in waarde daalt ten gevolge van een rentestijging. Het renterisico wordt bepaald door twee factoren. Ten eerste is dat de beweeglijkheid van de rente. Dit kunnen we meten met behulp van de 'standaarddeviatie van de rente'. Daarnaast speelt de gevoeligheid van de obligatie(portefeuille) voor renteveranderingen een belangrijke rol. Deze gevoeligheid meten we met behulp van de 'duration'. Deze maatstaf meet de relatieve gevoeligheid van een obligatie(portefeuille) voor wijzigingen in de rente. Stel dat de duration gelijk is aan vijf, en de rente stijgt met één procentpunt (100 basispunten), dan daalt de waarde van de obligatie met vijf procentpunten.

Risico 3 – Valutarisico

Heeft u een belegging in een andere valuta dan de euro, dan zult u alle uitkeringen en de aflossing ook in diezelfde valuta ontvangen. Indien de koers van die valuta ten opzichte van de euro daalt, zal het rendement lager kunnen uitvallen. Ook kan het voorkomen dat u een lager bedrag dan het geïnvesteerde bedrag in euro krijgt uitgekeerd. Aan de andere kant kunt u bij een koersstijging een hoger rendement behalen.

Risico 4 – Debiteurenrisico

Het debiteurenrisico omvat het risico dat de partij waarin u heeft geïnvesteerd over onvoldoende financiële middelen beschikt om het rendement waar u recht op heeft of de hoofdsom terug te betalen (zie ook 'Risico 9 – Kredietrisico').

Risico 5 – Ondernemingsrisico

Bij sommige financiële instrumenten (zoals aandelen) wordt u voor een gedeelte eigenaar van de onderneming waarin u heeft geïnvesteerd. Uiteraard deelt u daardoor mee in de winst van de onderneming. Maar als de onderneming verlies draait, zult u geen winstuitkering ontvangen en is de kans aanwezig dat de waarde van uw aandelen zal dalen.

Risico 6 – Beursrisico

Het beursrisico is afhankelijk van het beursklimaat. Bij een positief sentiment op de beurs zullen de koersen stijgen en bij een negatieve stemming dalen. Dit sentiment kan door diverse factoren worden beïnvloed, zoals het vertrouwen van consumenten in de economie of dreigende veranderingen van de rente.

Risico 7 – Politiek risico

Ook het politieke klimaat in een bepaald land of bepaalde regio in de wereld brengt risico's met zich mee. Het spreekt voor zich dat beleggen in een gebied met een politiek stabiele situatie meer zekerheid geeft dan een plaats met politieke onrust of een grote kans daarop.

Risico 8 – Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico betreft het risico dat een belegging bij verkoop in het geheel niet of niet goed verhandelbaar is, waardoor de belegging niet of alleen tegen een lage prijs kan worden verkocht. Dit kan betekenen dat de beleggingen tegen een minder goede prijs of in het geheel niet verkocht kunnen worden.

Risico 9 – Kredietrisico

Onder kredietrisico verstaan we het risico dat een debiteur niet aan zijn betalingsverplichtingen kan voldoen. Dat wil zeggen dat de uitgevende instelling niet in staat is om de rente en/of aflossing te betalen aan de belegger. Er zijn verschillende manieren om dit risico in kaart te brengen. Een veelgebruikte manier is credit rating: een soort

kredietwaardigheidskeurmerk. Agencies als Moody's, Standard & Poor's en Fitch geven credit ratings aan obligaties en leningen. Bij Standard & Poor's is de hoogste credit rating AAA (Triple A); deze wordt bijvoorbeeld verstrekt aan overheden met een solide financiële positie. De laagste rating is C; deze wordt verstrekt aan bedrijven die een groot risico lopen om in financiële moeilijkheden te komen.

In de regel hebben beleggers twee mogelijkheden om het kredietrisico dat ze lopen te beïnvloeden. Ten eerste is dat door de keuze van de debiteur. Indien u een laag kredietrisico wilt lopen, dan kunt u zich richten op de obligaties en leningen van overheden en bedrijven met een solide financiële positie. Ook kan een belegger het kredietrisico beïnvloeden in zijn keuze voor een bepaald type obligatie of lening van een debiteur. Sommige ondernemingen geven zowel 'secured' als 'unsecured' obligaties en/of leningen uit. Een obligatielening wordt 'secured' genoemd wanneer deze beschermd is door een bepaald onderpand. Dat wil zeggen dat de houder van deze obligatie of lening bij faillissement als eerste recht heeft op de opbrengsten vanuit de verkoop van dit onderpand. Een 'unsecured' obligatie heeft deze bescherming niet. In de regel heeft een 'secured' obligatielening een lager kredietrisico dan een 'unsecured' obligatielening.[1]

Op de volgende pagina's vindt u een omschrijving van de kenmerken en risico's van financiële instrumenten. Per instrument vindt u een verwijzing naar de hierboven genoemde risico's.

Naast bovenstaande risico's is er binnen de portefeuille ook sprake van duurzaamheids- of ESG risico's. Dit risico kan zich mogelijk manifesteren als één of meerdere van bovenstaande risico's. Graag lichten we dit hieronder toe.

Risico 10 – Duurzaamheids- of ESG-risico (ecologisch, sociaal, governance)

Een duurzaamheidsrisico treedt op als een ESG-gebeurtenis of omstandigheid een wezenlijk negatief effect kan hebben op de waarde van een belegging. Duurzaamheidsrisico's zijn niet nieuw maar worden in toenemende mate erkend. Hoewel een duurzaamheidsrisico niet direct effect hoeft te hebben op de waarde van een belegging, kan het zich uiten via andere risico's, zoals een prijsrisico, liquiditeitsrisico, of kredietrisico. Er zijn verschillende bronnen van duurzaamheidsrisico's die van invloed kunnen zijn op een belegging. Niet alle risico's zijn relevant voor alle beleggingen. Hieronder volgen enkele voorbeelden van dergelijke bronnen:

1.1. Fysieke en transitierisico's voor een belegging, met betrekking tot klimaatrisico's, zoals overstromingen, hittegolven, stormen en droogte. Het nalaten fysieke klimaatrisico's afdoende te beheersen kan onder andere de vernieling van of schade aan faciliteiten ten gevolg hebben, de verstoring of uitval van aanvoerketens en logistiek, en mogelijke wijzigingen in de vraag naar producten en diensten. Transitierisico's kunnen sociale factoren omvatten, bijvoorbeeld wanneer consumentgewoonten veranderen en technologieën verder worden ontwikkeld. Het nalaten transitierisico's afdoende te beheersen kan een ongunstig effect hebben op de waarde van een investering.

1.2. Reputatierisico's voor een belegging kunnen optreden als gevolg van slecht management, ethische misstappen, het nemen van buitengewone risico's of een gebrek aan due diligence. Reputatieschade kan leiden tot het kwijtraken van klanten of relaties met leveranciers, of het terugtrekken van financiering door financiële partners.

1.3. Regulerings- en procedurele risico's voor een belegging kunnen het gevolg zijn van wetsovertredingen of schade aan interne of externe stakeholders, door bepaald handelen of juist nalaten. Dit kan leiden tot bijvoorbeeld geldboetes, straffen of schikkingen, of de intrekking van exploitatievergunningen.

1 Uit diverse onderzoeken blijkt dat beleggen, historisch gezien, op langere termijn een hoge opbrengst oplevert. Uit de studie van Ibbotson en Sinquefield (Verenigde Staten) blijkt dat gedurende een periode van 75 jaar de gemiddelde jaarlijkse opbrengst vóór belastingen van aandelen 10,7%, van kleinere ondernemingen (de zogenoemde 'small caps') 12,5%, van bedrijfsobligaties 5,8% en van overheidsobligaties 5,3% was.

Dit zijn gunstige cijfers. Echter, de algemene waarschuwing dat in het verleden behaalde resultaten geen garantie voor de toekomst bieden, geldt onverkort. Ook kan het zijn dat er gedurende de periode grote waarde schommelingen zijn. U zult altijd voorzichtig met beleggingen moeten omgaan, zoals blijkt uit de hierboven omschreven risico's.

2.1 Aandelen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Aandelen zijn deelnemingen in het eigen vermogen van een vennootschap. De aandeelhouder mag zich – economisch gezien – beschouwen als eigenaar van een onderneming. Bij aandelen is derhalve sprake van risicodragend kapitaal. In geval van faillissement kan de waarde teruglopen tot nul.

De waardeontwikkeling is vooral afhankelijk van de gerealiseerde en verwachte bedrijfsresultaten van de betrokken vennootschap. Aandeelhouders komen pas voor dividend in aanmerking nadat alle overige kapitaalverschaffers het aan hen toekomende rendement hebben ontvangen.
Aandelen zijn beleggingsinstrumenten waarbij de periodieke vergoeding (dividend) niet contractueel is vastgesteld maar afhankelijk is van de financiële prestaties van de onderneming. Verder geldt dat de aandeelhouders als laatste aan bod komen bij een eventueel faillissement; eerst komen de verschaffers van vreemd vermogen aan bod. Dit betekent dan ook dat aandeelhouders een relatief groter risico lopen.

Aandelen betalen geen contractueel overeengekomen periodieke vergoeding, maar een onzekere periodieke vergoeding die afhankelijk is van de financiële prestaties van de onderneming. Gegeven dit feit geldt dat de economische groei en vooruitzichten van bijzonder groot belang zijn. Immers, hoe beter de economische prognoses, hoe hoger de groei in de resultaten van de onderneming en hoe hoger de waarde van het aandeel. Op gelijke wijze geldt dat een verslechtering van de groei en vooruitzichten een negatief effect heeft op de waarde van de onderneming.

Hoewel de renteontwikkeling voor aandelen minder van belang is dan voor obligaties, geldt dat een stijgende rente vaak niet goed is voor een belegging in aandelen. Dit komt omdat een periode van rentestijgingen vaak gepaard gaat met een periode waarin de inflatieverwachtingen toenemen en inflatie kan resulteren in een drukkend effect op de winstmarges van ondernemingen.

Ondanks dat beleggers in aandelen geen juridisch afdwingbaar recht hebben op een bepaalde periodieke uitkering, staan zij toch bloot aan kredietrisico. Immers, indien een onderneming niet langer aan zijn verplichtingen kan voldoen, dan bestaat er een reële kans op faillissement. In geval van faillissement staan de beleggers in aandelen doorgaans achteraan in de rij. Pas wanneer de verschaffers van vreemd vermogen zijn betaald, komt de aandelenbelegger in beeld.

Tal van wetenschappelijke onderzoeken hebben aangetoond dat de waardering op de aandelenmarkten – veelal gemeten met indicatoren als de koers-winstverhouding of het dividendrendement – niet altijd oorzakelijk verbonden is met de ontwikkelingen in de economie. Vaak heeft dit zijn oorsprong in het sentiment op de aandelenmarkt. Een goed voorbeeld was de periode 1999 - 2000 (de internetbubbel) toen de waarderingen op de aandelenmarkt op een bijzonder hoog niveau stonden zonder dat dit werd ondersteund door een spectaculaire economische ontwikkeling. Een hoge waardering in de aandelenmarkten kan om die reden een bron van risico zijn.
Een stijgende rente kan ook gevolgen hebben voor aandelen, wat een risico met zich meebrengt. Ondernemingen kunnen besluiten om gebruik te maken van gedeeltelijke financiering met vreemd vermogen (zgn. 'leverage'). Het doel is om met leverage extra rendement te behalen, waarbij de kosten(rente) van vreemd vermogen wordt overtroffen door winsten van de onderneming. Deze medaille heeft echter een keerzijde; wanneer de resultaten negatief zijn – zoals in de periode 2008- 2009 – kan leverage ervoor zorgen dat de verliezen eveneens worden vergroot. Daarnaast brengt het gebruik van leverage de noodzaak van herfinanciering met zich mee. Een onderneming loopt altijd het risico te moeten herfinancieren op een moment dat de toegang tot de kredietmarkt slecht is en/of duur.
De risico's van een belegging in aandelen kunnen dus verschillend zijn, afhankelijk van onder meer de ontwikkelingen bij de onderneming en de kwaliteit van het management. Onder gunstige marktomstandigheden zullen de koersen van de aandelen in de regel gaan stijgen waardoor u koerswinst kunt behalen, ook zullen de uitgevende instellingen eerder en wellicht meer dividend uitkeren. Omgekeerd geldt ook onder slechte omstandigheden dat u koersverlies kunt lijden of in het ergste geval uw inleg verliezen. Uw verlies is beperkt tot uw inleg. U zult nooit meer verliezen dan dat u heeft belegd. Onder slechte of slechtere omstandigheden zullen de uitgevende instellingen wellicht een lager of in het geheel geen dividend kunnen uitkeren.

2.1.1 Certificaten van aandelen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Certificaten van aandelen zijn effecten die originele aandelen vertegenwoordigen. De aandelen zelf zijn meestal in beheer bij een administratiekantoor. Certificaathouders zijn als het ware deelgerechtigd in de onderliggende aandelen. Niet alle rechten die zijn verbonden aan aandelen, zijn ook van toepassing op certificaten van aandelen (vaak is bijvoorbeeld het aan aandelen verbonden stemrecht beperkt). De risico's zijn in principe dezelfde als de risico's aan gewone aandelen. Onder gunstige marktomstandigheden zullen de koersen van de aandelen in de regel gaan stijgen waardoor u koerswinst kunt behalen, ook zullen de uitgevende instellingen eerder en wellicht meer dividend uitkeren. Omgekeerd geldt ook onder slechte omstandigheden dat u koersverlies kunt lijden of in het ergste geval uw inleg verliezen. Uw verlies is beperkt tot uw inleg. U zult nooit meer verliezen dan dat u heeft belegd. Onder slechte of slechtere omstandigheden zullen de uitgevende instellingen wellicht een lager of in het geheel geen dividend kunnen uitkeren.

2.1.2 Aandelenfondsen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Zoals de naam al zegt, zijn deze fondsen hoofdzakelijk samengesteld uit aandelen. Voor een uitgebreide uitleg van beleggingsfondsen verwijzen we u naar 2.14. In de regel gedragen aandelen in fondsen zich als een aandeel, daarom zal een aandelenfonds, onder gunstige marktomstandigheden in waarde gaan stijgen waardoor u koerswinst kunt behalen. Omgekeerd geldt ook onder slechte omstandigheden dat u koersverlies kunt lijden of in het ergste geval uw inleg verliezen.

2.1.3 Gemengde fondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Bij gemengde fondsen is er sprake van een mix van effecten zoals aandelen, obligaties of geldmarktinstrumenten. De klassieke gemengde fondsen richten zich naar een vooraf bepaald percentage aandelen (bijvoorbeeld minder dan 35%, 50% of meer dan 65% aandelen). Het is voor de classificatie van belang om per fonds na te gaan in welke mate het fonds in aandelen en obligaties belegt. Hier worden echter gemengde fondsen geclassificeerd als zijnde aandelen, gezien het risico dat aandelen ten opzichte van obligaties met zich meebrengen. Men wil immers niet onbewust meer risico aannemen dan de categorisatie aangeeft. Onder gunstige marktomstandigheden zullen de koersen in de regel gaan stijgen waardoor u koerswinst kunt behalen. Omgekeerd geldt ook dat u onder slechte of slechtere omstandigheden koersverliezen kunt lijden of in het ergste geval uw inleg verliezen. De mate van stijging dan wel daling onder diverse marktomstandigheid hangt ook af van de samenstelling van het fonds. Bij gemengde fondsen moet u rekening mee houden dat de componenten elkaar kunnen dempen. Een voordeel hiervan kan zijn dat de volatiliteit van de koers gedempt wordt, dan wil zeggen dat het niet zeer snel op en neer zal gaan. De samenstelling van het fonds kan er ook voor zorgen dat de opwaartse beweging van de koers niet zo sterk zou kunnen zijn.

2.1.4 Beleggingsproducten met aflossingsvoorwaarden (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Beleggingsproducten waarbij de (hoogte van de) aflossing verbonden is met voorwaarden (bijvoorbeeld het verloop van een index), classificeren we als 'aandelen'. Dit aangezien de uitkomst van de belegging onzeker is.

2.2 Derivaten: opties (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

We classificeren derivaten, waaronder opties, onder 'aandelen'. Er zijn vele soorten derivaten; deze behandelen we in volgende paragrafen.

2.2.1 Wat is een optie?

Een optie geeft de koper het recht gedurende een vastgestelde termijn (de looptijd) een vaste hoeveelheid van een onderliggende waarde tegen een overeengekomen prijs te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie). Met onderliggende waarde bedoelt men bijvoorbeeld een vast aantal aandelen, een index of valuta. De waarde van de optie is gebaseerd op de waarde van het onderliggende product, de looptijd, de beweeglijkheid van de prijs van de onderliggende waarde en de rente.

Op de beurs of een handelsplatform worden opties verhandeld op diverse onderliggende waarden, zoals aandelen, aandelenindices en valuta. Opties kunnen op de beurs en 'over-the- counter' (OTC) worden verhandeld. OTC-derivaten hebben meestal betrekking op onderliggende waarden, zoals valuta, rente en grondstoffen. Alle opties die betrekking hebben op één onderliggende waarde, vormen samen een optieklasse.

2.2.2 Hoe werkt een optie?

Een belegger die een optie koopt, doet dat door een zogenoemde openingskoop en wordt de koper genoemd. Het bedrag dat een belegger voor de optie betaalt, heet een premie. De kooppositie die nu ontstaat in call- of putopties wordt ook wel een long-positie genoemd. De koper heeft het recht om per optie de vaste hoeveelheid van de onderliggende waarde tegen een vastgestelde prijs te kopen (calloptie) of te verkopen (putoptie) gedurende de looptijd.

De optie houdt ooit op te bestaan; men noemt dat de expiratie van de optie. Als de koper van zijn recht gebruik wil maken, moet hij zijn optie uitoefenen. Dit moet hij wel gedurende de looptijd doen. Na expiratie bestaat de optie en dus het recht niet meer. Als de koper zijn recht tijdens de looptijd niet heeft uitgeoefend of verkocht, loopt zijn optie waardeloos af en heeft hij de premie die hij heeft betaald als verlies. Meer dan de betaalde premie kan de koper van een optie niet verliezen.

Tegenover de koper (die een recht heeft gekocht) staat de verkoper, die schrijver wordt genoemd. De schrijver is zijn positie aangegaan met een openingsverkoop. Als de koper dat eist, heeft de schrijver de plicht om de onderliggende waarde te leveren (in het geval van een calloptie) of af te nemen (in het geval van de putoptie). De positie van de schrijver noemt men ook wel een short-positie.

De schrijver ontvangt op het moment van het aangaan van de short-positie de premie die de koper heeft betaald. Als de schrijver gedurende de looptijd niet wordt 'aangewezen', bestaat de winst van de schrijver uit de ontvangen premie.

Indien iemand een calloptie schrijft terwijl hij de onderliggende waarde zelf bezit, wordt de optie als 'gedekt' aangemerkt. Een belegger kan ook een calloptie schrijven zonder dat hij de onderliggende waarde bezit. In zo'n geval spreekt men over 'ongedekt' schrijven. Geschreven putopties zijn altijd ongedekt.

Aan short-posities zijn risico's verbonden. Voor het houden van short-posities wordt een zekerheid verlangd. De soort en hoeveelheid van deze zekerheid hangt af van de positie/product. Als een koper zijn optie gedurende de looptijd kwijt wil, kan hij dat doen door de optie te verkopen.

Aan het kopen en verkopen van opties zijn risico's verbonden. Een belegger dient niet over te gaan tot het kopen van een optie als hij niet in staat is de betaalde premie te verliezen. Bovendien moet een belegger geen optie schrijven als hij niet in staat is een aanzienlijk financieel verlies te lijden.

2.2.3 De contractspecificaties

De opties die op de derivatenmarkt worden verhandeld, voldoen aan een aantal standaardvoorwaarden. De standaardisatie heeft betrekking op de contractgrootte, de looptijd, de afloopdatum (expiratiedatum) en de uitoefenprijs. Deze gegevens vormen onderdeel van de contractspecificaties.

De contractgrootte is de hoeveelheid onderliggende waarde waarop één optie betrekking heeft. Dat kan bijvoorbeeld zijn: honderd aandelen. De looptijd van een optie is de maximale termijn waarbinnen de optie een recht vertegenwoordigt. Na de expiratie heeft de optie geen waarde meer. Er worden opties verhandeld met verschillende looptijden van één maand tot vijf jaar. De uitoefenprijs is de prijs waartegen de houder van de optie de onderliggende waarde bij uitoefening van de optie mag kopen of verkopen; de uitoefenprijs wordt genoteerd per eenheid van de onderliggende waarde. De laatste handelsdag van een optie is de laatste dag waarop handel in aflopende optieseries mogelijk is.

2.2.4 De uitoefening van opties

Afwikkeling bij uitoefening is mogelijk op twee verschillende manieren: door levering (zoals bij aandelenopties) of door verrekening in contanten (zoals bij indexopties en valutaopties). Het verrekenen in contanten – hetgeen cash settlement wordt genoemd – gebeurt op basis van de uitoefenprijs en de afrekeningswaarde (ofwel: settlementsprijs). In het geval van contante verrekening ontvangt de koper van een call op expiratie het verschil tussen de uitoefenprijs en de settlementsprijs, maar alleen in het geval de uitoefenprijs de laagste van de twee is. De koper van een put ontvangt het verschil tussen de uitoefenprijs en de settlementsprijs, maar alleen in het geval de uitoefenprijs de hoogste van de twee is.

De waarden waarop beursgenoteerde opties worden genoteerd – de onderliggende waarden – worden door de betreffende beurs of handelsplatform geselecteerd. Op grond van zwaarwegende omstandigheden kan een betreffende beurs of handelsplatform besluiten een optieklasse uit de notering te nemen.

Ten aanzien van OTC-optiecontracten komen partijen de onderliggende waarden overeen.

De munteenheid van het land van herkomst van de onderliggende waarde wordt in principe ook de munteenheid waarin de opties op die waarden worden genoteerd.

De premie, dat is de koers van een optie, komt tot stand door vraag en aanbod van partijen, die aan de handel op de derivatenmarkt deelnemen.

In geval van een fusie of overname, herkapitalisatie, splitsing, claimemissie of uitgifte van bonusaandelen kunnen optiecontracten door een betreffende beurs of handelsplatform (of partijen in het geval van OTC-optiecontracten) worden aangepast. De onderliggende waarde zelf kan worden vervangen, maar ook de handelseenheid, de uitoefenprijs, de hoeveelheid onderliggende waarde en het aantal opties kunnen worden gewijzigd. In gevallen waarin de optienotering niet kan worden gehandhaafd, zal moeten worden overgegaan tot afrekening in contanten.

2.2.5 Doelstellingen van de optiebelegger

Bescherming tegen koersdaling

Opties bieden beleggers tevens de mogelijkheid zich te beschermen tegen de koersdalingen van de onderliggende waarde. De belegger die een bescherming met een grootte naar keuze wil, kan dat doen door het kopen van putopties. Door het schrijven van callopties kan de belegger zich gedeeltelijk beschermen tegen koersdaling. Deze bescherming beperkt zich tot de hoogte van de ontvangen premie.

Het behalen van koerswinst

De koper van een optie verwacht een verandering in de koers van de onderliggende waarde. De koper van een calloptie hoopt op een stijging van de koers; de koper van een putoptie op een daling.

Het verkrijgen van extra inkomen

Een belegger kan ook besluiten callopties te schrijven om op die manier premie te ontvangen. Let op: als hij wordt aangewezen om de onderliggende waarde te leveren, zal hij deze onderliggende waarde – in de regel – beneden de marktwaarde moeten verkopen.
Als de houder van de putoptie zijn recht heeft uitgeoefend, zal de schrijver van die putoptie de onderliggende waarde – in de regel – boven de marktwaarde moeten kopen.

Het verlies van de schrijver kan – al dan niet gereduceerd door de ontvangen optieopbrengst – aanzienlijk zijn als het gaat om een grote verandering in de koers van de onderliggende waarde.

2.2.6 Het kopen van callopties

De koper van een calloptie kan profiteren van koersstijgingen van de onderliggende waarde die zich gedurende de looptijd van de optie voordoen. Hij heeft namelijk met zijn optie het recht om de onderliggende waarde tegen een vooraf afgesproken prijs aan te schaffen.

Als de koers van de onderliggende waarde stijgt, moet de houder van een calloptie zelf stappen ondernemen om zijn mogelijke optiewinst te realiseren.

Er zijn dan twee mogelijkheden. Hij kan zijn optie verkopen op de derivatenmarkt. De winst bestaat in dit geval uit de verkoopopbrengst minus de premie en de transactiekosten. Hij kan ook besluiten om de optie uit te oefenen. Afhankelijk van de specificaties van de optie, zal bij uitoefening de onderliggende waarde aan de houder worden geleverd.

Risico: indien de koers van de onderliggende waarde gelijk blijft, of juist daalt, kan de houder van een calloptie (een gedeelte van) het geïnvesteerde bedrag verliezen. In principe is het maximale verlies dat de koper van een calloptie kan lijden het gehele geïnvesteerde bedrag, te weten de premie plus de transactiekosten.

2.2.7 Het kopen van putopties

De koper van een putoptie verschaft zich de mogelijkheid om koersdalingen van de onderliggende waarde, die zich gedurende de looptijd van de optie voordoen, te benutten.

Indien de koers van de onderliggende waarde daalt, kan de houder van de putoptie, die zijn winst wil realiseren, kiezen uit twee mogelijkheden. Ten eerste kan hij zijn optie op de derivatenmarkt verkopen. Zijn winst bestaat in dit geval uit de stijging van de premie. Daarnaast kan hij besluiten om zijn putoptie uit te oefenen. Afhankelijk van de specificaties van de optie, zal bij uitoefening de onderliggende waarde door de houder worden verkocht.

Risico: indien de koers van de onderliggende waarde gelijk blijft, of juist stijgt, kan de houder van een putoptie (een gedeelte van) het geïnvesteerde bedrag verliezen. In principe is het maximale verlies dat de koper van een putoptie kan lijden het gehele geïnvesteerde bedrag, te weten de premie plus de transactiekosten.

2.2.8 Het schrijven van callopties

De schrijver van een calloptie neemt de verplichting op zich om de onderliggende waarde tegen de uitoefenprijs te verkopen indien hij daartoe wordt aangewezen. Hij ontvangt in ruil daarvoor de optiepremie.

Callopties schrijven met onderliggende waarde

Voor beleggers die callopties schrijven op een onderliggende waarde die zij al in bezit hebben (gedekt schrijven van calls), bestaat de volgende belangrijke doelstelling: het behalen van extra rendement op een beleggingsportefeuille door het ontvangen van de premie. Een gevolg van deze doelstelling is dat de belegger het risico aanvaardt om de onderliggende waarde tegen een door hem geselecteerde prijs, namelijk de uitoefenprijs, te moeten verkopen.

Indien de koers van de onderliggende waarde beneden de uitoefenprijs daalt, zal de optie vermoedelijk aflopen zonder te worden uitgeoefend en kan de schrijver de opbrengst, te weten de ontvangen premie, behouden. De schrijver kan echter ook zijn positie liquideren door op de derivatenmarkt een sluitingstransactie uit te laten voeren, te weten een sluitingskoop.

Indien de beurskoers van de onderliggende waarde echter boven de uitoefenprijs stijgt, is de kans reëel dat de calloptie zal worden uitgeoefend. Van de schrijver zal dan worden geëist dat hij de onderliggende waarde levert. De effectieve verkoopprijs zal dan gelijk zijn aan de uitoefenprijs (de prijs waarvoor de schrijver de aandelen moet leveren) plus de ontvangen premie. Wat de koers van de aandelen ook doet, meer dan deze effectieve verkoopprijs zal de schrijver nooit krijgen.

Callopties schrijven zonder onderliggende waarde

Beleggers die callopties schrijven zonder de onderliggende waarde te bezitten (het zogenaamde ongedekt schrijven van calls), moeten zich realiseren dat zij in principe een ongelimiteerd risico lopen.
Als de koers van de onderliggende waarde boven de uitoefenprijs stijgt, is de kans reëel dat de calloptie zal worden uitgeoefend. Van de schrijver zal dan geëist worden dat hij de onderliggende waarde levert tegen de uitoefenprijs. Aangezien de schrijver de onderliggende waarde niet bezit, zal hij deze (tegen de geldende hogere

koers) moeten kopen. De koers van de onderliggende waarde kan in theorie onbeperkt stijgen, wat betekent dat de schrijver van een ongedekte calloptie een ongelimiteerd risico loopt.

Risico
Gelet op de grote verliezen die geleden kunnen worden, is het schrijven van opties alleen geschikt voor ervaren beleggers die financieel in staat zijn om deze eventuele verliezen te dragen. De omvang van het risico van de schrijver hangt in belangrijke mate af van het feit of de belegger gedekte of ongedekte opties heeft geschreven.

Een schrijver van een gedekte of ongedekte calloptie die verwacht te moeten leveren als gevolg van een koersstijging van de onderliggende waarde, kan zich, zolang hij nog niet is aangewezen, van zijn verplichting tot levering van de onderliggende waarde ontdoen door op de derivatenmarkt een sluitingskoop te doen.

2.2.9 Het schrijven van putopties

De schrijver van een putoptie neemt de verplichting op zich om de onderliggende waarde tegen de uitoefenprijs te zullen kopen indien hij daartoe wordt aangewezen. Hij ontvangt in ruil daarvoor de optiepremie.

Voor beleggers die putopties schrijven, bestaat de volgende belangrijke doelstelling: het behalen van rendement door het ontvangen van de premie. Een gevolg van deze doelstelling is dat de belegger het risico aanvaardt om tegen een door hem geselecteerde prijs, namelijk de uitoefenprijs, de onderliggende waarde te moeten kopen. Die aankoopprijs is dan gelijk aan de uitoefenprijs, verminderd met de premie. Indien de optie echter niet wordt uitgeoefend, zal hij de onderliggende waarde niet geleverd krijgen. Wel kan hij in dat geval de premie behouden.

Risico: de schrijver van een putoptie stelt zich bloot aan het risico dat hij de onderliggende waarde moet kopen tegen een koers die veel hoger is dan de actuele beurskoers. Een geschreven putoptie wordt altijd als ongedekt aangemerkt. De schrijver van een putoptie moet daarom de financiële draagkracht hebben om de onderliggende waarde in geval van uitoefening te kunnen kopen. Hij zal daarom zekerheid moeten stellen.

2.2.10 De handel in opties

Een belegger die een optie wil kopen of verkopen, kan dat doen door een order te plaatsen. De betreffende beurs of handelsplatform kan niet garanderen dat er voor elke optieserie altijd een markt van voldoende omvang zal zijn om het een belegger mogelijk te maken zijn openstaande positie (op een bepaalde prijs) te liquideren. Uiteraard kan ook niet worden gegarandeerd dat een gunstige prijsontwikkeling van de onderliggende waarde het de houder van een optie mogelijk maakt die optie met winst te doen verkopen. De schrijver van een putoptie en/of een ongedekte calloptie loopt een risico.

Een belegger die een OTC-optie wil kopen of verkopen, kan dat doen door een OTC-derivatencontract te sluiten met InsingerGilissen als tegenpartij. De markt in OTC-derivaten kan soms een illiquide markt zijn, met als gevolg dat het niet altijd mogelijk is om posities tegen een gunstige prijs te sluiten of te verkopen.

2.2.11 Procedure bij uitoefening van het optierecht

Een verzoek tot uitoefening is onherroepelijk. Indien er opties worden uitgeoefend op de beurs, wordt op willekeurige wijze (at-random) een schrijver geselecteerd die de onderliggende waarde moet leveren (in geval er een calloptie met fysieke levering wordt uitgeoefend), kopen (in geval er een putoptie met fysieke levering wordt uitgeoefend) of afrekenen in geld (in geval van verrekening in contanten).
Schrijvers van opties dienen zo spoedig mogelijk op de hoogte worden gesteld van het feit dat zij zijn aangewezen om de onderliggende waarde te verkopen (in geval van geschreven callopties met fysieke levering), kopen (in geval van geschreven putopties met fysieke levering) of in geld af te rekenen (in geval van verrekening in contanten).

2.3 Derivaten: futures (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Een future is een overeenkomst (termijncontract) tot koop of verkoop van een goed of een financiële waarde die op een bepaald tijdstip in de toekomst door de verkoper aan de koper moet worden geleverd. Dit tegen een prijs die bij het aangaan van het contract wordt vastgelegd.

Op een beurs of handelsplatform worden futures verhandeld op diverse onderliggende waarden, zoals aandelen, aandelenindices, commodities (goederen) en valuta.

Een belegger kan een future die op de derivatenmarkt wordt verhandeld kopen of verkopen door een order te plaatsen bij een broker.

Een belegger die een future koopt, doet een openingsaankoop. Hierdoor creëert hij een long-positie, een ander woord voor kooppositie. In principe maakt de koper winst als de koers van zijn future stijgt, en verlies als de koers van zijn future daalt. Een belegger die een future verkoopt, doet een openingsverkoop. Door de openingsverkoop creëert de belegger een short-positie. De verkoper maakt winst als de koers van de verkochte future daalt, en verlies als de koers van de verkochte future stijgt.

Indien de koper respectievelijk verkoper van een future zijn positie wil liquideren, doet hij dit door een sluitingsverkoop of sluitingskoop te verrichten.

Kenmerkend voor de handel in futures is dat de investering bij het openen van de positie alleen bestaat uit de zekerheid (de zogenaamde initial margin), zoals die met de broker is overeengekomen. De broker bepaalt de soort en hoeveelheid zekerheid die hij van de belegger verlangt.

Winsten en verliezen kunnen van dag tot dag worden bijgehouden en direct in geld worden verrekend op basis van de slotkoers van de betreffende future. De verrekening wordt ook wel de variation margin genoemd. Een belegger dient niet in futures te handelen als hij niet in staat is om een mogelijk aanzienlijk financieel nadeel te lijden. Cliënten die een future-transactie willen afsluiten, doen er verstandig aan om zich eerst te vergewissen van de precieze voorwaarden die door hun broker worden gehanteerd bij het berekenen van de vereiste zekerheid.

Een belegger kan tevens een future afsluiten met InsingerGilissen in het kader van OTC- derivatendienstverlening. InsingerGilissen treedt dan op als wederpartij van de belegger. InsingerGilissen treedt voornamelijk op als OTC-wederpartij ten aanzien van valutatermijncontracten.

Futures zijn dus een afgeleid product/derivaat; ze ontlenen hun waarde aan de prijs van een ander product. Derivaten als deze zijn daarom als Aandelen geclassificeerd.

2.3.1 De contractspecificaties

De futures die op een beurs of handelsplatform worden verhandeld, zijn gestandaardiseerd. Dat wil zeggen dat de specificaties van de futures door de betreffende beurs of handelsplatformzijn voorgeschreven en dat daar niet van kan worden afgeweken. De standaardisatie heeft onder andere betrekking op de onderliggende waarde, de contractgrootte, de munteenheid, de laatste handelsdag, en de leverings- of afrekeningscondities. De contractspecificaties van de futures zijn terug te vinden op de website van de betreffende beurs of handelsplatform.
Alleen de koers van de future is variabel.

De futures die een belegger met InsingerGilissen afsluit in het kader van OTC- derivatendienstverlening worden bilateraal overeengekomen. Dergelijke overeenkomsten zijn niet altijd gestandaardiseerd en bieden ruimte voor specifieke wensen van partijen.

2.3.2 Onderliggende waarden en contractgrootte

De waarden waarop futures worden genoteerd, zoals aandelenindices en valuta, heten de onderliggende waarden. De onderliggende waarden worden door de betreffende beurs of handelsplatformgeselecteerd. De beurs of handelsplatformgeeft de voorkeur aan onderliggende waarden die op ruime schaal zijn verspreid en waarin actief wordt gehandeld. De contractgrootte is de hoeveelheid onderliggende waarde waarop één future betrekking heeft.

Op grond van zwaarwegende omstandigheden kan de betreffende beurs of handelsplatform besluiten om een future uit de notering te nemen. Indien een future betrekking heeft op aandelen, kunnen de contractspecificaties worden aangepast in geval van fusies of overnames, herkapitalisatie, splitsing, claimemissie, uitgifte van bonusaandelen of andere bijzondere omstandigheden. Daarnaast kunnen de contractgrootte van een future en het aantal futures dat een belegger houdt worden gewijzigd. Ook andere gevallen, zoals een openbaar bod op een genoteerde onderneming, een fusie of liquidatie, kunnen aanleiding zijn voor de wijziging van de onderliggende waarde.

2.3.3 Laatste handelsdag

De laatste handelsdag van een future is de laatste dag waarop de handel in de betreffende future mogelijk is. Gedurende de looptijd van een future kunnen zowel openings- als sluitingstransacties worden afgesloten. In bijzondere gevallen kan de betreffende beurs of handelsplatform echter beslissen om alle openingstransacties in een future-klasse te verbieden.

2.3.4 Afrekening

Alle future-contracten die na afloop van de laatste handelsdag nog openstaan, worden afgewikkeld. Bij cash settlement-contracten geschiedt de afwikkeling door verrekening in geld op basis van de settlementsprijs. De settlementsprijs wordt door de betreffende beurs of handelsplatform vastgesteld. Kopers en verkopers van futures die fysieke levering of cash settlement willen voorkomen, dienen hun positie uiterlijk op de laatste handelsdag te sluiten.

2.3.5 Doelstelling van de futurebelegger

Bescherming tegen prijsveranderingen
Beleggers kunnen futures gebruiken als bescherming tegen ongewenste prijsveranderingen van financiële waarden of commodities. Dit gebruik van futures wordt hedging genoemd. Met een hedge-transactie probeert de belegger om een zekere mate van bescherming tegen een ongewenste prijsveranderingen te bewerkstelligen.

Het behalen van koerswinst
Een koper of verkoper van een future verwacht een verandering in de koers van de onderliggende waarde. De koper van een future profiteert van een stijging van de koers, de verkoper profiteert van een daling van de koers. De koers van een future kan in theorie vrijwel onbeperkt stijgen of dalen. Dit betekent dat een belegger die gebruikmaakt van futures, in theorie een ongelimiteerd risico kan lopen. Wilt u meer weten over opties en futures, dan kunt u bijvoorbeeld kijken op de Euronext-website (euronext.com).

2.4 Derivaten: turbo's (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Turbo's (turbo warrants) zijn producten waarmee met een hefboom belegd kan worden in diverse onderliggende waarden. De onderliggende waarde van een turbo is bijvoorbeeld, een aandeel, valuta, grondstof enz. Wanneer u denkt dat de prijzen van de onderliggende waarde gaat stijgen, dan koopt u een turbo 'long'... en omgekeerd, wanneer u een daling verwacht, dan koopt u een turbo 'short'. Turbo's zijn verhandelbaar via Euronext Amsterdam. De hefboom in de turbo maakt het mogelijk dat er ingespeeld kan worden op een eventuele stijging of daling van de onderliggende waarde. Wat is dan de hefboom in de turbo? In deze context betekent hefboom de mate van financiering.

Hieronder een illustratief voorbeeld:
De onderliggende waarde van een turbo: aandeel X met een notering van € 100. U koopt een turbo op aandeel X. De turbo die u heeft gekocht is voor € 90 gefinancierd. U betaalt dan € 10, omdat de overige € 90 is gefinancierd. U betaalt 'slechts' 10% van de waarde. Omdat u maar slechts 1/10 van de waarde heeft betaald, heeft deze turbo een hefboom van 10. Hoe hoger de hefboom hoe hoger het risico.

Stel nu dat het aandeel X naar € 110 stijgt. Dit is een stijging van 10%. De turbo die u had gekocht stijgt ook van € 100 naar € 110. U had 'maar' € 10 betaald. Dit is een stijging van 100%. Dit is 10 keer zoveel als de stijging van het onderliggende aandeel zelf. Dit is de invloed van de hefboom (hefboom van 10). Omgekeerd werkt het ook zo. Wanneer het aandeel naar € 95 daalt, dan is dit een daling van € 5 (5%). Door de hefboom van 10 is dat in dit voorbeeld een daling van 50%. Uw inleg gaat dan van € 10 naar € 5.

U kunt ook turbo's short kopen. Dat doet u wanneer u een daling van de onderliggende waarde verwacht. Het principe blijft hetzelfde.

In tegenstelling tot, bijvoorbeeld opties, kent een turbo geen vaste looptijd. Zo lang de turbo niet boven of onder een bepaalde prijs komt, zal het in principe blijven bestaan en kunt u er in handelen. De prijs waaronder of waarboven een turbo niet mag komen wordt het 'stop-loss' niveau genoemd.

U moet er rekening mee houden dat door de werking van de hefboom de waarde van een turbo zeer snel op en neer kan gaan. De turbo wordt 'afgewikkeld' wanneer het zijn stop-loss' niveau heeft bereikt. De opbrengsten uit de afwikkeling, de zogenoemde restwaarde, wordt dan aan u uitgekeerd.

De aan de turbo's verbonden kosten zijn in principe de aan/verkoopkosten. Ook zijn er kosten verbonden aan de financiering van de turbo. De waarde van de turbo kan nooit negatief worden. Dit betekent dat u niet meer kunt verliezen dan uw inleg.

Onder gunstige marktomstandigheden is het mogelijk dat u met een relatief geringe inleg een relatief hoog rendement kunt realiseren. Omgekeerd geldt, dat u onder slechte of slechtere marktomstandigheden (in een korte periode) uw belegging kunt verliezen. Zoals hierboven beschreven, uw verlies zal nooit meer bedragen dan uw inleg.

2.5 Derivaten: warrants (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Een warrant vertegenwoordigt het recht om gedurende een vastgestelde periode een bepaald aantal (certificaten van) aandelen of obligaties (of in een enkel geval een bepaalde hoeveelheid vreemde valuta) te kopen tegen een vooraf vastgestelde prijs van de vennootschap die ze beschikbaar heeft gesteld.

Een warrant lijkt op een optie. Een warrant vertegenwoordigt een recht tegenover het betrokken bedrijf. De risico's die zijn verbonden aan warrants zijn vergelijkbaar met de risico's die zijn verbonden aan het kopen van callopties.

Een warrant is dus net als een optie een afgeleid product/derivaat dat/die haar waarde ontleent aan een ander (onderliggend) goed en is daarom geclassificeerd als Aandeel.

De werking en de prestaties van een warrant onder verschillende marktomstandigheden is te vergelijken met die van een Call optie.

2.6 Derivaten: OTC-derivaten (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8)

OTC-derivaten zijn afgeleide financiële producten die hoofdzakelijk gebruikt worden om (toekomstige) financiële risico's af te dekken of om extra rendement te behalen op een investering. OTC-derivaten bestaan in verschillende varianten. Termijncontracten, swaps, opties en grondstofderivaten zijn veelvoorkomende basisvormen. De handel in OTC-derivaten vindt plaats op de beurs of 'over-the-counter' (OTC). Kenmerkend voor

een OTC-derivatencontract is dat deze rechtstreeks tussen twee marktpartijen wordt gesloten en waarvan de waarde gebaseerd is op de ontwikkeling van een onderliggende basiswaarde. Een rentevoet, vreemde valuta, grondstof of beursindex zijn voorbeelden van dergelijke onderliggende basiswaarden.

OTC-derivaten zijn afhankelijk van onderliggende basiswaarden en dragen daarom een hoog risico, omdat de waardeontwikkeling van deze basiswaarden onvoorspelbaar is. Tevens kunnen relatief kleine bewegingen in de onderliggende waarden leiden tot relatief grote wijzigingen in de waarde van het derivaat (hefboomeffect).

De belegger dient zich er bij het afsluiten van een OTC-derivatencontract bewust van te zijn dat InsingerGilissen optreedt als wederpartij en niet als adviseur ten aanzien van het afsluiten van het contract.

OTC-derivatencontracten worden door ons afgesloten om risico's voor de belegger af te dekken. Deze risico's kunnen bijvoorbeeld verwachte koersschommelingen zijn op het gebied van rente, valuta of grondstoffen. Dit afdekken van risico's wordt ook wel 'hedgen' genoemd.

Het hedgen van risico's brengt ook risico's mee voor de partij die gebruikmaakt van dit financiële instrument, omdat de daadwerkelijke prijsschommelingen van onderliggende basiswaarden kunnen afwijken van de verwachte prijsschommeling waarop het OTC-derivatencontract is gebaseerd.

De belegger dient zich bij het afsluiten van een OTC-derivatencontract bewust te zijn van het debiteurenrisico dat hij loopt op zijn tegenpartij.
OTC-derivaten zijn niet verhandelbaar. Rechten van de belegger uit hoofde van een OTC- derivatentransactie zijn doorgaans niet overdraagbaar of, direct of indirect, verhandelbaar.
Bepaalde klassen OTC-derivaten dienen verplicht gecleared te worden door centrale tegenpartijen. De tussenkomst van een centrale tegenpartij voorkomt dat het faillissement van één marktdeelnemer het faillissement van andere marktdeelnemers veroorzaakt en daarmee de stabiliteit van het financiële stelsel in gevaar brengt.

2.7 Vastgoed en infrastructuur (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Deze categorie bevat bij InsingerGilissen voornamelijk beursgenoteerd vastgoed. Onder vastgoedfondsen vallen alle beleggingsinstellingen die de verkregen gelden van beleggers investeren in vastgoedobjecten. Het belangrijkste risico is dat de vastgoedobjecten waarin is geïnvesteerd in waarde dalen. Veelal wordt dit veroorzaakt door het teruglopen van de economische activiteit en/of omdat er te veel capaciteit is bijgekomen in de vastgoedmarkt. Daarnaast kan de waarde van het vastgoed ook dalen wanneer de verwachte huurwaardegroei naar beneden toe moet worden bijgesteld.

In deze categorie kan er belegd worden in beursgenoteerde ondernemingen die zich richten op vastgoed en infrastructuur. Deze ondernemingen halen hun omzet grotendeels uit de ontwikkeling, exploitatie en handel in onroerend goed of infrastructuur, zoals de exploitatie van tolwegen en tunnels.
Onder deze categorie vallen ook de beleggingsfondsen, trackers en hedgefondsen zonder een hefboomwerking en die altijd blootstelling (netto long) hebben naar de vastgoedmarkt.

2.7.1 Vastgoedfondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Bij deze fondsen wordt hoofdzakelijk belegd in onroerend goed. Dit onroerend goed kan alleen in Nederland of (ook) in het buitenland liggen.

Fondsen, dus ook vastgoedfondsen, gedragen onder gunstige marktomstandigheden als onder slechte/slechtere marktomstandigheden als een aandeel. Dus de werking en de prestatie van zulke fondsen is ook te vergelijken met die van een aandeel.

2.8 Obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8)

Onder obligaties verstaan we alle beleggingen waarvan de periodieke betalingen in de vorm van rente en aflossing contractueel zijn vastgelegd. De bekendste verschijningsvormen zijn de obligaties van overheden (staatsobligaties) en bedrijven (bedrijfsobligaties).

Zoals aangegeven is een obligatie een schuldbekentenis voor een bepaalde duur, tegen een vooraf overeengekomen rente. Bij een belegging in obligaties leent u geld aan een onderneming of instelling. Obligatiehouders nemen deel in het vreemd vermogen van een onderneming of instelling. Op degene die obligaties uitgeeft rust de verplichting periodiek en op vaste tijdstippen rente ('coupon' genaamd) te vergoeden. Na afloop van de looptijd van de lening wordt het volledige bedrag terugbetaald.

Een obligatie kan tegen, onder of boven pari worden uitgegeven. Tegen pari wil zeggen dat de koers exact gelijk is aan de nominale waarde van de schuldbekentenis. Bij uitgifte onder respectievelijk boven pari is de koers lager respectievelijk hoger dan de nominale waarde.

Het rendement van een obligatie is het verschil tussen de opbrengst van de investering en het geïnvesteerde bedrag. Deze werkelijke opbrengst van het geïnvesteerde geld mag niet verward worden met de coupon (doorgaans een vast bedrag). Het rendement van een obligatie kan hoger of lager liggen dan de coupon, afhankelijk van de koers van de obligatie. Bij obligaties is dus sprake van twee soorten rendement: het couponrendement en het rendement op eindvervaldag. Onder gunstige marktomstandigheden, bijvoorbeeld daling van de rente, zullen de koersen van obligaties in de regel gaan stijgen. Onder positieve markomstandigheden zal het niet snel voorkomen dat de obligaties niet afgelost (zullen) worden. Met andere woorden u krijgt uw lening op de afloopdatum (of eerder) uitgekeerd. Onder slechte of slechtere marktomstandigheden, bijvoorbeeld een stijging van de rente, zullen de koersen van obligaties in de regel gaan dalen. Ook bestaat er gevaar de obligatie niet afgelost zullen of kunnen worden of dat zij (voor een deel) afgestempeld worden. Dit betekent dat u maar een deel of helemaal niets van uw lening terugkrijgt.

2.8.1 Obligatiefondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Fondsen zijn samengesteld uit obligaties in een of meerdere valuta's, in staatsleningen, in leningen van bedrijven of in zogenoemde 'junk bonds' (risicovolle obligaties met een hoog rendement). Voor een uitgebreide uitleg van beleggingsfondsen verwijzen we u naar 2.14.
In onze risicoprofielen onderscheiden we verschillende obligatie-categorieën.

- Investment grade-obligaties (2.9)
- Non-investment grade-obligaties (2.10)
- Niet-traditionele obligaties (2.11)

2.9 Investment grade-obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Een obligatie uit de investment grade-categorie heeft een minimale beoordeling van ten minste BBB of hoger van een rating agency – zoals S&P – ontvangen. Een investment grade-rating geeft een hogere kredietwaardigheid waarmee het risico van de obligatie op geen betaling in de coupon of aflossing relatief laag is.

Binnen de categorie 'investment grade' maken we onderscheid naar de soort uitgevende instelling. Hierbij onderscheiden we de categorieën 'staatsobligaties', 'bedrijfsobligaties' en 'obligaties met onderpand' (ook wel 'covered bonds' genaamd).

De categorie 'staatsobligaties' kent over het algemeen de hoogste kredietwaardigheid; het risico van de obligatie op wanbetaling van een coupon of aflossing is relatief laag in vergelijking met de andere categorieën obligaties. Binnen deze categorie onderscheiden we naast overheden ook supranationals – zoals de Europese Investeringsbank (EIB) – en semi-staat, zoals de Nederlandse Waterschapsbank (NWB Bank).

De categorie 'bedrijfsobligaties' omvat obligaties uitgegeven door bedrijven. In de regel ligt de kredietwaardigheid van bedrijfsobligaties lager dan bij staatsobligaties. Dit hogere risico vertaalt zich over het algemeen in een hoger rendementspotentieel.
De derde categorie 'obligaties met onderpand' zijn obligaties waarbij een specifiek onderpand gekoppeld is aan de obligatie. Hierdoor krijgt de obligatiehouder een hogere zekerheid dat de uitgevende instelling de obligatie kan aflossen.

2.9.1 Reguliere obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Aan reguliere of 'normale' obligaties zijn geen bijzondere voorwaarden of speciale rechten verbonden. De houder van de obligatie is een 'gewone' ofwel 'concurrente' schuldeiser. Een consequentie daarvan kan zijn dat onder omstandigheden (bijvoorbeeld bij een faillissement) aan de bezitter van reguliere obligaties pas een uitkering zal worden gedaan als andere schuldeisers een uitkering hebben ontvangen.

2.9.2 Bevoorrechte obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Het belangrijkste bijzondere kenmerk van een dergelijke obligatielening is dat deze schuldeisers meer zekerheid biedt wat betreft de terugbetaling. Zo worden deze obligaties bij een eventueel faillissement met voorrang terugbetaald.

2.9.3 Obligaties met variabele rente (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Binnen obligaties met een variabele rente kan een onderscheid gemaakt worden tussen de 'floating rate notes' en de 'variabele rate notes'. Bij een 'floating rate note' wordt de rente periodiek (bijvoorbeeld per drie à zes maanden) betaald én herzien. De gebruikte rentevoet hangt veelal samen met de rentevoet op de internationale geldmarkt – aangeduid als: 'Euro Interbank Offered Rate' (Euribor). De rente is gelijk aan een variabele rente plus een vaste opslag. Bij obligaties met variabele rente is ook de opslag variabel. Werking en prestaties van dit soort instrumenten is het spiegelbeeld van een reguliere obligatie.

2.9.4 Obligaties met vervroegde terugbetaling (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Er zijn obligatieleningen waarbij vervroegde terugbetaling mogelijk is. Dit recht is meestal uitoefenbaar na een bepaalde datum; in de regel enkele jaren na de emissie. De verstrekker van de lening zal van deze mogelijkheid gebruikmaken indien de marktrente is gedaald, zodat de lening vervangen kan worden door nieuwe leningen met een lagere rente. Een omgekeerde constructie is echter ook mogelijk. Met betrekking tot dit soort obligaties zou je ook kunnen stellen dat een positieve marktontwikkeling, waarbij sprake is van een dalende rente, een negatieve uitwerking kan hebben. Ook een negatieve marktontwikkeling, waarbij sprake is van stijgende rente, zou een negatieve uitwerking hebben op de waarde van de obligatie.

2.10 Non-investment grade-obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Obligaties met een mindere kredietstatus vallen in de categorie 'non-investment grade'. Bij deze obligaties heeft de uitgevende instelling een lage kredietwaardigheid, met een rating lager dan BBB, volgens S&P. Dit betekent dat de kans groter is dat de instelling in gebreke blijft met de couponbetaling of de aflossing. Dit hogere risico gaat gecombineerd met een hoger rendementspotentieel. We onderscheiden verder ook high yield-obligaties en emerging market debt.

2.10.1 High yield-obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Een ander type obligaties binnen deze vermogenscategorie is 'high yield-obligaties'. Dit zijn obligaties van bedrijven met een relatief lage kredietwaardigheid. Deze obligaties hebben vanwege het hoge risico een verhoudingsgewijs hoge rente – vandaar de naam 'high yield'. High yield- obligaties zijn obligaties van bedrijven met een relatief lage rating. Zoals de naam al zegt, kennen deze obligaties vanwege het hoge risico een verhoudingsgewijs hoge yield (rendement). Ook de term 'junk bonds' wordt wel genoemd, om te benadrukken dat de uitgevende partij een lage kredietstatus heeft met een bijbehorend hoog risico. Beleggen in high yield-obligaties kan via individuele obligaties en beleggingsfondsen die hoofdzakelijk in deze markten beleggen.

Onder positieve marktonwikkelingen, bijvoorbeeld een positieve economische ontwikkeling met een dalende rente, zou je met dit soort instrumenten een koerswinst en een hoog couponrendement kunnen realiseren. Echter bij een slechte of slechtere marktomstandigheden, bestaat het gevaar dat je in het geheel geen couponrendement maakt en ook (een deel van) je inleg kunt verliezen.

2.10.2 Emerging market debt (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Een veelgebruikte term voor obligaties uit opkomende markten is 'emerging market debt' (EMD). Opkomende markten worden veelal gezien als markten die een lagere kredietwaardigheid hebben dan ontwikkelde markten. De oorzaak ligt vaak in hogere politieke en economische risico's, waardoor ook de rentevergoedingen (rendement) hoger zijn. Beleggen in EMD kan via individuele obligaties en beleggingsfondsen die hoofdzakelijk in deze obligatiemarkten beleggen. Tevens kan er gekozen worden voor (beleggingsfondsen die beleggen in) obligaties die noteren in lokale valuta, waarmee een verhoogd valutarisico wordt genomen. Zij het in mindere mate dan bij een 'junk bond' is het met EMD's onder positieve marktontwikkelingen, bijvoorbeeld een positieve economische ontwikkeling met een dalende rente, mogelijk om koerswinst en een hoog couponrendement te realiseren. Echter bij een slechte of slechtere marktomstandigheden, bestaat het gevaar dat je in het geheel geen couponrendement maakt en ook (een deel van) je inleg kunt verliezen.

2.11 Niet-traditionele obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

De vermogenscategorie 'niet-traditionele obligaties' omvat vastrentende producten of obligaties met een verhoogd risico ten opzichte van conventionele obligaties. Deze obligaties kenmerken zich doordat ze geen vaste coupon hebben of de terugbetaling van de hoofdsom niet onvoorwaardelijk is.
Binnen de vermogenscategorie 'niet-traditionele obligaties' onderscheiden we:

2.11.1 Absolute return (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Dit zijn beleggingsfondsen die als doel hebben om een consistent rendement te behalen door middel van beleggingen in vastrentende producten. Deze fondsen proberen niet een beter rendement te behalen dan de markt, maar streven een jaarlijks doelrendement onafhankelijk van de marktbeweging na. Hierbij wordt vaak gebruikgemaakt van derivaten om risico's af te dekken. Het risico van deze categorie is relatief beperkt. Aangezien deze effecten niet hetzelfde reageren als traditionele obligaties op veranderingen in de rentestand of kredietwaardigheid, vallen deze in de categorie 'niet-traditionele obligaties'. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat met deze effecten juist geanticipeerd wordt op een verandering in de rentestand doordat de rente variabel is. Onder positieve marktonwikkelingen kan het voorkomen dat er een beperkt rendement wordt behaald. Ook is het met dit soort instrumenten mogelijk om een klein positief rendement te behalen onder slechte of slechtere marktomstandigheden. Evenals andere financiële instrumenten bestaat hier ook het gevaar dat je in het geheel geen couponrendement maakt en ook (een deel van) je inleg kunt verliezen.

2.11.2 Gestructureerde producten met kapitaalsgarantie (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Hieronder vallen gestructureerde producten die een kapitaalsgarantie hebben en waarvan de minimale aflossing van de hoofdsom niet verbonden is aan additionele voorwaarden, zoals de eindstand van een index of aandelenkoers. Deze garantie wordt door een financiële instelling afgegeven.

Producten waarbij de (hoogte van de) aflossing van de hoofdsom wél verbonden is met voorwaarden, classificeren we onder de vermogenscategorie 'Aandelen', aangezien u hier een groter risico loopt op uw initiële inleg.

Er zijn gestructureerde producten met een (kapitaal)garantie. Bij producten met een (kapitaal) garantie is de nominale bedrag of een deel ervan beschermd. Dit betekent niet dat er geen risico's zijn en dat er risicoloos belegd kan worden. De garantie is meestal op de einddatum. Dit betekent dat wanneer men tussentijds gaat verkopen dat er dan tegen de dan geldende waarde wordt verkocht. Dit kan dus onder de garantiewaarde liggen. Het is van belang om te weten of de afgegeven garantie volledig of gedeeltelijk is. Dit is van belang om te weten omdat het rendement mede afhankelijk van de afgegeven garantie. Wanneer u een instrument met een garantie

koopt, dan dient u ook informatie te ontvangen die u in staat moet stellen om een beeld te vormen van het product en de garantie verstrekker.

Of en zo ja (een of meerdere) er coupon(s) wordt uitgekeerd hangt af van de ontwikkeling van de onderliggende waarde. Het behaalde rendement kan uiteraard van jaar tot jaar verschillen en kan zelfs ook negatief zijn. Onder positieve marktomstandigheden is de kans dat de garantieverstrekker zijn garantie zal respecteren groter dan onder slechte marktomstandigheden. Immers onder slechte marktomstandigheden kan het voorkomen dat de garantieverstrekker zelf in zwaar weer terecht is gekomen en zijn verplichtingen niet kan nakomen.

2.11.3 Converteerbare obligatie of 'convertible' (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Een converteerbare (ofwel: omwisselbare) obligatie is een obligatie die onder bepaalde voorwaarden en gedurende een bepaalde periode tegen aandelen kan worden omgewisseld. Dit kunnen aandelen van dezelfde onderneming zijn, maar er bestaan ook converteerbare obligaties die kunnen worden omgewisseld tegen aandelen van een andere onderneming, de zogenoemde 'exchangeables'. Het is mogelijk dat een (bij)betaling bij de omwisseling in contanten dient plaats te vinden. Converteerbare obligaties hebben meestal een veel lagere coupon dan gewone bedrijfsobligaties.

De voorwaarden voor de omwisseling, zoals de conversieprijs (de prijs van de aandelen), de conversieverhouding (hoeveel aandelen de omwisseling van een obligatie oplevert) en de conversieperiode worden bij de uitgifte vastgelegd. De risico's van converteerbare obligaties zijn door de vaak lage coupon hoger dan die van gewone bedrijfsobligaties. Afhankelijk van de koersontwikkeling van het aandeel waarnaar geconverteerd kan worden, is het risico van een converteerbare obligatie meer vergelijkbaar met dat van een bedrijfsobligatie, dan wel meer met dat van een aandeel. Het risico van een converteerbare obligatie zal meer op dat van een aandeel gaan lijken naarmate de beurskoers van het onderliggende aandeel dichter in de buurt komt van de conversiekoers of er boven uitstijgt.

De hybride structuur van deze vorm van obligaties zorgt voor de nodige discussie; een converteerbare obligatie vertoont namelijk kenmerken van zowel een obligatie als een aandeel. Aangezien converteerbare obligaties het midden houden tussen obligaties en aandelen, is dit financiële product hier als een niet-traditionele obligatie geclassificeerd.

Zoals ook uit de bewoordingen hierboven blijkt, converteerbare obligaties zullen zich onder positieve en negatieve marktomstandigheden ook als obligate/aandeel gaan gedragen. Als aanvulling hierop zal onder positieve marktomstandigheden de kans dat de conversie doorgang kan vinden groter zijn dan onder slechte of slechtere marktomstandigheden.

2.11.4 Omgekeerd converteerbare obligatie of 'reverse convertible' (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Aan dit type obligaties zijn aanvullende voorwaarden verbonden. De belegger in een 'reverse convertible' koopt een obligatie en verkoopt (schrijft) gelijktijdig een putoptie op de onderliggende aandelen of een mandje. In zulke gevallen gaat de koper een verbintenis aan om de aandelen of een mandje te kopen tegen een vooraf vastgestelde prijs. Dit betekent dat – indien de koers van de aandelen daalt – de belegger toch die aandelen tegen een hogere koers moet kopen. Voor het schrijven van die putoptie ontvangt de belegger een premie, meestal in de vorm van een hoge coupon.
Deze obligatie ligt evenals de converteerbare obligatie in het midden tussen pure obligaties en pure aandelen. Hierdoor is ook de omgekeerde converteerbare obligatie als niet-traditionele obligatie geclassificeerd. Deze categorie omvat namelijk alle vormen van beleggen die niet hetzelfde zijn als de traditionele vormen van beleggen – te weten aandelen, obligaties en cash.

Zoals ook uit de bewoordingen hierboven blijkt, omgekeerde converteerbare obligaties zullen zich onder positieve en negatieve marktomstandigheden ook als obligatie/putoptie gaan gedragen. Als aanvulling hierop zal de houder van zo'n obligatie onder positieve marktomstandigheden een hoog couponrendement kunnen maken. Bij slechte of slechtere marktomstandigheden is de kans aanwezig dat je gedwongen kunt worden om aandelen af te nemen die de te betalen bedragen niet waard zijn. Het neerwaartse risico is hier zeer sterk aanwezig.

2.11.5 Directe leningen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9)

Dit zijn leningen aan ondernemingen of individuen. Deze zijn echter niet gestandaardiseerd en dus niet via de effectenbeurs verhandelbaar. Banken die leningen hebben uitstaan ('bank loans') kunnen deze wel buiten de markt om aan derde partijen doorverkopen. Veelal hebben deze leningen een direct onderpand (bijvoorbeeld hypothecaire geldleningen), waardoor ze in de regel meer zekerheid hebben dan conventionele obligaties. Maar omdat de verhandelbaarheid beperkt is, categoriseren we deze leningen apart.

2.11.6 Achtergestelde obligaties (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Bij dit soort obligaties ontvangen schuldeisers pas een uitkering nadat de bevoorrechte en gewone schuldeisers een uitkering hebben ontvangen. Tegenover deze onzekerheid staat in de regel een hogere rente. Onder positieve marktomstandigheden is de kans uiteraard groter om de achtergestelde lening terugbetaald te krijgen dan onder slechte of slechtere marktomstandigheden.

2.11.7 Steepener (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Wanneer u in een steepener belegt, dient u – in tegenstelling tot een reguliere obligatie – rekening te houden met bijzonder omstandigheden. Bij een steepener staat de looptijd van het product niet altijd van tevoren vast en de rente op deze obligatie varieert over het algemeen per jaar. Wat betreft de looptijd is dit product enigszins te vergelijken met een 'perpetuele obligatie'. De looptijd is lang of in het geheel niet bekend. De mogelijkheid om tussentijds afgelost te worden behoort ook tot de mogelijkheden. Het is mogelijk om in het begin een vast percentage te hebben om vervolgens over te stappen naar een variabele rentevoet. Veelal wordt de variabele rente bepaald aan de hand van de langlopende en de kortlopende rente. Het verschil tussen deze twee dient tezamen met een vermenigvuldigingsfactor als basis voor het nieuwe percentage voor de komende periode. Het is bij een steepener ook niet uitzonderlijk om een minimum en een maximum percentage te zien. Veelal zweeft de daadwerkelijke rente tussen deze twee bandbreedtes.

Het belangrijkste voordeel van een steepener is het eventuele hoge rendement dat men kan realiseren. Wanneer het verschil tussen de kort- en langlopende rentevoet groot is, dan zal het rendement dat men maakt met een belegging in een steepener ook hoog zijn. Ook in de gevallen dat het verschil tussen korte en lange rentevoet niet bijzonder groot is, bestaat de mogelijkheid om een beter rendement te behalen dan bij een reguliere obligatielening. Dit is dan sterk afhankelijk van de minimale rentevoet en de aanschafprijs van de steepener (de obligatie). Ook hier geldt dat een hoger rendement gepaard gaat met een hoger risico. Naast de risico's die gelden voor reguliere obligaties dient een belegger in een steepener ook rekening te houden met onder meer de volgende additionele risico's onder positieve of onder slechte dan wel slechtere marktomstandigheden.

- In de regel zijn steepeners achtergestelde leningen. Dat betekent dat de houder van het schuldbewijs een achtergestelde schuldeiser is bij het terugkrijgen van zijn of haar geld wanneer de uitgevende instelling failliet gaat.
- Wanneer de uitgevende instelling vindt dat er een aanleiding toe is, dan kan de periodieke rente- uitkering opgeschort worden. Dit betekent dat er geen uitbetaling zal plaatsvinden. Gegeven de grote gevolgen die hieruit kunnen volgen voor de uitgevende instelling, zal men hier niet snel gebruik van maken. Toch, onder omstandigheden heeft men wel de mogelijkheid ertoe.
- Het is ook mogelijk dat er grote verschillen zullen zijn in het rendement. Wanneer het verschil tussen de lange rente en de korte rente afneemt, dan zal de vergoeding op een steepener lager zijn. Dit kan als gevolg hebben dat het jaarlijkse rendement daalt, en dit kan ook negatieve gevolgen hebben voor de koers van de steepener.

Het is van belang om de specifieke voorwaarden van de steepener te beoordelen om de risico's goed te kunnen inschatten.

2.11.8 Perpetuele obligatie (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)

Een perpetuele obligatie is een obligatie met specifieke kenmerken. De looptijd van een perpetuele obligatie is bijvoorbeeld oneindig. De obligaties kunnen wel veelal tussentijds worden afgelost door de uitgevende instelling. In de regel is de rente van een perpetuele obligatie vast. Maar er zijn ook voorbeelden waarbij de rente periodiek (jaarlijks) telkens opnieuw wordt bepaald. In deze gevallen is de rente afhankelijk van bijvoorbeeld de Euribor

rente of van een andere gangbare rentevoet. Een bijzonder kenmerk van een perpetuele obligatie is de hogere rendementsvergoeding en de grote rentegevoeligheid. Het voordeel van perpetuele obligaties (voor de belegger) is dat er normaal gesproken een hoger rendement op het ingelegde vermogen wordt gegenereerd dan bij een reguliere obligatie. Ook hier geldt dat een hoger rendement gepaard gaat met een hoger risico. Namelijk: hoe hoger het rendement, hoe hoger het risico. Additionele zaken waar een belegger rekening mee dient te houden bij positieve dan wel slechte of slechtere marktomstandigheden met betrekking tot een perpetuele obligatie zijn (naast het 'gewone' debiteurenrisico zoals dat ook bij gewone obligaties geldt) onder meer de volgende:

- Een perpetuele obligatie is nagenoeg altijd een achtergestelde lening. Wanneer de uitgevende instelling failliet gaat, dan krijgen de houders van een perpetuele obligatie hun geld pas terug nadat andere schuldeisers zijn voldaan.
- Wanneer hier een aanleiding voor is, dan kan de uitgevende instelling besluiten om de uitkering van de rente op te schorten. Dit zal – gegeven de gevolgen die het kan hebben voor een uitgevende instelling – niet snel worden ingezet, maar de mogelijkheid om het te doen is aanwezig.
- Het is van belang om de specifieke voorwaarden van de perpetuele obligatie te beoordelen om de risico's goed te kunnen inschatten.

2.11.9 Zero **bond (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)**

Bij een zero bond obligatie ontvangt de houder geen rente. De opbrengst van een zero bond obligatie is het verschil tussen de aankoopprijs en de afgesproken eindprijs (de nominale waarde). Ter illustratie: een zero bond heeft een nominale waarde van 25.000 euro en heeft een looptijd van 20 jaar. De koper betaalt voor deze zero bond nu een bedrag van 10.000 euro. Tussen nu en de vervaldatum krijgt de koper niets uitgekeerd. Op de vervaldatum krijgt de koper een bedrag van 25.000 euro.

Een zero bond kan een interessante belegging zijn voor een belegger die in de toekomst geld nodig heeft. Zo kan hij relatief laag een instrument kopen dat op de vervaldatum een vast bedrag (nominale waarde) uitkeert. Een ander pluspunt kan belastingvoordeel zijn, een zero bond die door de overheid wordt uitgegeven is meestal vrij van belasting. Let op, dit is niet altijd het geval.
Additionele zaken waar een belegger rekening mee dient te houden bij positieve dan wel slechte of slechtere marktomstandigheden met betrekking tot een zero bond zijn onder meer de volgende:
Alhoewel er ook zero bonds zijn die voorzieningen treffen om een uitbetaling voor de einddatum mogelijk te maken, kan het wel tientallen jaren duren voordat de gelden terugbetaald worden. Ook moet er rekening mee worden gehouden dat deze obligaties gewoon worden verhandeld, met als gevolg dat er fluctuaties zullen zijn in de prijs. Indien men besluit om te verkopen voor de vervaldatum, dan kan het voorkomen dat men dat doet onder de aankoopprijs.

2.11.10 Dual currency-**obligatie (risico's: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9)**

Bij de dual currency-obligatie heeft de uitgever het recht om de schuld terug te betalen in een andere valuta dan waartegen het schuldbewijs is uitgegeven. Daarbij is de valutakoers vooraf overeengekomen. Dit heeft voor de koper het nadeel dat het rendement moeilijk te berekenen is. Dit rendement is namelijk mede afhankelijk van de valutakoers op het moment van terugbetaling. De koper heeft als voordeel dat deze obligatie een hoger rendement kent. Dit hogere rendement gaat echter gepaard met een hoger risico.

2.12 Alternatieven (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Alternatieven zijn investeringen waarbij de rendementen niet uit de reguliere beleggingen, zoals obligaties, aandelen en deposito's, worden behaald maar uit andere (alternatieve) investeringen. Bijvoorbeeld uit beleggingen in private equity, grondstoffen, niet-genoteerde vastgoedhedgefondsen, emissierechten, kunst, tapijten en wijn.

De term alternatieven is een verzamelnaam voor diverse uiteenlopende beleggingen. In de regel zijn veel van dit soort beleggingen bedoeld voor ervaren of institutionele beleggers, maar steeds vaker zie je dat ze ook beschikbaar zijn of komen voor de particuliere belegger, al dan niet via beleggingsfondsen of exchange-traded funds (ETF).

Waarom kiezen voor alternatieve beleggingen? Door het toevoegen van alternatieve beleggingen kan men voor een ruimere spreiding zorgen in een beleggingsportefeuille. Met een ruimere spreiding worden de beleggingen over een breder palet aan effecten en markten belegd. Omdat de markten waarin wordt belegd tijdens een cyclus niet altijd dezelfde richting opgaan (correlatie), is de beweeglijkheid van de portefeuille ook minder wanneer je in gespreide en diverse markten investeert.

Waarom niet kiezen voor alternatieve beleggingen? Behalve het mitigeren van risico's door een grotere spreiding die een alternatieve belegging met zich meebrengt, kleven er ook nadelen en risico's aan het beleggen in alternatieven. Sommige alternatieve beleggingen zijn niet goed verhandelbaar en deze beperkte liquiditeit kan voor problemen zorgen wanneer de belegger onverwacht over zijn vermogen moet beschikken.

Ook beleggen sommige alternatieve beleggingsproducten in effecten waarbij gebruik wordt gemaakt van hefboomwerking. Delen van deze markten zijn niet of niet in voldoende mate transparant en/of gereguleerd.

Met betrekking tot de kosten moet een belegger zich goed realiseren dat sommige alternatieve beleggingen hogere kosten met zich mee brengen. Naast deze hogere kosten kunnen ook bijvoorbeeld extra prestatiebeloningen worden gerekend, indien er bepaalde doelen worden gerealiseerd.
Alternatieve beleggingen kunnen ook een groot of groter risico met zich meebrengen. Zeker wanneer er geen diversificatie is in een portefeuille, waarbij de alternatieven min of meer afzonderlijk worden gebruikt. Ook zonder een eenzijdige 'exposure' moet men rekening houden met risico's.

De ene alternatieve belegging is echter de andere niet. Zo heeft elk effect haar eigen kenmerken. Deze worden per effect nader beschreven in de sectie hieronder.

2.12.1 Hedgefondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Hedgefondsen zijn privaatgeorganiseerde beleggingsinstellingen die veelal worden gekenmerkt door een grote mate aan vrijheid in het beleggingsbeleid, een beperkte transparantie en een beperkt toezicht. De vrijheid in beleggingsbeleid geldt met betrekking tot de beleggingscategorieën waarin belegd kan worden, het gebruik van leverage en het kunnen innemen van short-posities. Onder het begrip 'hedgefonds' gaan tal van verschillende strategieën schuil. Hedgefondsen zijn over het algemeen complexe producten en beleggen in dit soort fondsen kan dan ook erg risicovol zijn.

Meestal werken hedgefondsen met derivaten (opties en termijncontracten) en combineren zij long- en short-posities. Hedgefondsen zijn moeilijk in een categorie onder te brengen, daar er een haast oneindig aantal varianten bestaat. Het beleggingsrisico varieert daarom van laag tot hoog. Veel hedgefondsen richten zich op het beleggen in aandelen, andere zijn gespecialiseerd in obligaties, valuta's, grondstoffen, termijnaffaires of speciale situaties, zoals fusies en overnames.

Een kenmerk voor hedgefondsen is dat zij zich door gebruik te maken van een combinatie van long- en short-posities uitdrukkelijk richten op het vermijden van beleggingsverliezen. De naam hedgefonds (afdekkingsfonds) is vooral op dit kenmerk gebaseerd. Long-posities zijn gewone beleggingen waarbij men profiteert van koersstijgingen. Short-posities zijn beleggingen die een hedgefonds op de beurs verkoopt zonder ze zelf op dat moment te bezitten. Dit doet zij door ze tijdelijk te lenen van een andere partij. Door deze beleggingen pas na een koersdaling weer terug te kopen en terug te geven aan de partij van wie ze waren geleend, profiteert het hedgefonds van koersdalingen. Met een juiste combinatie van long- en short-posities kan een goede beheerder in een dalende markt de verliezen beperken of wellicht zelfs een positief rendement realiseren.

Hedgefondsen bestaan sinds de jaren veertig van de vorige eeuw. Vooral de laatste decennia zijn er veel varianten bijgekomen met een hoog in plaats van een laag beleggingsrisico. Het hoge risico wordt vrijwel altijd veroorzaakt door het beleggen in minder liquide vermogenstitels in combinatie met een zware hefboomwerking (veel geleend geld). Dergelijke fondsen kunnen beter 'leveraged funds' ('hefboomfondsen') worden genoemd, maar worden toch vaak aangeduid met de weinig toepasselijke term hedgefonds.

Een laatste belangrijk kenmerk van hedgefondsen is de hoge kostenstructuur. De kosten van het beleggen in hedgefondsen liggen in de regel veel hoger dan die van traditionele beleggingsfondsen. Naast een beheervergoeding wordt namelijk meestal een prestatievergoeding in rekening gebracht die wordt berekend over het behaalde rendement boven een bepaalde drempel.

Ondanks de risico's die zijn verbonden aan het beleggen in hedgefondsen, vormen zij toch een belangrijke beleggingscategorie. De beste hedgefondsbeheerders hebben bewezen over een langere periode relatief hoge rendementen te kunnen behalen in combinatie met relatief lage beleggingsrisico's. Om de risico's van het beleggen in individuele hedgefondsen te beperken wordt vaak gebruikgemaakt van 'fund of funds', fondsen die beleggen in een mandje van hedgefondsen.

We maken een onderscheid in hedgefondsen. Hedgefondsen geven gemiddeld genomen een risico dat anders is dan een long-only belegging in aandelen, vastgoed en obligaties. De mate waarin wordt onder andere bepaald door de netto-blootstelling. Voor hedgefondsen die hoofdzakelijk in aandelen en beursgenoteerd vastgoed beleggen en doorgaans in sterke mate netto long zijn (en dus altijd blootstelling hebben naar aandelen of vastgoed), zullen risicokenmerken eerder aansluiten bij die van een belegging in aandelen of vastgoed. Dergelijke instrumenten worden in zo'n geval geclassificeerd als aandelen of vastgoed.

2.12.2 Commodities (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Commodities zijn ruwe basismaterialen die worden gebruikt bij het produceren van goederen, zoals olie, edele metalen (zoals goud en zilver), andere metalen en landbouwproducten. De prijs en prijsvorming van dit soort materialen is onderhavig aan (inter)nationale ontwikkelingen en kunnen zeer sterk fluctueren. Er kan hier op diverse manieren in worden belegd. Bijvoorbeeld door goud fysiek aan te schaffen of door in een ETF op grondstoffen te beleggen. Ook kunnen ze giraal of met behulp van futures worden aangekocht. We scharen een belegging in commodities onder 'alternatieven'. Alternatieve beleggingen kunnen een groot of groter risico met zich meebrengen. Zeker wanneer er geen diversificatie is in een portefeuille, waarbij de alternatieven min of meer afzonderlijk worden gebruikt. Ook zonder een eenzijdige 'exposure' moet men rekening houden met risico's.

Indien er in Commodities wordt belegd middels futures, dan dient u ook rekening te houden met de kenmerken en dus ook de risico's die verbonden zijn aan een Future. Dit geldt ook voor een ETF die onderliggend in grondstoffen futures belegd. Zie nadere details hierover onder het kopje Future (2.3).

2.12.3 Private markets (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)
Private markets is een verzamelterm voor onder meer beleggingen in aandelen (private equity) en leningen (private credit) van private (niet-genoteerde) bedrijven, niet-genoteerd vastgoed en niet-genoteerd infrastructuur, waar het jaren duurt om rendement te genereren. Deze beleggingen zijn complexer en minder liquide dan publieke aandelen en leningen, omdat ze niet openbaar verhandeld worden. Beleggingen in private markten kunnen extra kansen én risico's met zich meebrengen binnen een totale beleggingsportefeuille. Spreiding en vermogensverdeling helpen om risico's te beperken, maar bieden geen volledige bescherming tegen marktschommelingen. In private markets kan worden belegd via speciaal voor dit doel opgerichte private market fondsen.

Een voorbeeld hiervan is de ELTIF (European Long-Term Investment Fund), een gereguleerd beleggingsfonds onder EU-wetgeving. ELTIF's zijn beschikbaar voor zowel particuliere als institutionele beleggers en bieden toegang tot illiquide, langetermijnactiva. ELTIF's zijn beleggingsfondsen die voor minimaal 55% van hun kapitaal beleggen in bepaalde voorgeschreven type beleggingen, zoals hiervoor in private equity, private credit, niet-genoteerd infrastructuur en niet-genoteerd vastgoed, ook maar beleggingen in Europese groene obligaties en andere Europese beleggingsfondsen die zijn opgezet voor specifieke beleggingen, zoals een European Venture Capital Funds (EuVECA) of European Entrepreneurship Funds (EuSEF). Beleggingen in ELTIF's zijn vanwege de langetermijnstrategie en aard van beleggingen illiquide van karakter en kennen vaak bij aanvang een bepaalde periode waarin beleggers niet kunnen uittreden, zogenaamde 'Lock-Up'. Na verloop van een dergelijke 'Lock-Up' kunnen beheerders van ELTIF's uittreding van beleggers mogelijk maken, vaak onder bepaalde voorwaarden en zolang de liquiditeit binnen de ELTIF dit toelaat. Het is ook om die reden dat ELTIF's ook kunnen beleggen in diverse liquide beleggingen om uittreding van beleggers mogelijk te maken.

2.12.4 **Private equity (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)**

Private equity staat voor beleggingen in ondernemingen die doorgaans niet aan de beurs genoteerd zijn of in (delen van) bedrijven die van de beurs worden gehaald. Vaak betreft het de financiering van bestaande bedrijven die door het management worden overgenomen (management buy-outs of MBO's). Soms gaat het om de financiering van 'start-ups', (vrij) nieuwe bedrijfsactiviteiten. Deze laatste vorm wordt ook wel 'venture capital' genoemd en is het meest risicovol. Doordat de meeste private equity-beleggingen geschieden met een zware hefboomwerking (veel rentedragende schuld) is er sprake van een veel hoger risico dan bij een aandelenbelegging op de beurs. Private equity- beleggingen geschieden in de regel middels participaties in fondsen voor gemene rekening en voor een duur van zeven tot twaalf jaar. Dergelijke participaties zijn meestal niet of slechts beperkt verhandelbaar. Deze illiquiditeit maakt beleggen in private equity extra risicovol.

Beleggingen in private equity gaan over het algemeen gepaard met dezelfde risico's als beleggingen in beursgenoteerde aandelen. Dat zijn: afname economische groeivooruitzichten, renterisico, kredietrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico. In aanvulling hierop kennen beleggingen in private equity een aantal specifieke risico's, te weten informatierisico en manager selectie- risico. De economische groeivooruitzichten zijn van bijzonder groot belang omdat aandelen geen contractueel overeengekomen periodieke vergoeding betalen, maar een onzekere periodieke vergoeding die afhankelijk is van de financiële prestaties van de onderneming. Tenslotte: hoe beter de economische prognoses, hoe hoger de groei in de resultaten van de onderneming en hoe hoger de waarde van het aandeel. Op gelijke wijze geldt dat een verslechtering van de groeivooruitzichten een negatief effect heeft op de waarde van de onderneming.
Hoewel de renteontwikkeling voor aandelen relatief minder van belang is dan voor obligaties, geldt dat een stijgende rente veelal niet goed is voor beleggers in aandelen. Dit komt doordat de winstmarges worden gedrukt door de hogere rentelasten. Specifiek voor private equity geldt dat een stijging van de rente gepaard kan gaan met financieringsproblemen. Dit komt doordat private equity-fondsen in de regel relatief veel leverage gebruiken (met name de buyout-fondsen). Een rentestijging heeft over het algemeen dan ook een relatief grote invloed op de waarde van private equity-fondsen.

Ondanks dat beleggers in aandelen geen juridisch afdwingbaar recht hebben op een bepaalde periodieke uitkering, staan zij toch bloot aan kredietrisico. Als een onderneming niet langer aan zijn verplichtingen kan voldoen, dan bestaat er een reële kans op faillissement. In geval van faillissement staan de beleggers in aandelen achteraan in de rij. Pas wanneer de vreemdvermogenverschaffers zijn betaald, komt de aandelenbelegger in beeld. Net als ieder andere belegger die belegt in aandelen genoteerd in buitenlandse valuta, loopt een aandelenbelegger die aandelen aanhoudt van private equity-fondsen buiten het eurogebied valutarisico.

Liquiditeitsrisico is voor private equity-fondsen van groot belang. De belangen die private equity- fondsen nemen worden doorgaans voor 7 tot 10 jaar in portefeuille gehouden. Om die reden is de liquiditeit die een private equity-fonds kan bieden zeer beperkt of niet aanwezig. Beursgenoteerde closed-end private equity fondsen die regelmatig verhandeld worden, zullen in de regel niet onder aandelen worden geschaard.

Informatierisico duidt op de omstandigheid dat beleggers in private equity-fondsen veelal een minder goed beeld hebben van hun beleggingen. Ze zijn daarom ook minder goed in staat om hun beleggingen op adequate wijze te volgen. Deze verminderde transparantie brengt extra risico's met zich mee.

Manager selectierisico is sterk afhankelijk van de gekozen fund(manager).

Doordat de meeste private equity-beleggingen geschieden met een zware hefboomwerking (veel rentedragende schuld), is er sprake van een veel hoger risico dan bij een aandelenbelegging op de beurs. Het hoge risico zorgt ervoor dat dit soort beleggingen als alternatieve beleggingen geclassificeerd zijn. Onder positieve marktomstandigheden kunt u een zeer hoog rendement behalen terwijl onder slechte of slechtere marktomstandigheden uw inleg deels dan wel geheel kunt verliezen.

2.12.5 **Private credit (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8**, 9)

Private credit, ook bekend als private schuld, zijn leningen die buiten traditionele bankkanalen of openbare schuldmarkten worden verstrekt. Twee belangrijke risico's bij beleggen in vastrentende waarden zijn renterisico en kredietrisico. Meestal daalt de marktwaarde van obligaties/schuld wanneer de rente stijgt. Kredietrisico verwijst naar de mogelijkheid dat de uitgever van de obligatie/schuld niet in staat is om de hoofdsom terug te betalen en rente te betalen.

2.12.6 Vastgoed-**CV's (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)**

Bij een vastgoed-CV richten de beleggers zelf een onderneming (een commanditaire vennootschap, CV) op die de (economische) eigendom van het onroerend goed verwerft (de juridische eigendom wordt meestal ondergebracht bij een bewaarder). De deelnemers in de CV brengen tezamen het gehele benodigde eigen vermogen voor het betreffende onroerend goed op. Daarnaast wordt in de regel een banklening aangetrokken om een vaak groot deel van de totale investering te bekostigen. Ook alle kosten voor het opzetten en het beheer van de investering komen voor rekening van de deelnemers. Hieronder vallen exploitatie- en financieringskosten, taxatiekosten, promotiekosten, de kosten van het management van de CV, huisvestingskosten en allerlei overige kosten. Gedurende de looptijd worden alle opbrengsten onder hen verdeeld.

Vastgoed-CV's kunnen worden opgericht voor woningbouwprojecten, commercieel vastgoed (kantoren en winkels) of onroerend goed in het buitenland – uiteenlopend van vakantiehuisjes tot kantoren.
Aan beleggen in een vastgoed-CV is liquiditeitsrisico verbonden. Dit is het risico dat het onroerend goed (nog) niet verkocht is, terwijl er wel al kosten worden gemaakt. Daarnaast is sprake van het zogenoemde lock-in-risico. Dit is het risico verbonden aan het vastzetten van vermogen in de CV voor een bepaalde tijd (gemiddeld tussen de 7 en 10 jaar), waarbij tussentijds uitstappen niet of nauwelijks mogelijk is. Bij een wijziging van de omstandigheden op de vastgoedmarkt kan een participant zijn belegging vaak niet te gelde maken.

Daarnaast loopt een participant ondernemingsrisico. Zo is de kwaliteit van de huurders onzeker (huurders vertrekken bijvoorbeeld, of gaan failliet). Net als bij andere ondernemingen wordt ook bij een vastgoed-CV vreemd vermogen aangewend. Deze leningen zullen moeten worden terugbetaald, ook wanneer de opbrengst niet meer kan worden gerealiseerd. Ten slotte is er sprake van het zogenoemde spreidingsrisico. Dit risico is groter bij CV's die in één gebouw of een (relatief) klein project beleggen.
Bij een verandering van omstandigheden (zoals het onaantrekkelijk worden van de locatie of het vertrekken van een huurder) kan het gebouw leeg komen te staan en zelfs onverhuurbaar blijken.

Bij een vastgoed-CV gaat het om een directe belegging in vastgoed, en zodoende worden vastgoed-CV's op dezelfde manier geclassificeerd als alternatieve beleggingen.
Onder positieve marktomstandigheden kunt u een goed rendement behalen en een koerswinst behalen op verkoop van onroerend project. Onder slechte of slechtere marktomstandigheden kunt u uw inleg verliezen en zelfs (afhankelijk van de voorwaarden) gevraagd worden om bij te storten zodat de CV in stand gehouden kan worden.

2.12.7 Niet-**genoteerd vastgoed (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)**

De waardering van niet-genoteerde vastgoedfondsen komt tot stand door middel van taxaties van de vastgoedobjecten. Anders dan de prijzen op financiële markten veranderen deze niet van dag tot dag. Periodiek worden vastgoedobjecten getaxeerd en komt een nieuwe waarde tot stand. Omdat tussen taxaties soms een half jaar tot een jaar kan zitten, loopt de belegger het risico dat de waarde zoals opgegeven door het vastgoedfonds geen representatieve weergave is van de feitelijke waarde. Verder kunnen er in het proces van waardering door taxateurs allerlei fouten sluipen waardoor de afgegeven waarde ook niet volledig representatief is.

Rechtstreeks beleggen in onroerend goed heeft als nadeel dat ook de verhuur en het onderhoud van de panden moeten worden verzorgd. Bovendien zijn daaraan bijzondere kosten verbonden, zoals makelaarscourtage en notariskosten. Ten slotte is het overdragen van het eigendom relatief ingewikkeld. Het is ook mogelijk om indirect in vastgoed te beleggen. Dit kan met certificaten, en zogenoemde vastgoed-CV's. De belangrijkste voordelen van

een dergelijke wijze van beleggen in vastgoed is dat de belegger niet verantwoordelijk is voor het onderhoud en de verhuur van de panden, en dat het mogelijk is om met een relatief kleine inleg in vastgoed te beleggen. Onder positieve marktomstandigheden is het mogelijk dat het vastgoed in waarde stijgt. Onder slechte of slechtere marktomstandigheden bestaat de kans dat het onroerend goed in waarde gaat dalen of dat de huurders failliet gaan waardoor u minder direct rendement uit de verhuur kunt behalen.

Het risico en rendement van directe vastgoedbeleggingen hangen niet één op één samen met de koersontwikkelingen op traditionele obligatie- en aandelenmarkten, en zijn daarom geclassificeerd als alternatieven.

2.12.8 Niet-genoteerd infrastructuur (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Niet-genoteerd infrastructuur zijn fysieke activa zoals transport, nutsvoorzieningen en communicatiesystemen die economische activiteiten ondersteunen. Hierin kan worden belegd via infrastructuurfondsen. Deze fondsen beleggen in aandelen of schulden die gekoppeld zijn aan infrastructuuractiva. Daarom kan, naast de risico's die gepaard gaan met investeringen in dergelijke aandelen- of schuldeninstrumenten, de prestaties van een infrastructuurfonds aanzienlijk en nadelig worden beïnvloed door risico's die verband houden met de gerelateerde infrastructuuractiva, waaronder bouw- en exploitatie risico's, milieurisico's, juridische en regelgevende risico's; politieke of sociale instabiliteit; overheids- en regionale politieke risico's; sectorspecifieke risico's; rentewijzigingen; valutarisico's; en andere risico's en factoren die infrastructuur kunnen beïnvloeden en als gevolg daarvan de totale opbrengst van een fonds aanzienlijk kunnen beïnvloeden. Investeringen in infrastructuuractiva zijn doorgaans illiquide.

2.12.9 Obligatie met warrant (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Net als de converteerbare obligatie is de obligatie met warrant een lening met een aandeel gebonden opbrengst. De obligatie met warrant bestaat uit twee financiële effecten: de obligatie en de warrant (zie 2.5 voor meer informatie over de warrant). De warrant geeft het recht om tegen een vooraf bepaalde prijs aandelen van de onderliggende vennootschap te kopen. De obligatie is een gewone lening met lage coupon. Anders dan bij de converteerbare obligatie blijft de obligatie na omruiling van de warrant behouden.

Tijdens de uitgifteperiode van de obligatie of het aandeel waar de warrant recht op geeft, kan de obligatiehouder zijn recht uitoefenen of zijn warrant verkopen. Hij kan bijvoorbeeld zijn recht uitoefenen als de prijs van het nieuwe aandeel aantrekkelijk is. Zonder de warrant wordt de obligatie een gewone obligatie met een vaste rente en een (meestal relatief lage) coupon. De obligatie heeft een vaste einddatum waarop het geleend kapitaal integraal wordt terugbetaald. De eigenschappen lijken dus sterk op die van traditionele obligatie (punt 2.8). Zonder obligatie gedraagt de warrant zich als andere warrants (zie punt 2.5).

De meest kenmerkende voordelen (onder positieve marktomstandigheden) zijn onder meer:
- De warrant vertegenwoordigt een recht en niet een plicht. Als de uitoefeningsvoorwaarden van dit recht ongunstig zijn, dan is het niet verplicht om dit recht uit te oefenen.
- Zijn de uitoefeningsvoorwaarden van de warrant echter wel gunstig, dan kunt u wellicht meerwaarde realiseren.
- De obligatie 'cum warrant', 'ex-warrant' en de warrant zijn beursgenoteerd en dus verhandelbaar.

Het meest kenmerkende nadelen onder slechte of slechtere marktomstandigheden zijn onder meer:
- Obligaties 'cum warrant' of 'ex warrant' zijn vaak niet zo liquide en dus ook moeilijk over te dragen.
- Het risico van minderwaarde op de einddatum als gevolg van bijvoorbeeld hoge inflatie, is vaak groter dan bij een traditionele obligatie omdat een obligatie met warrant meestal een lagere rentevoet heeft.
- In de regel is de rente bij een obligatie met een warrant lager dan een reguliere obligatie.

Wanneer de warrant geen waarde meer vertegenwoordigd, dan is zo'n obligatie te kwalificeren als een gewone obligatie. Zonder enige rechten maar wel met de (rente) risico's van een obligatie met een warrant.

Ook obligaties met warrant houden het midden tussen obligaties en aandelen. Anders dan bij de converteerbare obligatie blijft de obligatie doorlopen bij de uitoefening van de warrant. Toch wordt ook hier het standpunt aangehouden dat dit financiële product zowel buiten de categorie obligaties als de categorie aandelen valt en daarom als alternatieve belegging wordt geclassificeerd.

2.12.10 Crypto ETP's (risico's: 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10)

Crypto ETP's (Exchange Traded Products) zijn financiële instrumenten die de koers volgen van een onderliggende cryptovaluta (zoals bitcoin of ethereum) of een mandje van verschillende digitale activa. Cryptovaluta zijn digitale activa die gebruikmaken van cryptografie voor veiligheid en opereren op gedecentraliseerde netwerken, gebaseerd op blockchainechnologie. In tegenstelling tot traditionele valuta's worden ze niet uitgegeven of gegarandeerd door een centrale bank of overheid.

Een ETP gebaseerd op een cryptovaluta biedt beleggers toegang tot digitale activa via de gereguleerde effectenbeurs, zonder dat zij zelf direct digitale eigendomsbewijzen ('tokens') hoeven aan te kopen of een digitale portemonnee ('wallet') hoeven te beheren. Hoewel dit de toegankelijkheid tot cryptovaluta's vergroot, blijven de onderliggende activa inherent volatiel en speculatief van aard. De koersen van cryptovaluta kunnen in zeer korte tijd extreem stijgen of dalen, wat kan leiden tot aanzienlijke verliezen van het belegde kapitaal.

Een crypto-ETP is een schuldbewijs dat gedekt wordt door de fysieke opslag van de onderliggende cryptovaluta (fysieke replicatie) of door derivaten. Hoewel ETP's dagelijks verhandelbaar zijn op de beurs kan de liquiditeit van de onderliggende cryptomarkt in tijden van stress opdrogen. Dit kan leiden tot grotere koersverschillen tussen crypto-ETP's en de cryptomarkten of tot beperkingen in de verhandelbaarheid.

Daarnaast brengen crypto-ETP's specifieke risico's met zich mee, zoals technologische risico's (cyberaanvallen of fouten in de blockchain-protocollen) en wijzigingen in wet- en regelgeving die de waarde van de belegging direct kunnen beïnvloeden. Beleggers dienen zich ervan bewust te zijn dat resultaten uit het verleden geen garantie bieden voor de toekomst en dat de cryptomarkt non-stop, alle dagen van de week opereert, terwijl de handel in ETP's beperkt is tot de openingstijden van de betreffende beurs.

2.13 Gestructureerde producten (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Een gestructureerd product is een combinatie van verschillende financiële instrumenten. Gestructureerde producten worden in de regel op de financiële markten uitgegeven en verhandeld. Met behulp van zo een structurering wordt (onder meer) getracht om minder liquide instrumenten zoals obligaties en derivaten meer liquide te maken. Er zijn diverse vormen van gestructureerde producten. Bijvoorbeeld fondsen met een kapitaalgarantie of met kapitaalbescherming (zie punt 2.11.2). Gestructureerde producten (Fondsen) met een kapitaalgarantie zijn de meest bekende voorbeelden van gestructureerde producten.
Gestructureerde producten zijn dus complexe producten die meestal bestaan uit een samenstel van twee effecten, bijvoorbeeld obligaties en opties. Vastrentende waarden en derivaten zijn de hoofdingrediënten van een gestructureerd product. Vastrentende waarden, zoals obligaties, zijn een noodzakelijke bouwsteen, maar niet kenmerkend voor het rendement en risicoprofiel van dit soort producten. Het profiel van een gestructureerd product wordt gevormd door de derivatenconstructie. De derivaten die bij deze constructie gebruikt worden, zijn meestal niet de reguliere derivaten waarin al wordt gehandeld, maar worden speciaal ontwikkeld voor het gestructureerde product. Gestructureerde producten hebben in de regel een beperkte looptijd. Dit betekent dat het product bij het einde van de looptijd wordt afgelost.

Meest kenmerkende voordelen van een dergelijk product zijn onder meer:
a) Indien er een speciale behoefte, wens of probleem is, dan is zo een instrument bij uitstek geschikt om de wens/behoefte op maat te bedienen of specifieke risico's op deze manier te mitigeren.
b) Gestructureerde producten kunnen (kapitaal)bescherming bieden, met een laag risiconiveau.
c) Een gestructureerd product kan uit twee of meer instrumenten bestaan, dit betekent dat er met meerdere en diverse instrumenten gestructureerd kan worden. Zo kan men over zeer verschillende structuren beschikken.

Meest kenmerkende nadelen van een dergelijk fonds zijn onder meer:

a) Het verschil tussen de bied- en de laatprijs kan groter zijn dan bij een regulier instrument.
b) De prijsvorming kan soms ondoorzichtig zijn.
c) Omdat het hier een samengesteld product betreft, loopt de koersontwikkeling van het gestructureerde product niet synchroon met die van de afzonderlijke instrumenten.
d) De prijs van het instrument kan onder omstandigheden onder druk komen (geen correcte prijs) als gevolg van het ontbreken van liquiditeit.
e) Indien het om een garantieproduct gaat, dan moet er rekening mee worden gehouden dat de garantie pas op de einddatum geldt en niet tussentijds.
f) Er is een grote correlatie tussen het instrument en de kredietwaardigheid van de uitgever.
g) Gestructureerde producten variëren van eenvoudig tot ingewikkeld. De waarde die bij de productontwikkeling toegekend wordt aan de derivatenconstructie, komt niet tot stand door verhandeling op de beurs, maar door 'het prijzen' van het derivaat en de obligatie door de ontwikkelaar ervan. Dit wordt gedaan aan de hand van rekenmodellen. De uitkomst, ofwel de prijs, is afhankelijk van verwachtingen met betrekking tot eigenschappen van de belegging, bijvoorbeeld de verwachte volatiliteit, correlatie en het verwachte rendement van de belegging

Er is ook een aantal risico's verbonden aan dit soort instrumenten. Bijvoorbeeld:

a) Insolventierisico. De kredietwaardigheid van de uitgever is een belangrijke graadmeter hierin.
b) Er is vaak geen secundaire markt voor dit soort instrumenten, waardoor er een liquiditeitsrisico ontstaat. Wanneer de stukken verkocht worden voor de einddatum, dan kan de prijs (significant) afwijken van de intrinsieke waarde van het structuur.
c) Er kan zich ook een valutarisico voordoen indien er belegd wordt in andere valuta, zoals Engelse ponden of Amerikaanse dollars.
d) Bij structuren waarin ook vastrentende instrumenten zitten kunnen zich ook renterisico's voordoen. Of, en zo ja in welke mate, de koers gaat fluctueren is afhankelijk van de onderliggende instrumenten. Door de samenstelling is het moeilijker om te zien hoe de koers zich gaat ontwikkelen. Ook moet er rekening worden gehouden met het feit dat door de samenvoeging van twee of meer financiële instrumenten de risico's met betrekking tot zo'n product hoger kan liggen dan de risico's die voortvloeien uit afzonderlijke instrumenten.

Ook de kostenstructuur van gestructureerde producten verschilt van andere effecten. De meest opvallende eigenschap is dat veel van de kosten impliciet verwerkt zijn in de productvoorwaarden. De kosten bestaan meestal uit een procentuele opslag boven de nominale waarde van de uitgifteprijs van een gestructureerd product. Het komt ook voor dat een deel van de kosten van gestructureerde producten versleuteld zijn in de productvoorwaarden. Hieronder volgt een opsomming van de meest voorkomende kostensoorten die deel uit kunnen maken van een gestructureerd product:

Structureringsvergoeding
Dit zijn kosten die in rekening worden gebracht voor het ontwikkelen en in de markt zetten van het product. Deze kosten worden gemaakt met het structureren van het product, de aankoop van beleggingen en het afdekken van beleggingsrisico's die de aanbieder loopt tot aanvang van het product. Vaak zijn hierin tevens de kosten opgenomen die worden gemaakt bij het oprichten en laten goedkeuren van het beleggingsvehikel.

Distributiekosten
Dit zijn kosten die gemaakt worden voor onder meer marketing en promotie. Ook de betalingen aan tussenpersonen die deze producten adviseren en/of beschikbaar maken via hun distributiekanaal, kunnen hieronder worden geschaard.

Jaarlijkse kosten
Een aantal gestructureerde producten kent inhouding van jaarlijkse kosten. Deze hangen af van het type gestructureerd product. Producten die actief beheerd worden hebben hogere jaarlijkse kosten. Een voorbeeld hiervan is een gestructureerd product dat een wisselende samenstelling heeft in een groep beleggingsfondsen. Een vergoeding wordt dan gevraagd voor het actieve beheer van deze samenstelling van beleggingsfondsen.

Kosten van de onderliggende waarde
Ook de beleggingen waarin het gestructureerd product investeert, hebben in een aantal gevallen kosten. Zo kennen beleggingsfondsen hun standaard jaarlijkse kosten (Total Expense Ratio, TER), die ten laste komen van de intrinsieke waarde van het fonds en daarmee het rendement van het gestructureerde product verminderen. Bij gestructureerde producten waarin actief beheer van beleggingsfondsen plaatsvindt, is er dus in feite sprake van een fund of fund met de gebruikelijke dubbele kostenstructuur, en daarbovenop de overige bovenstaande kosten van het gestructureerde product.

Transactiekosten
Ten slotte zijn er transactiekosten in geval van tussentijdse verkoop van het product. De belegger betaalt meestal geen transactiekosten bij de emissie. De transactiekosten bestaan uit het verschil tussen de bied- en laatkoers; soms brengen aanbieders extra verkoopkosten in rekening wanneer een belegger tussentijds verkoopt.

Met een gestructureerd product is het mogelijk om het risicoprofiel van de belegging naar wens aan te passen. Derivaten worden bijvoorbeeld gebruikt om bewegingen van aandelenkoersen te versterken of juist te dempen. Hierdoor wordt het mogelijk gemaakt om in te spelen op specifieke behoeften van beleggers. Voor risicomijdende beleggers kunnen producten worden gemaakt die een garantie of bescherming tegen koersdalingen bieden; voor beleggers die graag meer risico nemen kunnen producten worden geconstrueerd die juist winstkansen vergroten. Bovendien kunnen gestructureerde producten een verruiming bieden van de beleggingsmogelijkheden voor particuliere beleggers. Het is mogelijk dat bij de opzet en/of vormgeving van het product bepaalde positieve kenmerken uitgelicht worden, die door de beleggers als attractief worden gezien. De risico's hierbij zijn dat het product er mooier uitziet en/of als attractiever wordt beoordeeld dan het in werkelijkheid is. Gezien de complexiteit van de producten is het voor de gemiddelde belegger moeilijk te doorgronden wat het product daadwerkelijk inhoudt. Hierdoor bestaat het risico dat beleggers producten kopen die voor hen ongeschikt zijn. Evenals bij andere beleggingen bestaat er een kans dat de ingelegde gelden verloren gaan. Dit is echter afhankelijk van het soort product dat wordt aangeschaft.

Het profiel van een gestructureerd product wordt gevormd door de derivatenconstructie. Deze derivatenconstructie leidt ertoe dat gestructureerde producten als aandelen worden geclassificeerd; behalve als er een kapitaalgarantie is, dan worden ze geclassificeerd als niet- traditionele obligaties. Onder positieve marktomstandigheden bestaat de kans dat u een goed rendement kunt behalen en onder slechte of slechtere marktomstandigheden bestaat de kans dat u uw inleg deels dan wel geheel kunt verliezen.

2.14 Beleggingsfondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Een beleggingsfonds is een verzameling van gelden van individuele beleggers waarvan het totale vermogen collectief wordt belegd en beheerd door een professionele 'fondsbeheerder'. Iedere belegger die deelneemt in een beleggingsfonds koopt een aandeel of participatie in het fonds. Hoe het bijeengebrachte vermogen belegd wordt, staat omschreven in een gedetailleerd mandaat van het betreffende beleggingsfonds en is opgenomen in het prospectus dat opgesteld wordt door het beleggingsfonds. De fondsen kunnen zich richten op bepaalde financiële producten (aandelen, obligaties of onroerend goed) of op bepaalde bedrijfstakken of landen.

De meeste beleggingsfondsen zijn zogenoemde 'open-end-fondsen', waarbij het aantal participaties onbeperkt is en beleggers onbeperkt en eenvoudig kunnen toe- en uittreden. De intrinsieke waarde (de totale waarde van het fonds gedeeld door het aantal deelnemingen: de Net Asset Value, NAV) van een dergelijk fonds wordt dagelijks berekend. Het beleggingsfonds is verplicht de deelnemingen tegen de NAV te kopen en te verkopen. Omdat de hoogte van de NAV niet op elk moment bekend is, vinden transacties echter altijd plaats tegen de volgende NAV.

Bij 'closed-end-fondsen' ligt het aantal uitgereikte participaties vast en is toe- en uittreding gedurende de looptijd niet of slechts onder bepaalde voorwaarden mogelijk. De deelnemingsrechten in dergelijke fondsen zijn daarom niet gemakkelijk verhandelbaar, zodat het risico bestaat dat u uw belegging niet of niet op het door u gewenste tijdstip kunt verkopen.

Het is een misvatting dat succes verzekerd is bij beleggen in een beleggingsfonds. Ook hier geldt dat 'in het verleden behaalde resultaten geen garantie voor de toekomst bieden'. Het resultaat van een beleggingsfonds is ook afhankelijk van de ontwikkelingen van het product, de markt of het land waar het fonds zich op richt en de samenstelling van het fonds. In het algemeen gelden dezelfde risico's als die van de financiële instrumenten waaruit het fonds bestaat. Door de spreiding van beleggingsfondsen zijn bewegingen van de markt vaak minder hevig. Ook bij beleggen in fondsen geldt dat een fonds moet worden gekozen dat past bij de eigen beleggingsstrategie en het eigen beleggingsprofiel.

Beleggen via fondsen heeft als voordeel dat het uitzoekwerk en administratie bespaart. De fondsbeheerder voert de research uit, draagt zorg voor het beheer van de portefeuille, verstrekt fondsoverzichten en verzorgt het grootste deel van de administratie. Een ander voordeel is dat de portefeuille van een bepaald fonds een bepaalde spreiding kent over verschillende financiële producten (bijvoorbeeld aandelen en obligaties), sectoren (bijvoorbeeld industrie en telecommunicatie) en/of een geografische spreiding (bijvoorbeeld beleggen in Europa en Azië).

Aan het beleggen via beleggingsfondsen zijn kosten verbonden. Voor elk beleggingsfonds moeten instapkosten worden betaald. Voor sommige fondsen moeten ook uitstapkosten worden betaald. Daarnaast rekent de fondsbeheerder voor haar diensten een afzonderlijke beheervergoeding. Voor sommige beleggingsfondsen kan daarbovenop ook nog een prestatievergoeding in rekening worden gebracht, op voorwaarde dat het fonds bepaalde rendementsdoelstellingen behaalt. Aan de andere kant kunnen fondsbeheerders de transactiekosten laag houden, doordat zij grotere transacties verrichten.

2.14.1 Aandelenfondsen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Deze fondsen zijn samengesteld uit aandelen. De variatie kan oneindig zijn, bijvoorbeeld: alleen Nederlandse aandelen, alleen aandelen in de chemische industrie of alleen in bedrijven in Azië.

2.14.2 Obligatiefondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Deze fondsen zijn samengesteld uit obligaties in één of meerdere valuta's, in staatsleningen, in leningen van bedrijven of in zogenoemde 'junk bonds' (risicovolle obligaties met een hoge coupon).

2.14.3 Vastgoedfondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Bij deze fondsen wordt uitsluitend belegd in onroerend goed. Dit onroerend goed kan alleen in Nederland of (ook) in het buitenland liggen.

2.14.4 Geldmarktfondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Deze fondsen beleggen voornamelijk op korte termijn en zo liquide mogelijk. Deze fondsen kunnen bestaan uit termijndeposito's (in diverse valuta) of uit zerocoupons.

2.14.5 Gemengde fondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Bij deze fondsen is sprake van een mix van verschillende instrumenten zoals aandelen, obligaties of geldmarktinstrumenten.

Meestal werken hedgefondsen met derivaten (opties en termijncontracten) en combineren zij long- en short-posities.

2.14.6 Fondsen met kapitaalgarantie/clickfondsen (risico's: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Bij een beleggingsfonds met kapitaalmarktbescherming wordt bij de aanvang van het fonds de garantie gekocht om de investering op de eindvervaldag terug te krijgen. Uiteraard zijn daar voorwaarden aan verbonden, die verschillen per fonds. Clickfondsen bieden naast de kapitaalbescherming de mogelijkheid om het percentage waarmee het fonds in een bepaalde periode is gestegen 'vast te klikken'. Als een fonds bijvoorbeeld na 1 jaar

20% in waarde is gestegen en de opbrengst wordt vastgeklikt, krijgt de belegger op de vervaldag de inleg plus de vastgeklikte 20% uitgekeerd, ook als de waarde inmiddels onder dit bedrag of zelfs de inleg is gedaald.

2.14.7 Venture capital-**fondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)**

Dit zijn beleggingen met een hoog risico. Meestal betreft het jonge bedrijven met een sterk groeipotentieel en daardoor een hoog rendement. Het risico in deze bedrijven is echter ook hoog.

2.14.8 Opties- en futures-**fondsen (zie ook risico's eerder genoemd)**

De fondsen beleggen in opties, termijncontracten en andere derivaten (afgeleide producten) en kennen daardoor een hoog risico.

2.14.9 Fund of funds (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

'Fund of funds' zijn beleggingsfondsen die op hun beurt beleggen in andere beleggingsfondsen. Deze worden vooral, maar niet uitsluitend, gebruikt om in hedgefondsen te beleggen. Hiermee worden de risico's die zijn verbonden aan het beleggen in een individueel hedgefonds aanzienlijk verminderd. Tevens kan op deze manier een uitgebalanceerde portefeuille van hedgefondsen worden samengesteld met relatief goede risico- en rendementskarakteristieken. Dat komt doordat de prestaties en beleggingsrisico's van het ene type fonds worden gecompenseerd door die van andere typen fondsen. Het belangrijkste nadeel van het beleggen in fund of funds-beleggingsfondsen is de dubbele kostenstructuur. De belegger betaalt niet alleen de beheerkosten van het fund of funds, maar ook die van de onderliggende fondsen.

De classificatie is afhankelijk van de verdeling van de onderliggende producten en wordt gebaseerd op de focus naar een bepaalde vermogenscategorie.

2.14.10 Paraplufondsen (risico's: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

Een paraplufonds is in de regel opgebouwd uit diverse subfondsen. De betreffende fondsbeheerder geeft onder één noemer verschillende fondsen uit. De afzonderlijke fondsen specialiseren zich elk op een bepaald gebied. Het voordeel voor de belegger is dat eenvoudig en tegen relatief geringe kosten kan worden overgestapt van het ene subfonds naar het andere subfonds.

De classificatie is afhankelijk van de verdeling van de onderliggende producten en wordt gebaseerd op de focus naar een bepaalde vermogenscategorie.

2.15 Tot slot

Deze beschrijving kan niet alle kenmerken van alle financiële instrumenten en afgeleide producten en de daaraan verbonden risico's weergeven.

Bij het kiezen van beleggingen dient u een goede afweging te maken welke financiële instrumenten binnen uw beleggingsdoelstelling vallen. Aan alle vormen van beleggen zijn in meer of mindere mate risico's verbonden. Met name het schrijven van ongedekte opties en het aangaan van termijncontracten (en opties op termijncontracten) kunnen risicovol zijn. U dient alleen in deze risicovolle beleggingen te (doen) handelen als u het (eventuele) verlies kan en wil dragen en zich terdege bewust bent van de risico's.

BIJLAGE 3. INFORMATIEBLAD DEPOSITOGARANTIESTELSEL (DGS)

BASIS INFORMATIE OVER DE BESCHERMING VAN TEGOEDEN

Tegoeden aangehouden bij Quintet Private Bank (Europe) S.A. worden beschermd door:	Het Luxemburgse wettelijke depositogarantiestelsel uitgevoerd door *Fonds de garantie des dépôts Luxembourg* (FGDL) (1)
Limiet van de bescherming:	EUR 100.000 per rekeninghouder per bank (2) Uw bank maakt gebruik van de volgende merknamen: • InsingerGilissen, een vestiging van Quintet Private Bank (Europe) S.A. • InsingerGilissen Services • Puilaetco, een vestiging van Quintet Private Bank (Europe) S.A. • Merck Finck, een vestiging van Quintet Private Bank
Indien u meer rekeningen heeft bij dezelfde bank:	Al uw tegoeden bij dezelfde bank worden bij elkaar opgeteld en op het totaal wordt de limiet van EUR 100.000 toegepast (2)
Indien u een gezamenlijke rekening heeft met andere person/personen:	De limiet van EUR 100.000 is op elke rekeninghouder van toepassing (3)
Termijn voor terugbetaling indien een bank niet langer aan haar verplichtingen kan voldoen:	7 (Zeven) werkdagen (4)
Munteenheid van terugbetaling:	Euro
Contact:	*Fonds de garantie des dépôts Luxembourg* (FGDL) Bezoekadres: 283, route d'Arlon, L-1150 Luxembourg Postbus: L-2860 Luxembourg Telefoon: (+352) 26 25 1-1 Fax: (+352) 26 25 1-2601 E-mail: info@fgdl.lu
Meer informatie:	Raadpleeg de website van: www.fgdl.lu

(1) Regeling verantwoordelijk voor de bescherming van uw deposito

(2) Algemene beschermingslimiet
Indien een tegoed niet beschikbaar is voor de rekeninghouder omdat Quintet Private Bank (Europe) S.A. niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen, worden de rekeninghouders terugbetaald door FGDL. De terugbetaling bedraagt ten hoogste EUR 100.000 per bank. Dit betekent dat alle tegoeden bij Quintet Private Bank (Europe) S.A. bij elkaar worden opgeteld om te bepalen welk bedrag wordt gedekt. Als een rekeninghouder bijvoorbeeld een spaarrekening met EUR 90.000 en een betaalrekening met EUR 20.000 heeft, dan ontvangt hij of zij een terugbetaling van slechts EUR 100.000.

Dit geldt ook als een bank onder verschillende merknamen actief is. Quintet Private Bank (Europe) S.A. opereert ook onder de naam InsingerGilissen, InsingerGilissen Services, Puilaetco en Merck Finck. Heeft u tegoeden onder deze merknamen, dan zijn deze tegoeden samen gedekt tot EUR 100.000.

In de gevallen bedoeld in artikel 171 (2) van *de Wet van 18 december 2015 op het faillissement van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen*, zijn deposito's beschermd boven EUR 100.000, d.w.z. tot EUR 2.500.000. Meer informatie: www.fgdl.lu

(3) Beschermingslimiet voor gezamenlijke rekeningen
Bij gezamenlijke rekeningen geldt de limiet van EUR 100.000 voor elke rekeninghouder afzonderlijk.
Stortingen op een rekening waarop twee of meer personen recht hebben als leden van een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, zoals een vennootschap onder firma of een commanditaire vennootschap, vereniging of groepering van soortgelijke aard, worden bij elkaar opgeteld en behandeld alsof ze door één enkele deposant zijn gedaan voor de berekening.

(4) Terugbetaling
Het verantwoordelijke depositogarantiestelsel is:

Fonds de garantie des dépôts Luxembourg (FGDL)
Bezoekadres: 283, route d'Arlon, L-1150 Luxembourg
Postbus: L-2860 Luxembourg
Telefoon: (+352) 26 25 1-1
Fax: (+352) 26 25 1-2601
E-mail: info@fgdl.lu
Website: www.fgdl.lu

Het zal uw deposito's tot EUR 100.000 uiterlijk binnen 7 werkdagen terugbetalen.
Als u binnen deze termijn geen terugbetaling heeft ontvangen, moet u zelf contact opnemen met het FGDL; het is namelijk mogelijk dat u uw geld niet meer kunt terugvragen na het verstrijken van een bepaalde termijn. Meer informatie leest u op: www.fgdl.lu

OVERIGE BELANGRIJKE INFORMATIE

Overeenkomstig artikel 175 van *de Wet van 18 december 2015 op het faillissement van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen*, wordt bij de berekening van het terugbetaalbare bedrag rekening gehouden met de verplichtingen van de deposant ten opzichte van de bank, voor zover de schuldvergelijking mogelijk onder de wettelijke en contractuele bepalingen die het contract tussen de bank en de deposant regelen.

BIJLAGE 4. DUIDELIJK OVER DUURZAAMHEID

Volledig overtuigd

Als private bank zijn we ons bewust van onze positie in de samenleving en onze invloed hierop. We zien het als onze plicht om verantwoord te handelen en verantwoord te beleggen en zodoende verantwoordelijkheid te nemen voor de toekomst van onze planeet, de maatschappij en voor de generaties na ons. Wij zijn ervan overtuigd dat met goed beleid, verantwoord beleggen en uitvoering daarvan, risico's in beleggingsportefeuilles in belangrijke mate worden beperkt.

We zijn ondertekenaar van de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties en hanteren ons Beleid verantwoord beleggen voor onze beleggingen. Onderdeel van dit beleid zijn minimale ESG-vereisten, actief aandeelhouderschap, ESG-integratie en rapportage.

Als onderdeel van ons Beleid verantwoord beleggen hanteren we aanvullende richtlijnen voor portefeuilles met duurzame instrumenten. Deze richtlijnen gaan verder op het gebied van duurzaamheid, en omschrijven drempels bepalend voor uitsluiting bij betrokkenheid van (als niet-duurzaam aangemerkte) activiteiten en bij controverses/ernstige incidenten. Voor deze beleggingsportefeuilles gelden strengere eisen om te voldoen aan de Global Compact Principles van de Verenigde Naties. Ook zijn verschillende duurzaamheidsscores medebepalend voor de keuze of een instrument in een beleggingsportefeuille wordt opgenomen en hoe een beleggingsportefeuille wordt samengesteld. Hierbij maken we onder andere gebruik van onafhankelijke research.

INSINGERGILISSEN EN QUINTET

"Beleggen bij ons betekent: uw financiële doelen in lijn brengen met uw waarden"

InsingerGilissen is Quintet, en samen plaatsen we duurzaamheid in het hart van onze bedrijfsvoering. De filosofie van Quintet over duurzaam beleggen betreft verschillende beleggingsstrategieën. Elke strategie heeft haar eigen kenmerken en een eigen manier om waarde toe te voegen aan een portefeuille. Daarnaast achten we het van belang dat we als actieve investeerder in onze beleggingen onze invloed gebruiken om bedrijven en instellingen de gewenste richting te wijzen en duurzame bedrijfsmodellen aan te moedigen. Dit doen we door het actief laten uitoefenen van stemrecht en door in gesprek te gaan met ondernemingen. Meer informatie over onze activiteiten op het gebied van verantwoord beleggen en verantwoord ondernemen vindt u op www.insingergilissen.nl en www.quintet.com.

VERANTWOORD BELEGGEN EN DUURZAAM BELEGGEN

Ons Beleid verantwoord beleggen is van toepassing op alle beleggingen die door ons worden beheerd dan wel geadviseerd. Als we spreken over verantwoord beleggen dan doelen we op onze beleggingen in vermogensbeheer, beleggingsadvies, assetmanagement en onze researchactiviteiten. Daarnaast kennen we ook een aantal producten en vormen van vermogensbeheer die specifieke richtlijnen hebben qua duurzaamheid. Deze producten en beheeroplossingen gaan nog een stap verder als het gaat om de duurzaamheid van de portefeuille. Voor deze portefeuilles zijn dan ook extra richtlijnen opgenomen in ons Beleid verantwoord beleggen. Verderop in deze bijlage leest u meer over deze strengere richtlijnen.

ONS BELEID VERANTWOORD BELEGGEN

Verantwoord handelen en verantwoord beleggen is onze norm en de basis voor onze beleggingen. Om dit ook formeel vast te leggen hebben Quintet en InsingerGilissen het Beleid verantwoord beleggen opgesteld. Dit kent zeven hoofdcomponenten:

Component	Toelichting
1. Minimale ESG-vereisten[1]	De minimale ESG-vereisten zijn afgeleid van uitsluitingen op basis van wetgeving en sanctielijsten, de visie van de organisatie op wat een maatschappelijk verantwoorde onderneming is en internationaal erkende normen zoals de Global Compact Principles van de Verenigde Naties. Aangezien het beleggingsproces en de toepasbaarheid per beleggingscategorie en beleggingsmethode verschillen, zullen de vereisten anders worden toegepast per type belegging. Wanneer een emittent handelt in strijd met de minimale ESG-vereisten van Quintet en ofwel de gewenste wijzigingen voor het oplossen van de overtreding niet haalbaar zijn vanwege de aard van daarvan, ofwel de emittent de overtreding niet heeft opgelost binnen het door Quintet vastgestelde tijdsbestek, wordt die emittent uitgesloten van het beleggingsuniversum van Quintet. De uitsluitingscriteria volgend uit de minimale ESG vereisten kunnen als volgt worden omschreven: 1. Aandelen en obligaties uitgegeven door ondernemingen die direct of indirect betrokken zijn bij controversiële wapens; 2. Obligaties uitgegeven door landen waarvoor een EU-wapenembargo van kracht is, evenals aandelen en obligaties die eigendom zijn van die landen; 3. Aandelen en obligaties uitgegeven door ondernemingen die aanmerkelijke inkomsten genereren uit de winning van steenkool of de opwekking van energie uit steenkool; 4. Aandelen en obligaties uitgegeven door ondernemingen die de principes van het VN Global Compact (UNGC) niet naleven wanneer engagement niet of niet langer uitvoerbaar wordt geacht.
2. ESG-integratie	We zijn van mening dat beleggers betere beslissingen kunnen nemen als aspecten zoals milieu, maatschappij en ondernemingsbestuur (ESG) integraal deel uitmaken van het beleggingsproces. ESG-integratie geeft een vollediger beeld van de kansen en risico's van individuele beleggingen en van een portefeuille als geheel. ESG-integratie vindt daarmee op drie niveaus plaats: a. Selectie aandelen, obligaties of andere fondsen en effecten b. Portefeuilleconstructie c. Risicomanagement
3. Ongunstige effecten	Voor de Quintet-fondsen en voorstellen voor portefeuillebeheer wegen we de wezenlijke ongunstige effecten (PAI's) van haar besluitvorming over beleggingen af en beperkt zij deze, waar dat mogelijk en uitvoerbaar is, door middel van een combinatie van methoden (uitsluiting, opname van ESG-factoren en limieten in de samenstelling van de portefeuille, engagement en stemmingen). De genoemde methoden worden uitgebreid beschreven in het Beleid verantwoord beleggen.
4. Aanvullende eisen voor directe duurzame beleggingen	We hebben uitgebreide aanvullende criteria voor duurzame beleggingen ontwikkeld voor de samenstelling van directe beleggingen in beleggingsportefeuilles die worden toegepast op de meeste fondsen en portefeuilles die we beheren. In deze gevallen worden deze toegepast bovenop de minimale ESG vereisten en kunnen als volgt worden omschreven: a. Duurzaamheidsscore van producten en diensten; b. Ernst van een controverse;

[1] ESG = Environment, Social en Governance, oftewel milieu, maatschappij en (ondernemings)bestuur

	c. Duurzaamheidsscore van de meest materiële ESG-factoren; d. Betrokkenheid product in relatie tot de inkomsten van de onderneming. Indien een emittent niet voldoet aan de gestelde standaard op de bovengenoemde onderdelen zal het niet kunnen voldoen aan de eisen die gesteld worden aan een duurzame portefeuille.
5. Actief aandeelhouderschap	We zijn van mening dat actief aandeelhouderschap op lange termijn gunstig is voor de economische en maatschappelijke waarde van de onderneming waarin wordt belegd. Het uitoefenen van de invloed van ons als belegger en vermogensbeheerder om een positieve verandering te bewerkstelligen, past bij onze doelstelling om een verantwoordelijke onderneming te zijn. Dit doen wij op de volgende wijzen: a) Laten uitoefenen stemrecht; b) "Engagement", dialoog aangaan met bedrijven (uitgevers van zowel aandelen als obligaties) over de principes van het Global Compact (zie 1) van de Verenigde Naties, kwesties over goed bestuur en relevante ESG-risico's; c) "Engagement" met en via fondsbeheerders.
6. Rapportage	Verslaglegging is een integraal onderdeel van elk beleid voor verantwoord beleggen. De exacte verslagleggingsverplichtingen stellen we nader vast in het kader van onze beleidsimplementatie, maar zullen naar verwachting betrekking hebben op de volgende gebieden: a) Rapportage aan externe belanghebbenden b) Rapportage aan cliënten (bijvoorbeeld over specifieke gevallen van engagement, de ESG-prestaties van hun portefeuilles enzovoort) c) Overige rapportage (bijvoorbeeld aan toezichthouders)
7. Door derden beheerd vermogen	Het verantwoord beleggingsbeleid omvat alle beleggingscategorieën en daarom is er ook aandacht voor vermogen dat door derden wordt beheerd, bijvoorbeeld via externe beleggingsfondsen. Voor de volgende variaties zijn er aparte benaderingen opgenomen in het Beleid verantwoord beleggen: a. Fondsen beheerd door een derde partij waarvoor Quintet de beleggingsstrategie kan bepalen b. Fondsen beheerd door een derde partij waarvoor Quintet de beleggingsstrategie niet kan bepalen c. Passieve fondsen d. Alternatieve beleggingen

Wenst u meer informatie, dan kunt u het volledige beleid downloaden via www.insingergilissen.nl of dit opvragen bij uw Client Advisor.

Overige proposities

VERMOGENSBEHEERPROPOSITIE INDEX+

Deze vermogensbeheerpropositie stimuleert ecologische noch sociale kenmerken noch een combinatie daarvan en het heeft ook geen duurzame beleggingsdoelstelling. Duurzaamheidsrisico's worden niet meegenomen in de beleggingsbeslissingen, omdat passief beheerde producten die het rendement van reguliere indices willen repliceren, geen rekening houden met duurzaamheidsrisico's. De onderliggende beleggingen van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

MAATWERK

Naast het beleid dat we hebben ontwikkeld op het gebied van verantwoord beleggen en duurzaamheid bieden we ook maatwerkoplossingen (vermogensbeheer en vermogensadvies) met de nadruk op duurzaamheid. Denk bijvoorbeeld aan stichtingen met een bepaalde achtergrond of doelstelling, waarbij meer specifieke of meer stringente duurzaamheidsfactoren een rol kunnen spelen. Of particuliere beleggers met specifieke wensen of overtuigingen op het gebied van duurzaam- of impactbeleggen. Graag gaan we hierover in gesprek. Neem dan contact met ons op.

BELEGGINGSADVIES

We integreren duurzaamheidsrisico's in ons beleggingsadvies via de geselecteerde financiële producten (beleggingsfondsen). Onze inschatting is dat de waarschijnlijke impact van duurzaamheidsrisico's op het rendement van financiële producten varieert, afhankelijk van het beleggingsfonds en of het fonds rekening houdt met duurzaamheidsrisico's. Een beleggingsfonds dat geen rekening houdt met duurzaamheidsrisico's kan worden blootgesteld aan meer onbeheerde risico's die voortvloeien uit duurzaamheidsfactoren dan andere beleggingen. We zijn van mening dat het in aanmerking nemen van duurzaamheidsrisico's doorgaans leidt tot risicobeperking, hoewel dat geen garantie is voor een beter rendement en ook een negatief effect kan hebben op het rendement.

Duurzaamheidsrisico's

Een duurzaamheidsrisico is een gebeurtenis of omstandigheid op ecologisch, sociaal of governancegebied die, als deze zich voordoet, een werkelijk of mogelijk wezenlijk negatief effect kan hebben op de waarde van een belegging. We hebben de E-, S- en G-factoren geïdentificeerd die relevant zijn voor het beleggingsproces.

- Ecologische factoren omvatten, maar zijn niet beperkt tot, klimaatverandering, duurzaam gebruik en bescherming van water en mariene hulpbronnen, het verminderen en recyclen van afval, preventie van vervuiling en de bescherming van gezonde ecosystemen.
- Sociale factoren omvatten, maar zijn niet beperkt tot, mensenrechten, de aanpak van ongelijkheid, het bevorderen van de sociale samenhang, integratie en arbeidsverhoudingen, een belegging in economisch of sociaal achtergestelde gemeenschappen.
- Governancefactoren omvatten, maar zijn niet beperkt tot, gezonde managementstructuren, werknemersrelaties, beloning van relevant personeel en belastingnaleving.

We houden rekening met duurzaamheidsrisico's bij de beleggingen die we beheren. Het duurzaamheidsrisicobeleid is ook van toepassing op beleggingsadvies over financiële producten (beleggingsfondsen) die we aanbieden of aanbevelen.

We beschouwen duurzaamheidsfactoren als bronnen van zowel risico als rendement. Daarom vinden wij dat dergelijke factoren financieel belangrijk zijn in het beleggingsproces in het kader van beleggingen en geografische gebieden.

Het beheer van duurzaamheidsrisico's kan per type belegging en beleggingscategorie verschillen. Enkele van de manieren waarop we duurzaamheidsrisico's beheren, zijn onder meer:

- Toepassing van internationale standaarden zoals de Global Compact Principles van de Verenigde Naties.
- Actief aandeelhouderschap - onze invloed als investeerders uitoefenen door middel van stemmen en betrokkenheid bij onze beleggingen.
- Uitsluiting, vooral wanneer actief eigenaarschap niet haalbaar is of niet de juiste resultaten heeft gebracht.
- Monitoring van controverses om potentiële en nieuwe duurzaamheidsrisico's op te sporen.
- ESG-integratie: het proces van het analyseren en beoordelen van onder meer duurzaamheidsrisico's en het opnemen van de beoordeling in beleggingsbeslissingen en portefeuilleopbouw.

We streven ernaar volledig transparant te zijn over onze inspanningen om duurzaamheidsrisico's te bewaken en te beheren. Ons volledige Duurzaamheidsrisicobeleid kunt u vinden op onze website www.insingergilissen.nl/nl-nl/aanvullende-beleidsdocumenten.

DISCLAIMER

Dit document is opgesteld door InsingerGilissen, vestiging van Quintet Private Bank (Europe) S.A., ("InsingerGilissen"). InsingerGilissen staat onder toezicht van de ECB en CSSF en onder beperkt toezicht van AFM en de DNB. InsingerGilissen is kantoorhoudende aan de Herengracht 537 (1017 BV) te Amsterdam (KvK-nummer: 80510132). Quintet Private Bank (Europe) S.A. is statutair gevestigd te Luxemburg.

De informatie uit dit document mag niet worden aangemerkt als een persoonlijk advies: u dient uw eigen adviseur te raadplegen om te overleggen of financiële instrumenten die in dit document worden genoemd, voor u een passende investering zijn en/of in overeenstemming zijn met uw (beoogde) risicoprofiel. Beleggen brengt risico's met zich mee. De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

InsingerGilissen is houder van het auteursrecht op de inhoud van dit document, tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven. Het is niet toegestaan om de inhoud van dit document geheel of gedeeltelijk, op welke wijze dan ook, te vermenigvuldigen of verder te verspreiden zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van InsingerGilissen.
In het privacy statement op onze website staat hoe wij met uw gegevens omgaan.

ALGEMENE CONTACTGEGEVENS INSINGERGILISSEN EN QUINTET

Vestiging Amsterdam
Bezoekadres:
Herengracht 537
1017 BV Amsterdam

Postadres:
Postbus 3325
1001 AC Amsterdam

T +31 20 527 67 67
privatebanking@insingergilissen.nl

Vestiging Den Haag
Bezoekadres:
Alexanderstraat 1
2514 JL Den Haag

Postadres:
Postbus 85542
2508 CE Den Haag

T +31 70 313 52 00
denhaag@insingergilissen.nl

Vestiging Eindhoven
Bezoekadres:
Parklaan 66
5611 CW Eindhoven

Postadres:
Postbus 790
5600 AT Eindhoven

T +31 40 711 27 00
eindhoven@insingergilissen.nl

Vestiging Groningen
Bezoekadres:
Verlengde Hereweg 174
9722 AM Groningen

Postadres:
Postbus 5077
9700 GB Groningen

T +31 50 711 60 90
groningen@insingergilissen.nl

Vestiging Rotterdam
Bezoek- en postadres:
Veerkade 5a
3016 DE Rotterdam

T +31 10 713 75 00
rotterdam@insingergilissen.nl

Vestiging Zwolle
Bezoek- en postadres:
Burgemeester van Roijensingel 20
8011 CT Zwolle

T +31 20 521 50 00
zwolle@insingergilissen.nl

Website
insingergilissen.nl

Quintet Private Bank (Europe) S.A.
43, boulevard Royal
L-2955 Luxembourg
T +352 47 97 1

www.quintet.com/en-lu
info@quintet.com

InsingerGilissen is een Nederlandse vestiging van Quintet Private Bank (Europe) S.A. en statutair gevestigd te Luxemburg. Handelsregisternummer 80510132, btw-nr. NL.8616.96.992.B01

We staan onder toezicht van de ECB en CSSF en onder beperkt toezicht van de AFM en DNB.

INSINGER GILISSEN

A QUINTET PRIVATE BANK